

40 LET SPOMINOV NA RAZVOJ VARSTVOSLOVJA

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

40 LET SPOMINOV NA RAZVOJ VARSTVOSLOVJA

1973–2013
2003–2013

40 let spominov na razvoj varstvoslovja

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

40 let spominov na razvoj varstvoslovja

Uredniki:

dr. Andrej Sotlar, Nataša Knap, Mira Britovšek, dr. Bojan Dobovšek

Lektorica:

Barbara Erjavec

Izdajatelj:

Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Ljubljana

Naklada:

500 izvodov

Prelom in tisk:

Tipografija, d.o.o.

Avtorske pravice:

© Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Ljubljana

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

351.78(091)

FAKULTETA za varnostne vede (Ljubljana)

[Štirideset]

40 let spominov na razvoj varstvoslovja / [uredniki Andrej Sotlar ... et al.].
- Ljubljana : Fakulteta za varnostne vede, 2013

ISBN 978-961-6821-42-1

1. Sotlar, Andrej

268527616

»Kar se pove, se pozabi.

Kar se zapiše, ostane.«

Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru v letu 2013 praznuje tri okrogle jubileje. S ponosom se spominjamo leta 1973, ko je bil na Višji upravni šoli v Ljubljani organiziran Oddelek za notranje zadeve, na katerem se je začelo višješolsko izobraževanje za potrebe državnih organov, ki je v štiridesetih letih razvoja preraslo v študij varstvoslovja na vseh treh stopnjah študija. V razvoju naše institucije je pomembno tudi leto 2003, ko je dotedanja visoka strokovna šola postala Fakulteta za policijsko-varnostne vede in članica Univerze v Mariboru. V letu 2013 se vrstijo številne prireditve, ki obeležujejo te jubileje. Pestro konferenčno pomlad smo zaključili z Dnevi varstvoslovja, kjer smo pripravili tudi razstavo portretov vseh dekanov fakultete oziroma njenih predhodnic in predstavili *Jubilejni zbornik znanstvenih razprav – 40 let študija na področju varnosti in 10 let Fakultete za varnostne vede*. Praznovanje obletnic dosega vrhunec v septembru z mednarodnim znanstvenim posvetom z naslovom *Crime, Social Control and Legitimacy*, otvoritvijo študentske razstave portretov zaposlenih, osrednjo proslavo ob 40. obletnici Fakultete za varnostne vede in predstavitevijo pričujoče publikacije z naslovom *40 let spominov na razvoj varstvoslovja*.

Uredniki spominske publikacije so izbrali pravi naslov, saj so dekane, ostale zaposlene in študente zaprosili za prispevke, pri pripravi katerih so morali dobro pobrskati po spominu, da so se spomnili najpomembnejših mejnikov in dogodkov v razvoju naše fakultete, študija in raziskovanja. Sledilo je temeljito preverjanje številnih podatkov, pregledovanje arhivskega gradiva, urejanje in oblikovanje besedila. Uredniki so svoje delo odlično opravili, saj je nastal pravi mozaik razvoja varstvoslovja. Čeprav sem na fakulteti že več kot dvajset let, zadnjih šest let kot dekan, delim njihovo ugotovitev, da nismo zgolj obujali spominov, ampak smo izvedeli marsikaj, če ne ravno novega, pa vsaj pozabljenega, saj se je v štiridesetih letih zgodilo veliko pomembnega in zanimivega.

Prepričan sem, da je publikacija zanimivo branje za vse, ki so ali so bili kakorkoli povezani s fakulteto. Nam, ki oblikujemo sedanost in prihodnost naše institucije, pa predstavlja odlično čtivo, ki nedvomno sporoča, da so za vsak napredek potrebni domišljija, pogum, trdna volja, marljivost in tudi malo sreče. Nič od tega nam do sedaj ni primanjkovalo, zato se z optimizmom oziramo v peto desetletje razvoja fakultete!

Hvala vsem, ki so sodelovali pri razvoju naše institucije, še posebej pa tistim, ki so pripravili to spominsko publikacijo.

prof. dr. Gorazd Meško, dekan

Kazalo

Knjigi spominov na pot	3
Predgovor	7
Pavle Forjan, <i>dekan od 1973 do 1980</i>	9
Mag. Peter Jeglič, <i>dekan od 1981 do 1986</i>	13
Dr. Boris Žnidarič, <i>dekan od 1986 do 1990</i>	19
Dr. Anton Dvoršek, <i>dekan od 1990 do 1993</i>	25
Dr. Tomaž Čas, <i>dekan od 1993 do 1995</i>	33
Dr. Milan Pagon, <i>dekan od 1995 do 1998</i>	43
Dr. Darko Maver, <i>dekan od 1998 do 2001</i>	47
Dr. Milan Pagon, <i>dekan od 2001 do 2007</i>	51
Dr. Gorazd Meško, <i>dekan od 2007 do 2011, ponovno izvoljen za obdobje od 2011 do 2015</i>	55
Mira Britovšek, <i>tajnica fakultete od 1992 do 2012</i>	71
Študentsko življenje na Fakulteti za varnostne vede 1973–2013	81
Seznam zaposlenih 1973–2013	99

Ko je ameriški astronaut Neil Armstrong stopil na lunino površje, je dejal, da gre za majhen korak za človeka in velikanski korak za človeštvo. Ko smo jeseni 2012 skupaj s še nekaterimi drugimi kolegicami in kolegi začeli pripravljati spomin-sko monografijo ob 40. obletnici višješolskega oziroma visokošolskega študija in raziskovanja na področju notranje varnosti oziroma varstvoslovja v Sloveniji, smo verjeli ravno obratno, da je 40 let veliko za človeka in malo za institucijo. Toda kaj kmalu smo spoznali, da je v tem, zanjo relativno kratkem obdobju, naša fakulteta veliko doživela in da morda le mi o tem premalo vemo.

Glede na gradivo, ki je bilo na voljo, smo se uredniki odločili, da zgodovino in razvoj današnje Fakultete za varnostne vede predstavimo skozi pričevanja dekanov. Zaposili smo jih za kratek strukturiran zapis o dogajanju v času, ko so vodili to institucijo in njene predhodnice. Hvaležni smo jim, da so se prav vsi mag. Peter Jeglič, dr. Boris Žnidarič, dr. Anton Dvoršek, dr. Tomaž Čas, dr. Milan Pagon, dr. Darko Maver in dr. Gorazd Meško (pri oblikovanju naslovov poglavij smo uporabili njihove sedanje akademske nazive) odzvali s svojimi prispevki. Obdobje prvega direktorja šole, žal že pokojnega, Pavla Forjana pa smo smiselno rekonstruirali na osnovi njegovega prispevka izpred 20 let. Tako smo prišli do ogrodja monografije. Devetim dekanskim obdobjem smo dodali poglavje o tajnikih fakultete, ki ga je pripravila Mira Britovšek, saj je sama to delo opravljala polni dve desetletji, ter poglavje o študentskem življenju na fakulteti, ki sta ga pripravila Primož Resnik in Aleksandra Gradišnik. Na koncu smo dodali še seznam vseh sedanjih in nekdanjih delavcev fakultete.

Pri izdelavi monografije smo seveda poleg pisnih prispevkov potrebovali tudi fotografije in drugo gradivo, ki smo ga našli v arhivu fakultete in osebnih arhivih, veliko pa so nam ga na novo pripravile strokovne službe fakultete od tajništva in kadrovske službe, do referata, knjižnice in računalniško-informacijskega centra. Ne bomo pretiravali, če bomo rekli, da je več kot polovica kolektiva na tak ali drugačen način sodelovala pri pripravi spominske monografije. Ne smemo pozabiti tudi na odlično sodelovanje s tiskarno in njihovimi oblikovalci. Vsem se iskreno in od srca zahvaljujemo!

In za konec, slavni francoski predsednik Charles de Gaulle je nekoč izjavil, da ni enostavno voditi države, ki ima 246 vrst sira, mi pa dodajamo, da tudi spominske monografije o instituciji, ki je nosila šest različnih imen, ni bilo enostavno pripraviti. Je bilo pa zato toliko bolj poučno in zabavno! Želimo vam zanimivo branje, Fakulteti za varnostne vede pa še vsaj naslednjih 40 let rasti in uspehov!

dr. Andrej Sotlar, Nataša Knap, Mira Britovšek, dr. Bojan Dobovšek
Uredniki

Pavle Forjan, direktor od 1973 do 1980

Družbeni razvoj zahteva tudi razvoj varnostnega sistema, saj bi v nasprotnem primeru deloval kot zaviralni mehanizem. Zato je nujno nenehno razvijati in izpopolnjevati tudi izobraževalni sistem varnostnih organov, da bi zagotavljal njihovo kvalitetno delovanje.

Nekoč je samo v Beogradu delovala višja šola za notranje zadeve. Zaradi velikega interesa in prostorskih omejitev pa šola ni mogla zadovoljiti potreb celotne države. Program šole v Beogradu je bil zasnovan tako, da naj bi izoblikoval diplomanta za katerokoli delovno področje v okviru notranjih zadev. Zato je bil predmetnik sestavljen za potrebe operativnega in upravnega področja. Da bi bila šola priznana kot 1. stopnja univerzitetnega izobraževanja, so bili vključeni tudi nekateri predmeti iz učnega načrta Pravne fakultete v Beogradu. To je vsekakor omejevalo poglobljeno razvijanje specifičnih predmetov, po drugi strani pa so tudi pravni predmeti bili prilagojeni zakonodaji republike Srbije, ki se je razlikovala od zakonodaj drugih republik, zlasti v izvedbenih aktih. Iz tega je mogoče sklepati, da takšen centralistično naravnan študij ni bil v interesu tistih republik, ki niso posnemale srbske pravne ureditve. To sta bili predvsem Hrvaška in Slovenija. Republiška zakonodaja se je zelo hitro razvijala in se je zaradi svoje specifičnosti zelo razlikovala v urejanju posameznih pravnih zadev.

»Zaradi čedalje večje potrebe po strokovnih kadrih se je tudi v Sloveniji začelo razpravljati o višješolskem študiju s področja notranjih zadev.«

Zaradi čedalje večje potrebe po strokovnih kadrih se je tudi v Sloveniji začelo razpravljati o višješolskem študiju s področja notranjih zadev, ki bi bil tudi formalno priznan. Pobudo za realizacijo projekta je dal takratni namestnik republiškega sekretarja za notranje zadeve g. Anton Stipanič in ko jo je sprejel kolegij republiškega sekretarja, je povabil k sodelovanju

Pavle Forjan, direktor Oddelka za notranje zadeve pri Višji upravni šoli v Ljubljani v letih 1973–1980

VIŠJA UPRAVNA ŠOLA V LJUBLJANI
ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

ŠTUDIJSKO LETO 1973/1974

Oddelek za notranje zadeve

1. Osnove marksistične filozofije
 2. Uvod v pravoznanstvo
 3. Družbenopolitični sistem SFRJ
 4. Organizacija javne uprave in notranjih zadev
 5. Mednarodno javno pravo
 6. Upravni postopek in upravni spor
 7. Varstvo javnega reda
 8. Varnostni sistem SFRJ
 9. Kazensko procesno pravo
 10. Kazensko materialno pravo-splošni del
 11. Kriminalistika
 12. Temelji splošne ljudske obrambe
 13. Tuj jezik
-
14. Obdelava podatkov
 15. Politična ekonomija z ekonomiko SFRJ
 16. Psihologija
 17. Preventivna dejavnost organov za notranje zadeve
 18. Sociologija
 19. Upravno materialno pravo
 20. Kazensko materialno pravo-posebni del
 21. Kriminalistika
 22. Varstvo ustavnega reda
 23. Tuj jezik

*Predmetnik 1. generacije študentov
v študijskem letu 1973/1974*

predstavnik Prave fakultete v Ljubljani in direktorja Višje upravne šole v Ljubljani. Takrat sem bil vključen v ta pripravljalni odbor ter prevzel izvedbo sklepa o ustanovitvi Višje šole za notranje zadeve. Takratni predpisi niso dovoljevali ustanavljati višjih in visokih šol, posamezna šola se je lahko organizirala le s posebnim zakonom. Ker to ni bilo izvedljivo, smo se dogovorili, da bi na novo ustanovljena šola delovala v okviru Višje upravne šole (od leta 1975 tudi članice Univerze v Ljubljani), in sicer kot samostojni Oddelek za notranje zadeve. Višja upravna šola je opravljala samo formalnosti, dejansko pa sta bila učni načrt in predmetnik v domeni republiškega kolegija. Tudi izbira predavateljev je bila v pristojnosti Republiškega sekretariata za notranje zadeve.

Pri organiziranju učnega programa sem moral upoštevati takratni zakon o visokem šolstvu, kar

ni bilo prezahtevno, sestava predmetnika in njegova razporeditev pa je bila ena najtežjih nalog. Pri tem delu so mi zelo veliko pomagali takratna dekanica Pravne fakultete dr. Majda Strobl, prodekan dr. Rupko Godec in direktor Višje upravne šole g. Silvo Šivic.

V novoustanovljenem oddelku naj bi se izobraževali predvsem operativni delavci, tako s področja javne varnosti kot tudi

Direktor Pavle Forjan s študenti 3. generacije Oddelka za notranje zadeve VUŠ

delavci državne varnosti. Profil teh delavcev je bil tudi vodilo pri sestavi predmetnikov in izbiri predavateljev. Vsak predavatelj, ki je sprejel to nalogo, se je moral obvezati, da bo sestavil učne snovi tako, da mu je bilo vnaprej določeno število predavateljskih ur. Obvezal se je, da bo določil literaturo in izdelal skripto oziroma vsaj zapiske predavanj.

Za splošne pravne predmete so bili angažirani predavatelji Pravne fakultete, za ostale splošne predmete pa predavatelji Višje upravne šole. Glavno težišče v učnem programu so imeli strokovni predmeti, zato so bili predavatelji izbrani iz vrst operativnih delavcev RSNZ. S Pravno fakulteto je bilo tudi dogovorjeno, da bi kazensko pravo prevzeli delavci Vrhovnega sodišča Slovenije ter republiškega javnega tožilstva.

Kljub včasih nepremostljivim objektivnim težavam in še posebej subjektivnim, ko so nekateri delavci odklanjali pomoč in celo ovirali delo, so predavanja stekla v načrtovanem času. Ko je diplomirala prva generacija študentov, je bilo že jasno, da bo šola ostala, še posebej, če bo prilagajala izobraževanje potrebam varnostnih organov.

Največje težave v času, ko sem vodil šolo, je povzročalo pomanjkanje učnega materiala. Kljub obvezi, da mora vsak predavatelj poskrbeti za učni pripomoček, so to storili le nekateri. Ker študenti niso obvladali srbohrvaščine, ni bilo mogoče zahtevati, da bi uporabljali učno gradivo drugih republik.

Zaradi izredno dobrega sodelovanja z vodstvom in s posameznimi predavatelji Pravne fakultete ter s podporo takratnega republiškega sekretarja za notranje zadeve g. Janeza Zemljariča je bila s Pravno fakulteto sklenjena pogodba, po kateri so lahko študenti VŠNZ nadaljevali študij na 2. stopnji Pravne fakultete. S tem aktom sem zaključil oziroma uresničil svoj dolgoletni načrt: izobraževati delavce notranjih zadev tudi na univerzitetnem (visokošolskem) nivoju.

(napisano ob 20. obletnici Višje šole za notranje zadeve)

Mag. Peter Jeglič, dekan od 1981 do 1986

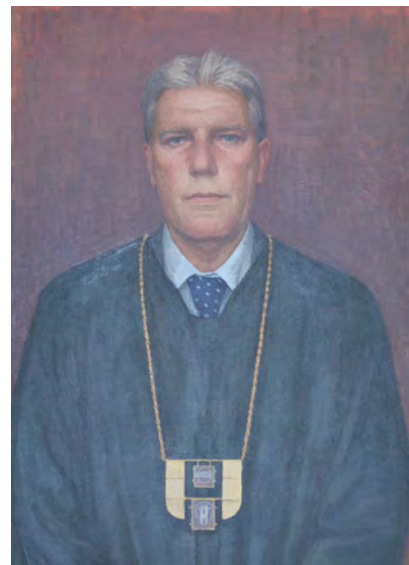
Štirideset let je trenutek, ki nam daje možnost, da se s svojevrstno nostalgijo zazremo v preteklost, na čas uveljavljanja višješolskega izobraževanja s področja varnosti, zorenja, nenehnega iskanja poti k večji prepoznavnosti in predvsem na številne študente, ki so uspešno zaključili študijski proces in so danes uveljavljeni v praksi.

Za vsako izobraževalno institucijo so pomembni poslanstvo in sistem vrednot, ki jih goji, ter cilji, ki jih skuša doseči. Čeprav se cilji z leti spreminjajo, ostaja v osrčju vseh skrb za kar najkakovostnejšo raven izobraževanja, za sistematično posodabljanje študijskega programa, za doseg odmevnejših znanstvenih dosežkov ter za razvoj in napredovanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev.

Naloge, ki smo si jih s sodelavci zastavili v času, ko sem vodil šolo, segajo v zgodnja osemdeseta leta preteklega stoletja, v čas, ko je bila Višja šola za notranje zadeve šele ustanovljena. To je bil v določeni meri prelomni trenutek v izobraževalni strategiji s področja varnosti. Preseči je bilo treba varno izobraževalno okrilje, ki ga je nudila Višja upravna šola delavcem notranjih zadev, in kreniti na lastno pot vzpostavitve visokošolskega sistema.

Z ustanovitvijo višje šole se nismo soočili samo z institucionalno preobrazbo izobraževalnega sistema organov za notranje zadeve, ampak tudi s številnimi drugimi, tudi nasprotujočimi pogledi na to, kakšna naj bi bila prihodnja vloga, vsebinska usmerjenost in organiziranost celotnega izobraževalnega sistema. Tako se je kot temeljna dilema zastavljalo vprašanje, ali naj višja šola služi zgolj izobraževalnim potrebam »internega« sistema notranjih zadev ali naj se razvije kot sestavni del širšega »javnega« visokošolskega sistema in nudi sistemsko podlago za visokošolsko izobraževanje s področja varnosti.

»Napredek in višjo kakovostno raven izobraževalnega procesa je mogoče doseči le z načrtno raziskovalno dejavnostjo.«

Mag. Peter Jeglič,
dekan v letih 1981–1986

UNIVERZA V LJUBLJANI VIŠJA ŠOLA ZA NOTRANJE ZADEVE	
VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI PROGRAM ZA PRIDOBITEV VIŠJE IZOBRAŽBE S PODROČJA VARNOSTI IN NOTRANJNH ZADEV ŠTUDIJSKO LETO 1985/1986	
1. in 2. letnik	
1.	Sociologija
2.	Filozofija
3.	Psihologija in psihopatologija
4.	Uvod v pravoznanstvo in pravna logika
5.	Upravni postopek in upravni spor
6.	Upravno pravo
7.	Sistem državne uprave in notranjih zadev
8.	Ustavno pravo
9.	Politična ekonomija z osnovami ekonomskega sistema SFRJ
10.	Družbena samozaščita in splošna ljudska obramba
11.	Kriminologija
12.	Informatika
13.	Organiziranje in vodenje
14.	Kazensko pravo
15.	Kazensko procesno pravo
16.	Mednarodno pravo
17.	Osnove lastninskih razmerij
18.	Kriminalistika
19.	Sodna medicina
20.	Obveščevalna in subverzivna dejavnost
21.	Varnostni sistem SFRJ
22.	Varstvo ustavne ureditve
23.	Tuj jezik

Predmetnik v študijskem letu 1985/1986

Vse te dileme so bile dokaj hitro razrešene, prevladalo je stališče, da se mora šola povezati v javni šolski sistem. Postala je ena od članic Univerze v Ljubljani ter hkrati s tem uveljavila visokošolske standarde, ki jih je opredeljevala univerza, zlasti tiste, ki so se nanašali na obseg, vsebino in obliko izvajanja izobraževalnega procesa ter na pogoje za opravljanje izobraževalnega dela. V organizacijskem pogledu je tako šola postala nekakšna »dvoživka«, na eni strani članica Univerze v Ljubljani in na drugi sestavni del RSNZ in izobraževalnega sistema organov za notranje zadeve.

V vsebinskem pogledu je bila še pred začetkom prvega študijskega leta samostojne višje šole (1981) opravljena evalvacija študijskega programa, ki naj bi se vsebinsko odzival na širše izobraževalne potrebe notranjih zadev in tudi drugih varnostnih subjektov. Ob tem je bila v ospredju tudi zamisel, da se program vsebinsko kar najkvalitetnejše odzove na zahteve po nadaljnjem izobraževanju na fakultetni ravni.

Opredeljena so bila specifična strokovna področja notranjih zadev, za katere je bila vzpostavitev lastne kadrovske strukture posebnega pomena. Nadgradnja je bila načrtno podiplomsko izobraževanje zaposlenih, ki je kmalu pripeljalo do prvih nazivov visokošolskih učiteljev. Za izvajanje višješolskega izobraževalnega programa notranjih zadev in fakultetnega programa prava je bilo sočasno vzpostavljeno dolgoročno in uspešno sodelovanje s Pravno

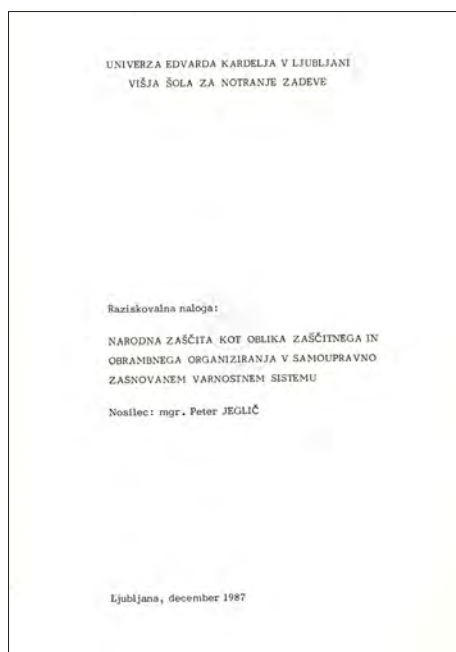
Dekan Višje šole za notranje zadeve Peter Jeglič in dekan Pravne fakultete dr. Ivan Kristan ob podelitvi diplomskih listin Pravne fakultete delavcem ONZ (1982)

fakulteto Univerze v Ljubljani ter tudi z drugimi institucijami in uglednimi pedagoškimi in znanstvenimi sodelavci.

Seveda se nismo ustavili samo pri organizacijski in vsebinski prenovi izobraževalnega procesa. Krenili smo na pot širšega iskanja znanja in izkušenj ter potrjevanja svojega znanja izven slovenskega prostora. Kot enakovreden partner smo se vključili v strokovno sodelovanje z drugimi visokošolskimi organizacijami v takratnem »jugoslovanskem prostoru«. Skupaj z višjima šolama notranjih zadev v Zagrebu in Beogradu ter nato s fakulteto za varnost v Skopju smo poiskali nove načine sodelovanja. Čeprav različni v organiziranosti, saj je bila le naša višja šola formalno vključena v univerzitetni sistem, ostale so bile interne organizacijske oblike sekretariatov za notranje zadeve, smo uspešno izvedli številne strokovne posvete in izdali prve publikacije. Morebiti je bil med najodmevnejšimi prav posvet v Ljubljani leta 1984, saj se je na njem zbrala domala vsa tedanja strokovna in znanstvena javnost s področja varnosti iz slovenskega in širšega jugoslovanskega okolja.

Šola je bila vedno bolj uveljavljena, visoka strokovnost ter zagon in ambicije zaposlenih so prerasle v spoznanje, da je napredek in višjo kakovostno raven izobraževalnega procesa mogoče doseči le z načrtno raziskovalno dejavnostjo. Prvi zametki le-te so povezani z izvedbo posamičnih raziskav zaposlenih, bolj ali manj v okviru njihovih podiplomskih in doktorskih študijev, ali pa se kažejo v sodelovanju pri širših raziskovalnih projektih. Med te prav gotovo uvrščamo vsejugoslovanski projekt s področja »splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite«, ki je potekal pod okriljem Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, današnje Fakultete za družbene vede.

Ustanovitev raziskovalne enote (centra, inštituta) je bil naslednji cilj, ki smo ga hoteli uresničiti v prepričanju, da je to

Raziskovalna naloga »Narodna zaščita kot oblika zaščitnega in obrambnega organiziranja v samoupravno zasnovanem varnostnem sistemu« je rezultat enega prvih večjih raziskovalnih projektov, pri katerem je sodelovala VŠNZ.

eden temeljnih pogojev za nadaljnji razvoj visokošolskega izobraževanja ter za razvoj raziskovalnega sistema s področja varnosti (notranjih zadev). Zagotavljala naj bi interdisciplinarnost in multidisciplinarnost ter bila povezana z dejavnostjo organov pregona. V tem kontekstu smo tudi pripravili idejno zasnovo znanstveno-raziskovalnega dela šole, žal pa se je formalna ustanovitev raziskovalne enote zavlekla, tudi zaradi dokaj nasprotujočih pogledov na (ne)potrebnost raziskovalnega dela na šoli, zato je prišlo do uresničitve te zamisli šele leta pozneje.

Obletnice niso namenjene zgolj za obujanje spominov, so hkrati tudi primeren čas za razmislek in pogled naprej, za kovanje načrtov, za udejanjanje vsega, kar smo želeli opraviti, vendar tega nismo uspeli. Pravzaprav bi lahko povzel misli, ki sem jih zapisal pred nekaj leti ob podobni priložnosti. Dejstvo namreč je, da so začetne predstave in zamisli o izobraževanju s področja varnosti nedvomno presežene.

Brucovanje leta 1985: VŠNZ je bila vedno znana po pestrem družabnem življenju, ki so se ga z veseljem udeleževali tako študenti kot zaposleni. V ospredju tajnica šole Vilma Kavšček in nepogrešljivi Edo Kranjčević, za veliko večino študentov in kolegov kar »EK«.

Fakulteta ima danes zavidanja vredno število visoko akademsko izobraženih in znanstveno uveljavljenih ljudi. Slednje ne omogoča zgolj prilagajanja izobraževalnih programov potrebam časa, ampak tudi soočanje s številno konkurenco na »trgu znanja«, omogoča širšo mednarodno uveljavitev institu-

Kolektiv VŠNZ, kot ga je v letu 1982 videl karikaturist Boris Trobec

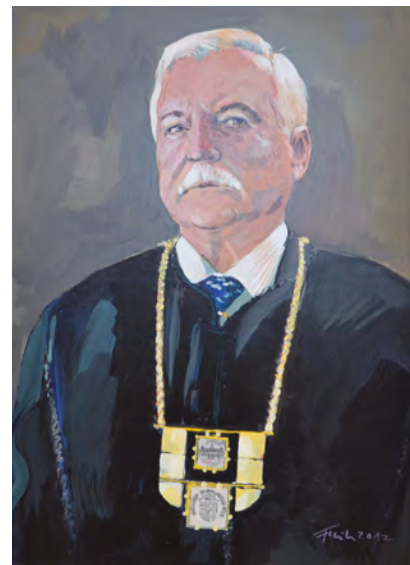
cije, pedagoških delavcev in znanstveno-raziskovalnega dela. Pogled v prihodnje naj bo zato namenjen predvsem temu, kako kar najhitreje doseči pedagoško in znanstveno uveljavitev v skupnem mednarodnem prostoru »svobode, varnosti in pravičnosti«.

Dr. Boris Žnidarič, dekan od 1986 do 1990

Dokaj zahtevna in nehvaležna naloga je pisati za toliko let nazaj in obujati spomine brez pisnih podlag ter brez dokumentacije, ki je je gotovo iz tistih časov še veliko. Zato je ta zapis šteti le kot dobronameren poskus iztrgati pozabi del razvojne poti institucije, ki se je iz skromne višje šole, tako po kadrovskem potencialu kakor tudi po materialnih sredstvih, razvila v Fakulteto za varnostne vede.

V uvodu je treba poudariti, da je bila Višja šola za notranje zadeve notranja organizacijska enota Izobraževalnega centra organov za notranje zadeve (IC ONZ), ki je imel sedež v Tacnu, na Rocenski cesti št. 56. To je v marsičem determiniralo vlogo in položaj višje šole, čeprav je bila le-ta sočasno članica Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani (danes Univerza v Ljubljani – UL). Šola je bila po svojem značaju najvišja izobraževalna in v nadaljevanju tudi raziskovalna enota organov za notranje zadeve. Izobraževala je kadre za zahtevnejša in odgovornejša delovna mesta v milici (danes uniformirani policiji), kriminalistični službi, službi državne varnosti, v upravnih organih, zlasti za notranje zadeve. Nekoliko kasneje smo odprli možnosti za izobraževanje srednjega poveljniškega kadra Teritorialne obrambe in zaposlenih v zasebnih varnostnih službah ter v upravnih organih za obrambo. Temeljni obliki študija sta bili študij iz dela, kar pomeni, da so študenti že bili zaposleni in študij ob delu. V prvo skupino so sodili študenti, ki so bili v svojem bistvu redni študenti, ki jim je tekla delovna doba, res da brez delovne dobe s povečanjem (beneficiran delovni čas). V drugi skupini so bili študenti, ki so poleg opravljanja svojega rednega dela študirali v svojem prostem času. Torej, to so bili izredni študenti (študij ob delu). V obe obliki študija je bil vpis enak, to je po 60 študentov v vsakem letniku. Poudariti je treba, da je bil interes za študij in za čim boljše rezultate zelo velik.

»To je bilo obdobje intenzivnega učenja, strokovne in znanstvene rasti posameznikov in kolektiva.«

Dr. Boris Žnidarič,
dekan v letih 1986–1990

Študenti so imeli po končanem študiju veliko možnosti kariernega napredovanja, ves čas jim je tekla delovna doba, prejeli so plačo in seveda so temu primerna bila upravičena pričakovanja delodajalca, da bodo študenti uspešni. To je bila, če jo primerjamo z današnjo populacijo študentov, tudi po letih starejša generacija, ki je morda lovila še zadnje priložnosti za premik navzgor po strofifikacijski lestvici položajev v službi in družbi, zato takšna motiviranost ni bila presenetljiva.

Pedagoški in drugi strokovni kader višje šole je v tistem obdobju večinoma izhajal iz operativnih in drugih služb organov za notranje zadeve, kar je bila v tistem primeru in za tiste razmere prednost. Poznali smo organiziranost, delovanje in organizacijsko kulturo organov za notranje zadeve, zato so bila predavanja podkrepjena s praktičnimi primeri. Pomanjkanje andragoško-pedagoških izkušenj smo v relativno kratkem obdobju nadomestili, saj nas je večina zaključevala podiplomske študije, s čimer smo izpolnjevali pogoje za imenovanja v ustrezne nazive po predpisanih habilitacijskih postopkih UL. S tem pa smo tudi izpolnjevali pogoje za prevzemanje nosilcev predmetov od zunanjih predavateljev oziroma sodelavcev šole.

To je bilo obdobje intenzivnega zaključevanja magistrskih študijev in mnogih proslavljanj osebnih znanstvenih ambicij. Posebej spodbudno je bilo, da je v tem obdobju (1986–1990) doktoriral naš prvi sodelavec. To je opogumilo tudi druge, da so sledili tej poti. V tem obdobju smo tudi zaposlili profesorja doktorja znanosti, ki je prestopil v naše vrste z ene od ljubljanskih fakultet. S tem je nastajalo jedro domače znanstvene strukture. Že v letu 1986 je bila ustanovljena enota za raziskovalno dejavnost, ki jo je prvi vodil moj dekanški predhodnik.

Ne kaže prezreti tudi dejstva, da je bilo v tistem času izjemno dobro in plodno sodelovanje s Pravno fakulteto UL in da je bila zagotovljena študijska prehodnost po diplomu na naši višji šoli, z opravljenimi diferencialnimi izpiti, v 3. letnik Pravne fakultete.

Nekaj pa je vendarle bilo motečega in omejujočega v tistem obdobju. Vpetost v Izobraževalni center organov za notranje zadeve ni bila najboljša rešitev. Čeprav je bila višja šola po ugledu najvišja izobraževalna in raziskovalna enota, takšnega statusa ni uživala pri vodstvu samega centra. Do pretežne problematike je prihajalo v Kadetski šoli za miličnike, največji delež vodij podpornih enot izobraževalnega centra je bil kadrovan iz kadetnice, podporne strokovne službe, ki so

servisirale višjo šolo, so bile iz Tacna. To je občasno povzročalo napetosti med zvestimi uradniki in »policaji« na eni strani ter v univerzitetno okolje vpetimi pedagoškimi in drugimi sodelavci višje šole. Že v tistem obdobju so se pojavile tendence in zahteve po spremembi statusa višje šole, po izločitvi iz Izobraževalnega centra organov za notranje zadeve ter po njeni umestitvi neposredno pod pristojnost republiškega sekretarja za notranje zadeve (danes ministra za notranje zadeve) ali vsaj njegovega kabineta. Te zahteve po organizacijski samostojnosti so bile čez nekaj let tudi uresničene.

Višja šola je v tistem obdobju prirejala vsedržavne (prisotnost znanstvenikov in strokovnjakov iz vseh republik takratne skupne države) znanstvene in strokovne posvete, zlasti s področja razvoja in delovanja družbene samozaščite in ljudske obrambe. Pod vodstvom profesorice za tuje jezike je šola izdajala zbornik prevodov člankov iz tujih revij, z naslovom *Pogledi*, ter svoje jubilejne almanaha in zbornike s posvetovanj, kar je pomenilo začetek lastne izdajateljske dejavnosti.

Nekateri kolegice in kolegi so že v tistem obdobju uspeli napisati primerna učna gradiva. Naš prvi doktor znanosti pa je poleg tega zelo kmalu postavil na knjižne police svojo prvo strokovno monografijo.

Šola in posamezniki smo zelo dobro in ustvarjalno sodelovali z višjimi šolami in fakultetami podobnega tipa iz Zagreba, Beograda in Skopja. Prirejali smo znanstveno-strokovna in druga srečanja, ki smo se jih obvezno udeleževali vse do začetka procesa osamosvojitve v letu 1991.

Seveda so bila takšna srečanja s kolegi z drugih višjih šol, nastajajoče zagrebške visoke šole in skopske fakultete koristna za nadaljnji razvoj strokovnih predmetov. Ob tem je bilo treba slediti zahtevam republiškega sekretariata in spremembam zakonodaje s področja visokega šolstva, tako da je bilo za razmeroma majhno število redno zaposlenih na šoli veliko analitičnega in razvojnega dela. Prav v tem obdobju se je pojavila zahteva, izhajajoča iz spremenjene zakonoda-

*Učenju tujega jezika je VŠNZ vedno posvečala veliko pozornosti. Rezultat tega je tudi publikacija *Pogledi*, v kateri so študenti pod mentorstvom profesorice tujih jezikov objavljali prevode iz tuje strokovne literature.*

je, po temeljiti prenovi programa in učnih načrtov ter vprašanje o nadaljnjem razvoju takratnih višjih šol. V ta namen je bila oblikovana delovna skupina dekanov Višje upravne šole UL, Višje zdravstvene šole UL, Višje šole za socialno delo UL, Višje šole za notranje zadeve UL in Višje kmetijske šole UM.

Študenti višje šole so v okviru obveznega predmeta vodenja (policijskega managementa) sodelovali v vsakoletni skupni taktični vaji vseh policijskih šol, s tem, da so opravljali starešinske dolžnosti v različnih varnostnih razmerah na ravni policijskega oddelka oziroma policijske postaje. Vodili so enote, v katerih so bili kadeti in slušatelji šole za miličnike ter vodiči službenih psov. Razen tega so po programu opravljali obvezno prakso v operativnih in drugih organizacijskih enotah republiškega sekretariata in uprav za notranje zadeve po Sloveniji. Tako so sproti prenašali teoretične in strokovne vsebine, ki so jih pridobili v prvem letniku študija, v prakso.

Seveda kaže ob tem spomniti na pestro družabno življenje na šoli, še posebej na brucovanja, ki so bila dobro organizirana, množično obiskana ter vsebinsko pestra.

Že v letu 1988 smo navezali strokovne stike z vodstvi *Die Fachhochschule der Polizei* iz Wiesbadna ter z *Die Polizei-Führungsakademie* iz Münstra (danes *Deutsche Hochschule der Polizei*).

V delegaciji smo bili namestnik republiškega sekretarja in predsednik Sveta IC ONZ g. Branko Bračko, direktor IC ONZ g. Niko Šebart, dekan višje šole (pisec teh vrstic) in prof. nem. Bojana Virjent.

V ta čas sovпада več strokovnih obiskov izobraževalnih institucij tujih varnostnih organov Republike Italije in Republike Avstrije.

Kolektiv VŠNZ z gosti ob 15. obletnici šole leta 1988

Med nepogrešljive dekanske insignije sodi tudi veriga. Dekani fakultete jo ob svečanih priložnostih nosijo od leta 1988 dalje.

Šola se je počasi, vendar načrtno in postopoma uveljavljala, tako v okviru organov za notranje zadeve kakor tudi v širšem okolju. Ne le znotraj naše republike, temveč širše.

Ob petnajsti obletnici uspešnega delovanja šole je takratni predsednik Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije na slavnostni prireditvi izročil dekanu višje šole (op. piscu teh vrstic) dekansko verigo, ki je do tedaj šola ni imela. Od tedaj je dekan šole za svečane priložnosti, bodisi na šoli bodisi v okviru Univerze, nosil dekansko togo in dekansko verigo – insignije časti.

Prav zaradi zgoraj navedenega, zaradi sodelovanja posameznih sodelavcev z drugimi strokovnimi in znanstvenimi institucijami, smo postali zanimiv kader tudi za vodstvo sekretariata. Tako nas je

kmalu zapustil kolega prodekan mag. Slavko Debelak, žal danes že pokojen, ki je prevzel vodenje pomembne uprave za upravne notranje zadeve, za njim zelo uspešen višji predavatelj za informatiko, spec. Bogo Brvar, ki je okrepil ekipo svetovalcev republiškega sekretarja, da bi kmalu po osamosvojitvi postal namestnik ministra, in tudi jaz sem ob koncu 1990 leta zapustil kolektiv šole, da bi prevzel mesto pomočnika ministra za notranje zadeve in namestnika poveljnika milice/policije. Nekoliko kasneje, vendar kmalu po osamosvojitvi v letu 1991 je moj dekanski predhodnik mag. Peter Jeglič postal direktor Izobraževalnega centra ONZ. Gotovo so še mnogi moji nekdanji sodelavci na višji šoli zelo dobro izkoristili bogato znanje in izkušnje, ki so si jih pridobili ob delu in z delom na višji šoli. Med drugim je na naši šoli strokovno in znanstveno zorel danes profesor ustavnega prava na Pravni fakulteti UL dr. Igor Kaučič.

Morda še nekaj besed o skromnih materialnih pogojih, v katerih je šola delovala v tistem času. Predavalnice in upravne prostore ter kabinete smo imeli nad restavracijo Doma Maksa Perca. Na desni strani dvorišča, kjer je danes sedež in večina predavalnic FVV, je bila Šola za miličnike (program za odrasle), ki je zaradi nezadostnega interesa počasi ugašala. To pa je tudi bila priložnost za prostorsko širitev, in sicer po diagonali objekta. Pridobili smo učilnico in nekdanjo spalnico

Na VŠNZ so že zgodaj spoznali pomen računalništva in informatike pri študiju, raziskavah in vsakdanjem delu

za prostore strokovne knjižnice VŠNZ ter v drugem nadstropju skrajno desno proti samskemu domu prazno manjšo učilnico, v kateri smo uredili kabinet za informatiko. Ta poteza je bila vizionarska, saj je nakazovala smer naše prostorske širitve, kar so moji dekanski nasledniki s sodelavci čez čas tudi udejanjili.

In če še na koncu izpovem svoje vtise in izkušnje iz tistega časa, lahko le rečem, da je to bilo obdobje intenzivnega učenja, strokovne in znanstvene rasti posameznikov in kolektiva v celoti. To je bilo obdobje izrazite kolegialne pomoči in veselja ob doseženih uspehih, kar se morda sliši danes kot nekaj

neobstoječega in nemožnega, vendar moram opozoriti, da so bili takrat bistveno drugačni časi, v družbi je veljal drug sistem vrednot. Vsekakor pa potrošništva in tekmovalnosti, v obsegu in oblikah, ki sta se razbohotili v naši družbi po osamosvojitvi, nismo poznali.

Kolektivu Fakultete za varnostne vede, pravni in vsebinski naslednici Višje šole za notranje zadeve, s katerim sem sodeloval od 1984. do 2010. leta, čestitam za jubilej in želim veliko znanstvenih in strokovnih uspehov ter veliko uspehov v zasebnem življenju.

Dr. Anton Dvoršek, dekan od 1990 do 1993

Spomini na vodenje Višje šole za notranje zadeve pred več kot dvajsetimi leti so že precej zbledeli, zato sem si pomagal z arhivskimi zapisi. Dobro se še spomnim, da sem prevzel vodenje šole z mešanimi občutki, saj je sprememba političnega sistema prinesla tudi kadrovske spremembe na RSNZ, kar je imelo za posledico, da je dobra polovica dotedanjega jedra predavateljev, ki so skupaj oblikovali podobo šole slabih deset let, prevzela vodilna mesta na kasnejšem Ministrstvu za notranje zadeve. Na srečo smo od tam dobili dva habilitirana predavatelja in kmalu za tem še pet asistentov, tako da smo imeli v študijskem letu 1992/93 na šoli (ponovno) zaposlenih devet visokošolskih učiteljev, tretjina jih je imela doktorske nazive, in pet asistentov. Močno smo bili odvisni od predavateljev s Pravne fakultete v Ljubljani, od koder je prihajalo enako število predavateljev, kot smo jih imeli sami. Tesna povezanost s Pravno fakulteto je bila posledica dogovora o možnem prehajanju diplomantov naše višje šole na drugostopenjski program fakultete, zagotavljala pa je tudi potreben ugled šoli.

Ne glede na relativno skromne kadrovske potencialne, smo se kmalu lotili projekta nadaljnjega razvoja šole. Kljub takrat še našemu skromnemu poznavanju strateškega načrtovanja, so naše zamisli segale deset let v prihodnost in tako

»Glasno smo zahtevali večjo samostojnost šole v okviru sistema policijskega izobraževanja.«

je nastal Projekt razvoja Višje šole za notranje zadeve do leta 2000. Cilj projekta je bil, da »na osnovi proučitve potreb po visokošolsko izobraženih kadrih v MNZ pa tudi v strukturah zunanjega okolja, ki se pri svojem delu srečuje z vprašanji zagotavljanja varnosti, ponudimo tak razvojni model višje oz. visokošolskega policijskega izobraževanja, ki bo po vsebini sodoben, racionalen, notranje konsistenten ter fleksibilen do zunanjega okolja«. Ob tem smo želeli

*Dr. Anton Dvoršek,
dekan v letih 1990–1993*

VŠNZ je imela dolgoletne izkušnje z organiziranjem slovenskih in jugoslovanskih strokovnih posvetov s področja varnosti in notranjih zadev v okviru takratnega koncepta SLO in DS. S spremembo družbeno političnega sistema v letu 1990 je postalo jasno, da bo tudi varnostni sistem nove države (takrat še republike znotraj Jugoslavije) potrebno korenito spremeniti in prilagoditi novonastalim razmeram. V ta namen je bil decembra 1990 na VŠNZ organiziran posvet z naslovom »Varnost in družbeno politične spremembe«, katerega so se udeležili ugledni strokovnjaki s področja varnosti v Sloveniji. Na fotografiji z leve dr. Anton Grizold, Igor Bavčar, mag. Peter Jeglič, dr. Janez Pečar, mag. Slavko Debelak.

proučiti možnost »razširjenega vključevanja tudi ostalih kandidatov s končano peto stopnjo izobrazbe, brez zahtev po predhodni praksi«, torej zunanjih študentov. Pri tem nam je bila v pomoč že opravljena evalvacija izobraževalnega programa in nakazane potrebe okolja (Ministrstva za obrambo, hitro razvijajoče področje zasebnega varstva in smernice za prihodnjo lokalno samoupravo). Omejitve pa je predstavljala obstoječa sistemska zakonodaja s področja visokega šolstva (zakon o visokem šolstvu, ki je predvideval izločitev višjih šol iz visokošolskega izobraževanja, katere naj bi nadomestile visoke šole, je šele nastajal) in organizacija MNZ, ki je višješolsko izobraževanje opredelila le v okviru delovanja Izobraževalnega centra organov za notranje zadeve (ONZ), kamor je bila Višja šola za notranje zadeve (VŠNZ) tudi organizacijsko umeščena.

Posodobljen program, ki smo ga začeli izvajati v mandatu mojega vodenja šole, je že vseboval spremembe, ki jih je narekovala opravljena evalvacija, pozitivno mnenje o njem je podal tudi znanstveno-pedagoški svet Univerze v Ljubljani, a smo ga želeli še bolj približati potrebam MNZ in morebitnih drugih institucij družbenega nadzorstva. Tako se je v elaboratu izoblikovala ideja o potrebi po izbirnih predmetih, ki bi zagotavljali več specifičnih strokovnih znanj posameznim enotam policije (uniformirane, kriminalistične) in upravnemu delu ministrstva. Omejitve so predstavljale določbe o maksimalnem številu ur v posameznem

UNIVERZA V LJUBLJANI VIŠJA ŠOLA ZA NOTRANJE ZADEVE	
VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI PROGRAM ZA PRIDOBITEV VIŠJE IZOBRAZBE S PODROČJA VARNOSTI IN NOTRANJIH ZADEV ŠTUDIJSKO LETO 1991/1992	
1. in 2. letnik	
1.	Sociologija
2.	Filozofija
3.	Psihologija
4.	Uvod v pravoznanstvo in pravna logika
5.	Upravni postopek in upravni spor
6.	Ustavno pravo
7.	Politična ekonomija z osnovami ekonomskega sistema
8.	Varnostni sistem
9.	Kriminalistika I. in II.
10.	Policijsko upravno pravo
11.	Informatika
12.	Organiziranje in vodenje
13.	Kazensko pravo
14.	Kazensko procesno pravo
15.	Mednarodno pravo
16.	Osnove lastninskih razmerij
17.	Varstvo ustavne ureditve
18.	Tuji jezik
Program vsebuje še naslednje oblike izobraževalnega dela:	
1.	Telesna vzgoja
2.	Kultura pisnega in ustnega izražanja
3.	Uspostavljanje (10-dnevno)
4.	Zaključna vaja (6-dnevna)

Predmetnik v študijskem letu 1991/1992

dosegli posamezne etapne cilje, smo navedli, da bi usmeritvene oziroma izbirne predmete oblikovali do leta 1994, program specializacije v letu 1995, leta 1997 bi začeli s pripravo programa druge stopnje, ki bi ga začeli izvajati leta 2001. Kasnejši razvoj dogodkov je pokazal, da so bili precej drzni cilji realno zastavljeni. Že pomladi leta 1993 smo na podlagi omenjenega projekta razvoja šole že pripravili Načrt prehoda VŠNZ v visoko strokovno šolo.

V projekt razvoja višje šole smo zapisali, da uresničitev ciljev ni odvisna »od večje ali manjše vpetosti policijskega višje/visokošolskega izobraževanja v univerzo, ali druge asociacije«. Že v okviru oblikovanja omenjenega elaborata so se namreč pojavile ideje ne samo o večji osamosvojitvi šole v okviru izobraževalnega centra ONZ oziroma MNZ (v ta namen je šola leta 1992 sprejela lastni statut, oblikovala svoje organe šole ter oblikovala zahteve po ločenem zagotavljanju potrebnih sredstev za svoje delovanje), temveč o morebitni organizacijski izločitvi iz MNZ. Čeprav so odgovorni v MNZ podpirali večje odpiranje šole, pa so bili, razen kolegov, ki so bili pred zasedbo vodstvenih delovnih mest zaposleni na višji šoli, glede morebitne izločitve iz sistema policijskega izobraževanja zelo

letniku študija in velik delež zunanjih predavateljev, ki so želeli ohraniti večino temeljnih vsebin. Oboje nas je pripeljalo do razmišljanj o potrebni nadgradnji višje šole skozi preoblikovanje v visoko šolo ali celo fakulteto (lastno drugo stopnjo študija, kot jo je opredeljevala takratna visokošolska zakonodaja). Zaradi skromnih kadrovskih potencialov smo se zavedali, da bo takšno vizijo treba uresničevati postopoma in da bo prehod na sedmo stopnjo zahteven. Zato smo oblikovali vmesne cilje, med katerimi sta bila načrt oblikovanja dodatnih programov izpopolnjevanja (v tem času smo izvajali le osnovni program za kriminaliste začetnike, tako imenovani »kriminalistični tečaj«) in program specializacije. V elaborat smo zapisali: »preko programov specializacije bi nedvomno lažje prišli do programa druge stopnje«. Med roki, ko naj bi

skeptični. Pomisleki so izhajali iz strahu, da se bo šola popolnoma »pocivilila« in zanemarila potrebe po specifičnih izobraževalnih vsebinah za policijsko zagotavljanje varnosti. Kljub temu se je takratni namestnik ministra za notranje zadeve in višji predavatelj spec. Bogo Brvar strinjal, da »je treba v okviru projekta nadaljnjega razvoja izobraževalnih programov razmišljati o možnosti popolne osamosvojitve VŠNZ«.

Če je bil zaradi odhoda predavateljev na MNZ nekoliko upočasnen strokovni razvoj šole, pa smo njihov vpliv lahko izkoristili za hitrejši materialno-tehnični razvoj. S pomočjo nekdanjega dekana mag. Petra Jegliča, ki je v tem času vodil izobraževalni center ONZ, smo pridobili veliko novih prostorov (večino prostorov, ki jih fakulteta danes uporablja), ki smo jih posodobili in tehnično opremili, tako da je večina predavateljev imela svoje računalnike, ki smo jih kmalu tudi povezali v mrežo, česar takrat večina fakultet še ni poznala. Potrebno računal-

niško opremo je dobila tudi knjižnica, ki je temeljito posodobila sistem poslovanja. Računalniško opremo so nam poleg domačih zavidali tudi kolegi iz tujih policijskih izobraževalnih institucij, ki so nas obiskovali v okviru večjega odpiranja in povezovanja šole s podobnimi tujimi institucijami. Spominjam se besed direktorja višje policijske šole iz nemške pokrajine Baden-Württemberg dr. Tomasa Feltesa, ki je priznal, da njihova šola verjetno še vrsto let ne bo razpolagala s primerljivo računalniško opremo. Podobnega mnenja je bil dr. János Fehérváry, ki je deloval na podobni avstrijski policijski šoli, obiskal pa nas je kot predstavnik Srednjeevropske policijske akademije (MEPA), v katere članstvo smo se želeli vključiti. To nam je, kot edini višji policijski šoli iz območja nekda-

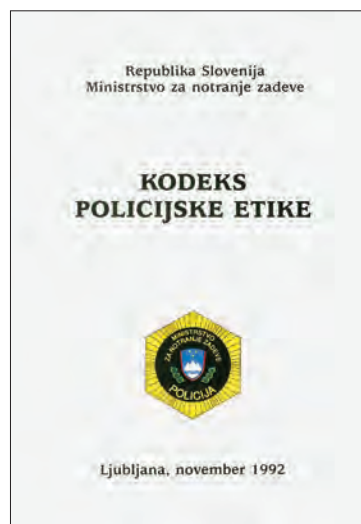

Obisk delegacije VŠNZ in RSNZ pri partnerski instituciji v Villingen-Schwenningenu v Nemčiji

nje Jugoslavije, tudi uspelo. Kasneje smo sodelovali pri oblikovanju in izvedbi njihovega programa ter bili vključeni v vodenje akademije. Preko omenjene akademije smo navezali stike z drugimi visokimi policijskimi šolami iz Poljske, Madžarske, Avstrije in Češke, ki so bile tudi vključene v omenjeno akademijo. Bile pa so organizacijsko zelo zaprte, zato je bilo sodelovanje omejeno.

Projekt nadaljnjega razvoja višje šole je vseboval tudi podrobnejše zamisli o hitrejšem razvoju raziskovalnega dela na šoli. Do tega smo želeli priti z oblikovanjem »raziskovalne enote, ki bi delovala v skladu z načrtom raziskovalnega dela, ki ga pripravi znanstveno-pedagoški svet preko komisije za znanstveno raziskovalno delo, sprejme pa svet šole«. Nosilci raziskovalne dejavnosti naj bi bili »visokošolski učitelji zaposleni na VŠNZ, ki imajo magisterije in doktorate, če pa se bo pokazala možnost, bi zaposlili raziskovalce in raziskovalne sodelavce, ki bi jim bilo raziskovanje primarna naloga«. Raziskovalna enota je bila leta 1992 oblikovana kot posebna organizacijska enota višje šole. Treba je poudariti, da v tistem času raziskovalno delo za višje šole ni bilo obvezno, niti ni bilo opredeljeno v Zakonu o notranjih zadevah. Ker pa smo se zavedali njegovega pomena, smo se poleg manj zahtevnih raziskovalnih projektov (v okviru pridobivanja magistrskih in doktorskih nazivov) že takrat lotevali tudi nekoliko zahtevnejših raziskovalnih projektov, v katere smo začeli vključevati tudi zunanje univerzitetne sodelavce. Naj omenim tri take: Policijski sistem izpopolnjevanja in usposabljanja, Psihosocialni status in delovne razmere delavcev ONZ ter Osebnostne lastnosti kriminalistov in njihovo poravnavanje z okoljem in temeljne zahteve kadrovske selekcije.

Omeniti še kaže, da smo v okviru proučevanja policijske etike na šoli oblikovali slovenski Kodeks policijske etike, s katerim smo vzbudili zanimanje tudi pri že omenjeni nemški višji policijski šoli, zaradi česar smo bili povabljeni na njihov pripravljani seminar o policijski etiki. Žal pa sam kodeks in spoznanja o njem pri pripadnikih slovenske policije ni doživel zelenega ponotranjenja, verjetno tudi zato, ker ni bilo potrebnih vzorov na drugih področjih.

Prvi Kodeks policijske etike v Sloveniji (1992) je rezultat raziskovalnega dela sodelavcev VŠNZ

Ob koncu mandata nam je uspela tudi prva večja organizacijska prilagoditev, ki jo je vseboval že omenjeni strateški dokument o razvoju šole. Oblikovali smo predmetna področja in njihove vodje (takratna visokošolska zakonodaja je omogočala ustanovitve kateder ali predmetnih področij kot notranjih organizacijskih enot visokošolskih institucij). Tako je svet VŠNZ 28. 5. 1993 imenoval pet predmetnih področij:

- področje kriminalistike, kriminologije in kazenskega prava (vodja mag. Anton Dvoršek),
- področje policijske organizacije, operative in policijskega vodenja (vodja dr. Milan Vršec),
- področje varnostnega sistema (vodja mag. Andrej Anžič),
- področje policijskega prava (vodja mag. Tomaž Čas) in
- področje psihologije, informatike, tujih jezikov in športne vzgoje (vodja dr. Peter Umek).

Vsekakor moram omeniti, da je šola v tistem času že izvajala tudi izredni študij, v katerega se je poleg približno petdeset rednih študentov lahko vpisalo tudi 40 izrednih študentov (študij ob delu). Na leto je diplomiralo okoli 70 študentov oziroma študentk (slednje so bile redke, njihov delež je dosegal do petine vseh vpisanih, diametralno nasprotno kot danes). Precej študentov ob delu ni bilo iz policijskih vrst, bili so iz različnih institucij družbenega nadzorstva (obveščevalno-varnostnih služb, Ministrstva za obrambo, upravnih enot in podobno). Že takrat je bila uspešnost njihovega študija precej nižja od rednih študentov, saj jih je diplomirala le dobra tretjina. To smo želeli izboljšati, a nam ni popolnoma uspelo. Je pa bil interes za obe vrsti študija zelo velik, tako da se je uspel vpisati kvečjemu vsak tretji kandidat. Selekcija je zajemala poleg upoštevanja učnega uspeha na zaključnem izpitu (25 %) tudi preizkus znanja, ki je obsegal področje kriminalistike, ustavne ureditve in splošne razgledanosti (75 %).

Logistiko je (razen zagotavljanja financ in kadrovskih zadev, kar je bilo v domeni MNZ) pokrivalo pet delavcev: tajnik šole, knjižničarka, referentka za študijske zadeve, informatik (ki je imel tudi del pedagoških obveznosti) in tajnica dekana.

Ocenjujem, da smo v tistem času, kljub omejenim kadrovskim potencialom, opravili veliko dela pri razvoju šole. Prvič smo oblikovali njeno vizijo razvoja (takrat je bila tako v visokem šolstvu, še bolj pa v policiji, to skoraj neznana besedna zveza). Glasno smo zahtevali večjo samostojnost šole v okviru sistema policijskega

izobraževanja ter potrebo po nadgradnji višješolskega programa in nakazali možnost za izobraževanje kandidatov za potrebe drugih nadzornih institucij tudi, če še niso bili tam zaposleni. Sicer previdno smo se začeli spogledovati z možnostjo izločitve iz MNZ in rednim članstvom v univerzi. Postavili smo trdnejše temelje

Nagovor dekana mag. Antona Dvorška ob podelitvi diplom

za raziskovalno delo. Kot tedanji dekan nisem imel zaradi funkcije nič manjše formalne pedagoške obremenitve in le enega pomočnika, imel pa sem močno podporo sodelavcev, na srečo tudi tistih, ki so se pred začetkom mojega vodenja šole (pre)zaposlili iz VŠNZ v MNZ.

Dr. Tomaž Čas, dekan od 1993 do 1995

Ob jubileju Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru, ki letos praznuje 40 let svojega uspešnega in ne več le strokovnega, temveč tudi znanstveno-raziskovalnega delovanja, sem izjemno zadovoljen, da že več kot trideset let sodelujem s Fakulteto za varnostne vede, kjer sem razvil in predaval številne predmete na vseh treh stopnjah študija.

Seveda se je institucija oziroma šola, kjer sem sodeloval in sodelujem še danes, v različnih obdobjih različno imenovala in imela temu primerno mesto in vlogo v okviru organov za notranje zadeve in v začetku v okviru Višje upravne šole v Ljubljani kot Oddelek za notranje zadeve, kasneje kot samostojna Višja šola za notranje zadeve, članica Univerze v Ljubljani, kot Visoka šola za notranje zadeve, pridružena članica Univerze v Ljubljani, kot Visoka policijsko-varnostna šola, pridružena članica Univerze v Ljubljani, ter kot Fakulteta za policijsko-varnostne vede oziroma Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Ob izzivu, da naj nekaj napišem o moji vlogi na tej instituciji, lahko povem, da sem že pred letom 1990 kot pomočnik načelnika slovenske milice na različnih področjih sodeloval s takratno Višjo šolo za notranje zadeve, kamor sem bil ob koncu leta 1990 premeščen, v letu 1992 imenovan za prodekana in leta 1993 za dekana Višje šole za notranje zadeve.

»Šola se je morala neprestano prilagajati spremenjenim družbenim razmeram in takratnim potrebam po izobraževanju znotraj MNZ pa tudi zunanjim željam in zahtevam po odprtosti šole.«

Ta hiter prehod iz Uprave milice Republiškega sekretariata za notranje zadeve v pomembno izobraževalno institucijo, ki je bila sicer precej policijsko usmerjena, je bil zame težak, ne glede na to, da sem se v policiji veliko ukvarjal z izobraževanjem, izpopolnjevanjem in usposabljanjem. Zato bi rad tudi ob tej priložnosti poudaril, da

*Dr. Tomaž Čas,
dekan v letih 1993–1995*

mi pozneje ni bilo nikoli žal, zaradi tega hitrega prehoda iz takratnega vodstva milice v Višjo šolo za notranje zadeve, iz uniforme v civilno službo. Nasprotno, še danes si štejem v veliko čast, da sem lahko vodil Višjo šolo za notranje zadeve v zelo pomembnem obdobju, v obdobju po sprejemu Zakona o visokem šolstvu v letu 1993, ki je namesto višjih šol uzakonil visoke strokovne šole, in ko je bilo potrebno Višjo šolo za notranje zadeve preoblikovati v Visoko šolo za notranje zadeve.

Ob prihodu v Višjo šolo za notranje zadeve sem celoviteje spoznal njeno delo in dejavnost, hkrati pa sem se vsaj po svojem občutku dokaj dobro vključil v kolektiv šole in v delo vnašal svoja znanja in izkušnje, ki sem jih pridobil v milici oziroma takratni Upravi milice Republiškega sekretariata za notranje zadeve. Tako sem se po habilitaciji v naziv višjega predavatelja, po imenovanju v prodekan in pozneje dekana Višje šole za notranje zadeve začel ukvarjati z vodenjem, usmerjanjem in organizacijo dela v tej šoli.

V kratkem zapisu o vsem pomembnem, kar se je dogajalo in dogodilo v času mojega vodenja Višje šole za notranje zadeve oziroma Visoke šole za notranje zadeve, je težko navesti vse, še zlasti pa je težko jasno opredeliti meje med že uvedenimi procesi in procesi, ki so bili začeti na novo. Dejstvo je, da so bila vsa obdobja od ustanovitve šole do danes vselej zahtevna. Šola se je morala neprestano prilagajati spremenjenim družbenim razmeram in takratnim potrebam po izobraževanju znotraj Ministrstva za notranje zadeve pa tudi zunanjim že-

ljam in zahtevam po odprtosti šole. Naj to ilustriram s tem, da smo imeli v času mojega dekanovanja glede na vpis popolnoma zaprt sistem izobraževanja za potrebe policije oziroma delavcev Ministrstva za notranje zadeve, ki je trajal prav do leta 1993, ko smo prvič vpisali v prvi letnik 28 študentov (13 na redni študij in 15 na izredni študij), ki niso bili delavci policije oziroma Ministrstva za notranje zadeve. Tako smo v letu 1993 začeli ure-

Dekan mag. Tomaž Čas ob podelitvi diplom

sničevati našo staro obljubo javnosti in Univerzi v Ljubljani, da bo Višja šola za notranje zadeve odprla vrata tudi za druge študente.

Že ob 30. obletnici, takrat še Visoke policijsko-varnostne šole, smo ugotavljali, da je študentov iz policije in Ministrstva za notranje zadeve iz leta v leto manj. Danes lahko ugotovimo, da jih med rednimi študenti ni več. In ob 30. obletnici sem zapisal, kar velja še danes, da nisem prepričan, da je v tistem času v zvezi z Visoko policijsko-varnostno šolo vselej pravilno ravnalo vodstvo Ministrstva za notranje zadeve in vodstvo slovenske policije, ki v tej instituciji marsikdaj ni videlo najbolj poklicane institucije za izobraževanje svojih delavcev. Dejstvo je, da ima danes Fakulteta za varnostne vede dovolj znanj in možnosti, da policiji in drugim delavcem Ministrstva za notranje zadeve v okviru visokošolskega in univerzitetnega ter podiplomskega izobraževalnega programa nudi vse tisto, kar jim danes po mojem prepričanju manjka.

V nadaljevanju bi želel na kratko navesti le nekaj pomembnih dogodkov, prireditvev in aktivnosti, ki smo jih skupaj s sodelavci in drugimi opravili v obdobju od leta 1993 do leta 1995, ko sem bil dekan Višje šole za notranje zadeve, in po preoblikovanju te šole, dekan Visoke šole za notranje zadeve.

Preoblikovanje Višje šole za notranje zadeve v Visoko šolo za notranje zadeve

V letu 1993 so bili po sprejemu Zakona o visokem šolstvu izvedeni prvi postopki evalvacije, ki so omogočili prehod Višje šole za notranje zadeve v Visoko šolo za notranje zadeve. V ta namen je bila ustanovljena projektna skupina, ki sem jo vodil kot dekan, v njej pa so poleg delavcev šole sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za notranje zadeve. Sestanki in razgovori pa so potekali tudi s predstavniki Univerze v Ljubljani in Ministrstva za šolstvo in šport, kjer so se izoblikovala nekatera nova stališča glede prehodov iz višjih šol v visoke, saj smo se tega lotili kot prva višja šola v Republiki Sloveniji.

Na podlagi vseh teh spoznanj in različnih predlogov ter pogledov na prehod višje šole v visoko je bila izoblikovana strategija in izdelan poseben rokovnik za vse faze dela. Tako je bila opravljena samoevalvacija za vse predmete in primerjava našega programa z nekaterimi programi tujih visokih policijskih šol oziroma policijskih akademij. Iz spoznanj evalvacije in rezultatov mednarodne

VISOKA ŠOLA ZA NOTRANJE ZADEVE PRIDRUŽENA ČLANICA UNIVERZE V LJUBLJANI ŠTUDIJSKO LETO 1995/1996	
1. letnik	
1.	Sociologija
2.	Osnove lastninskih razmerij
3.	Psihologija I.
4.	Uvod v pravoznanstvo
5.	Varnostni sistem
6.	Družbeno nadzorstvo
7.	Kriminalistika I.
8.	Kriminologija
9.	Ustavno pravo
10.	Javna uprava
11.	Informatika z računalništvom
12.	Tuji jezik
13.	Športna vzgoja
2. letnik	
1.	Upravno pravo
2.	Kazensko pravo
3.	Kazensko procesno pravo
4.	Varstvo ustavne ureditve
5.	Kriminalistika II.
6.	Upravni postopek in upravni spor
7.	Metodologija z elementi statistike
8.	Osnove organiziranja in vodenja
9.	Mednarodno pravo
10.	Psihologija II.
11.	Tuj jezik II.
12.	Športna vzgoja
3. letnik - skupni predmeti	
1.	Menedžment in organizacijsko vedenje
2.	Policijska pooblastila
3.	Psihopatologija
4.	Varnost prometa
5.	Tuji jezik III.
6.	Pisno in govorno sporočanje
7.	Andragogika
8.	Osnove ekonomike in poslovanja
9.	Normativna ureditev zasebne varnosti
10.	Športna vzgoja
Policijsko-operativna usmeritev:	
1.	Splošne operativne zadeve policije
2.	Mejna problematika in tujci
3.	Preprečevanje in preiskovanje prometne delinkvence
4.	Izbrana poglavja s področja preiskovanja kaznivih dejanj
5.	Informacijsko telekomunikacijski sistem v policiji
Kriminalistična usmeritev:	
1.	Preiskovanje gospodarske kriminalitete
2.	Preiskovanje organizirane kriminalitete
3.	Kriminalistična tehnika
4.	Kriminalistična psihologija
5.	Informacijsko telekomunikacijski sistem v policiji
Notranje-upravna usmeritev:	
1.	Nadzor nad delovanjem državne uprave in upravna etika
2.	Lokalna uprava
3.	Normativna dejavnost uprave
4.	Osební status posameznika
5.	Posebni upravni postopki
Varnostno-obrambna usmeritev:	
1.	Obveščevalne službe
2.	Taktika dela varnostne službe
3.	Metode in sredstva dela
4.	Strategija posrednega nastopanja
5.	Slovensko obrambno-varnostni sistem
Zasebno-varnostna usmeritev:	
1.	Zasebno varovanje
2.	Sistem varovanja v podjetju
3.	Načrtovanje in ekonomika varovanja podjetja
4.	Varnostni menedžment
5.	Tehnika in tehnologija varovanja

Predmetnik v študijskem letu 1995/1996

primerjave so posamezni nosilci predmetov ob aktivnem sodelovanju svojih asistentov pripravili predstavitev ciljev in vsebine predmetov ter predlagali nove predmete in ukinitve nekaterih starih predmetov, saj smo prešli iz dvoletnega višješolskega programa v triletni visokošolski program. Tako je v letu 1994 nastal nov program triletné Visoke šole za notranje zadeve s petimi usmeritvami, in sicer:

- policijsko-operativna usmeritev,
- kriminalistična usmeritev,
- notranje-upravna usmeritev,
- varnostno-obrambna usmeritev in
- zasebno-varnostna usmeritev.

Študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe »Varnost in notranje zadeve« oziroma za preoblikovanje Višje šole za notranje zadeve v Visoko šolo za notranje zadeve smo v letu 1994 posredovali v soglasje Svetu za visoko šolstvo pri Vladi Republike Slovenije, ki je dal našo vlogo v mnenje Komisiji za humanistične in družboslovne vede in imenoval ekspertno skupino, v kateri je bil tudi predstavnik iz Madžarske dr. Istvan Szikinger. Po pozitivnih mnenjih je Svet za visoko šolstvo pri Vladi Republike Slovenije dal soglasje k programu in s tem omogočil razpis za vpis študentov na Visoko šolo za notranje zadeve že v študijskem letu 1995/96.

Tako se je Višja šola za notranje zadeve leta 1995 kot prva od višjih šol preoblikovala v visoko strokovno šolo po Zakonu o visokem šolstvu z nazivom Visoka šola za notranje zadeve, istega leta pa je na podlagi Statuta Univerze v Ljubljani

postala tudi pridružena članica Univerze v Ljubljani. Leta 1995 smo sprejeli tudi nov Statut Visoke šole za notranje zadeve, v katerem je bilo določeno novo ime šole: »Visoka šola za notranje zadeve, pridružena članica Univerze v Ljubljani«.

20. obletnica Višje šole za notranje zadeve

Ob praznovanju 20. obletnice ustanovitve Višje šole za notranje zadeve smo delavci šole ob podpori Ministrstva za notranje zadeve in Izobraževalnega centra organov za notranje zadeve pripravili program, ki je potekal celo leto, osrednji del pa je potekal v okviru Tedna Univerze v Ljubljani od 29. 11. 1993 do 3. 12. 1993, in sicer:

- 30. 11. 1993 je bila ob 17. uri v prostorih Višje šole za notranje zadeve otvoritev razstave priznanega umetnika Oskarja Kogoja in razstava o zgodovini Višje šole za notranje zadeve.
- 30. 11. 1993 je bila ob 20. uri v Slovenski filharmoniji proslava ob 20. obletnici Višje šole za notranje zadeve s koncertom policijskega orkestra, katere sta se udeležila tudi predsednik republike Milan Kučan in minister za notranje zadeve Ivan Bizjak.
- 1. 12. 1993 je bilo ob 9. uri mednarodno posvetovanje z naslovom »Policija na prehodu v 21. stoletje«.
- 3. 12. 1993 je bila ob 10. uri v prostorih Višje šole za notranje zadeve svečana podelitev diplom študentom Višje šole za notranje zadev.

Proslave ob 20. obletnici Višje šole za notranje zadeve sta se udeležila tudi predsednik republike in minister za notranje zadeve

Delavci šole in nekateri sodelavci, ki so sodelovali pri izvajanju študijskega programa in pri njenem raziskovalnem delu, so pripravili posebne publikacije, ki so ponazarjale dejavnosti Višje šole za notranje zadeve, in sicer:

- Kronika z bibliografijo Višje šole za notranje zadeve,
- Zbornik strokovno-znanstvenih razprav,
- publikacijo z naslovom Diplomске naloge, v kateri so bili zbrani povzetki diplomskih nalog študentov v študijskem letu 1992/93,
- Pogledе, v katerih so bili zbrani in prirejeni prevodi strokovnih člankov, ki so jih iz tujih strokovnih revij prevedli naši študenti.

Kronika z bibliografijo Višje šole za notranje zadeve

Publikacija Kronika z bibliografijo Višje šole za notranje zadeve je bila namenjena vsem, ki so kadarkoli sodelovali pri izvajanju študijskih programov, in tistim, ki so kako drugače pomagali, da je šola dosegla takšno stopnjo, da je bila osnova za postopno oblikovanje Visoke šole za notranje zadeve. Navedena publikacija je bila in je pomemben in pregleden zgodovinski oris šole. Posvečena je bila vsem delavcem organov za notranje zadeve, predvsem študentom in delavcem Višje šole za notranje zadeve, ter širši slovenski javnosti. »Uspešno prehojena pot naj bo tudi spodbuda vsem delavcem Višje šole za notranje zadeve za snovanje novih študijskih programov bodoče visoke policijske šole,« sem zapisal ob 20. obletnici Višje šole za notranje zadeve v navedeni publikaciji.

Mednarodno posvetovanje – Policija na prehodu v 21. stoletje

Referenti posvetovanja »Policija na prehodu v 21. stoletje«, ki ga je VŠNZ organizirala leta 1993 ob 20. obletnici delovanja

Dne 1. 12. 1993, v tednu Univerze v Ljubljani, smo ob 9. uri v sejni dvorani na Trgu republike 3 v Ljubljani organizirali mednarodno posvetovanje na temo: »Policija na prehodu v 21. stoletje«. To je bil za Višjo šolo za notranje zadeve velik in pomemben dogodek, in to v času, ko javnost ni bila najbolj naklonjena policiji. Ta se je zavedala, da je njena učinkovitost odvisna predvsem od izobraževanja, izpopolnjevanja in

usposabljanja ter njenega povezovanja z javnostjo in vključevanja v evropski prostor. Zato so bili nekateri prispevki namenjeni prav tem temam, in sicer:

- Policija jutri – izziv bližnje prihodnosti,
- Uspešne policijske reforme v srednji Evropi,
- Policija znotraj odprtih meja – madžarske izkušnje,
- Problemi tujcev v novonastali državi Sloveniji,
- Organiziran kriminal – problem policije na prehodu v 21. stoletje,
- Teoretična izhodišča za oblikovanje modelov policijskega izobraževanja,
- Dileme in perspektiva visokošolskega policijskega izobraževanja.

Ob mednarodnem posvetovanju je Višja šola za notranje zadeve izdala tudi Zbornik posvetovanja, ki je imel nekoliko spremenjeno obliko, predvsem pa nove avtorje. Iz zgoraj navedenih naslovov je mogoče ugotoviti, da so se avtorji lotili zahtevnih policijskih vsebin, ki so nakazovale, kako naj policija smelo, a hkrati

učinkovito in ob upoštevanju pričakovanj javnosti, vstopi v novo obdobje – 21. stoletje. Ob tej priložnosti sem v uvodnik zbornika zapisal, »da si želim (kar se ni uresničilo), da prehod ne bi bil obremenjen s strankarskimi in drugimi, za policijo nesprejemljivimi vizijami in pojavi, da bi policija zagotavljala red in varnost, kot se pričakuje od pravne države, v kateri bo imela preprečevalna oziroma preventivna dejavnost prednost pred represivno in v kateri bosta zadovoljni tako javnost kot policija«.

Dvajseto obletnico Višje šole za notranje zadeve zaznamovali s posvetovanjem **Policija v 21. stoletju** *Po mnenju notranjega ministra Iva Bizjaka varnostna podoba Evrope leta 2000 ni rožnata*

(b) LJUBLJANA, 2. – Višja šola za notranje zadeve je slovesnosti ob svoji 20. obletnici končala sila delavno – z mednarodnim posvetovanjem o Policiji na prehodu v 21. stoletje, ki se je zaradi kopice referatov zavlekla v večerne ure. Dekan šole stavljenke mag. Tuno Čas je uvodoma povedal, da je posvetovanje za šolo nujno pomembnejše, ker pomeni v trenutku, ko javnost policiji ni najbolj naklonjena. Prepričan je, da bodo tudi s takšno izmenjavo mnenj in izkušenj pripomogli k lažjemu prehodu in učinkovitejšemu delovanju slovenske policije v 21. stoletju. Sam si želi, da prehod ne bi bil obremenjen s strankarskimi in drugimi za policijo nesprejemljivimi vizijami ter da bi policija zagotavljala red v pravni državi, v kateri bi imela preventivna dejavnost prednost pred represivno in v kateri bi bili zadovoljni tako policija kot javnost.

Udeležence posveta je pozdravil tudi notranji minister Ivo Bizjak in ob tej priložnosti predstavil svoje videnje glavnih nalog naše evropske policije na prehodu v naslednje tisočletje. Meni je, da bo pri

zagotavljanju varnosti povprečnega Evropejca, torej tudi Slovenca, treba napreč omejiti organizirani kriminal in pritisk ekonomskih migrantov iz nekdanje Sovjetske zveze. Anje, delov Balkana in morebitnih novih, konfliktnih žarišč. »Podoba Evrope leta 2000 je prekrita s strahom pred terorizmom in novimi oblikami kriminala, kot so trgovina z ljudmi, blagovna, človeška krivja in opani ter putkuni na živih bih. Naraščanje nesrečnosti proti tujcem v Zahadni Evropi lahko doseže vrh prav v naslednjih letih, ob vsem tem pa se bo obdržala tudi tradicionalna kriminaliteta,« je dejal Ivo Bizjak. Po njegovem pravzaprav ni države, ki bi si upala optimistično napovedovati, da bo v 21. stoletju manj kriminala, in tudi Slovenija ni izjema. Že zato ne, ker leži na meji med mirom in vojno in ker težnja skrajni rjo pomembne evropske poti beguncev in trgovcev s orožjem, pa tudi mamuli. Kljub številnim zunanjim dejavnikom pa je položaj na domačem kriminalnem prizorišču odvisen predvsem od Slovenije same, zato ni mogoče opravičiti nekaterih skrb zbujajočih domačih kazalcev. Tako je no-

tranji minister postregel s podatkom, da je bilo v letošnjem prvem polletju 815 deliktov, značilnih za organizirani kriminal, to pa pomeni tristo odstotno povečanje v primerjavi z dvema letoma prej. Močno se je povečala tudi mladostniška kriminaliteta, povprečna starost osumljencev pa se je v zadnjih letih znižala na 27 let in pol. Kar 53,1 odstotka letošnjih osumljencev je bilo brezpogojnih, zato je brezposelnost sleh zbujajoča tudi po tej plati. Za četrtino so se povečali napadi na policiste. »Vlada in državni zbor morata narediti vse, da se takšno gibanje ustavi. Slovenija ima vse možnosti, da obdrži in celo izboljša sedanjo stopnjo notranje varnosti, to pa bo omogočilo turistični in siceršnji razvoj, zato naj bo to eden njenih glavnih ciljev na prehodu v novo tisočletje,« je poudaril Ivo Bizjak.

Za njim se je vrstila še vrsta govornikov in referatov, v katerih so se dotaknili najrazličnejših tem, povezanih s policijo. Tako so govorili o novi vlogi policije (Janez Pečar), o publičnih nizev (Silvko Debelak), o organiziranem kriminalu (Arvon Dvoršek), o sodnem kriminalizmu (Darko Maver) in še marsikom.

Časopisno poročilo s posvetovanja ob 20. obletnici VŠNZ z naslovom »Policija na prehodu v 21. stoletje«

Druge aktivnosti

V času mojega dekanovanja smo utrdili sodelovanje na konferencah vodstev visokih policijskih šol Srednje in Vzhodne Evrope. Kot dekan sem se udeležil konferenc v Nemčiji, Litvi in Pragi.

Nadaljevali smo tudi z utečenim sodelovanjem s Pravno fakulteto v Ljubljani in drugimi visokošolskimi institucijami, zelo pomembno pa smo poglobili sodelovanje z Univerzo v Ljubljani. Naj ob tem poudarim izredno sodelovanje s takratnim rektorjem Univerze v Ljubljani profesorjem dr. Miho Tišlarjem, ki nam je zelo veliko pomagal pri preoblikovanju Višje šole za notranje zadeve v Visoko šolo za notranje zadeve. V času preoblikovanja naše šole je rektor obiskal našo šolo, v Gotenici pa se je udeležil našega sestanka skupaj s svojimi prorektorji. Ob našem mednarodnem posvetovanju je profesor Tišler v zbornik zapisal: »Mnogi vidiki delovanja policije in njenih strokovnih služb dandanes niso samo lokalnega ali regionalnega značaja, ampak presegajo državne meje. Zato je potrebna

Kolektiv VŠNZ leta 1993

po eni strani dobra usposobljenost, po drugi strani pa mora policija upoštevati tudi današnje civilizacijske dosežke, še posebej varstvo človekovih pravic in slobod, odprtost meja ipd. Vključevanje tujih izkušenj, samostojno raziskovalno delo in dodatno izobraževanje bodo nedvomno pripomogli, da bo Višja šola za notranje zadeve polnovredno izpolnjevala zaupane ji naloge«. Prepričan sem, da je tem mislim sledila ne le Višja šola za notranje zadeve, temveč tudi kasneje Visoka šola za notranje zadeve in Visoka policijsko-varnostna šola, saj danes obeležujemo 40 let delovanja Fakultete za varnostne vede.

V tem obdobju smo posvetili tudi bistveno več pozornosti študiju asistentov, ki so bili zaposleni na naši šoli, prvega asistenta smo poslali na študij v tujino (Gorazd Meško), zaposlili pa smo tudi prvega rednega profesorja dr. Antona Pereniča, ki je prišel s Pravne fakultete v Ljubljani. S tem smo dokazali, da gremo resno v preoblikovanje Višje šole za notranje zadeve v Visoko šolo za notranje zadeve, z vizijo preoblikovanja v fakulteto z univerzitetnim in visokošolskim programom. Hkrati pa se je začelo obdobje, ko je vsako leto vedno več visokošolskih učiteljev na šoli pridobilo znanstvene nazive magistra in doktorja znanosti ter ustrezne habilitacijske nazive. Okrepili pa smo tudi delo raziskovalne enote na VŠNZ.

Danes sem izredno vesel, da so si tudi moji nasledniki prizadevali doseči cilje, ki smo jih takrat postavili, in da so pripeljali Visoko policijsko-varnostno šolo do Fakultete za varnostne vede kot članice Univerze v Mariboru, na kateri so zaključili študij tudi prvi doktorji znanosti.

Dr. Milan Pagon, dekan od 1995 do 1998

Ko sem se po končanem doktorskem študiju v ZDA leta 1995 vrnil v Slovenijo, na delovno mesto docenta na takratni VŠNZ, nisem imel prav nobenih vodstvenih ambicij. Vendar se je takratni minister za notranje zadeve, Andrej Šter, odločil, da me želi videti na mestu dekana. Kljub mojemu začetnemu upiranju ni popustil in je, ob izdatni podpori takratnega svetovalca na MNZ, Vinka Gorenaka, in takratnega vodje kabineta ministra, Marka Pogorevca, dosegel, da sem se prijavil in bil izvoljen za dekana VŠNZ.

Tako me je doletela čast, da sem nadaljeval delo svojih predhodnikov – zanesenjakov, ki so že zgodaj spoznali pomen visokošolskega izobraževanja za delo na področju notranjih zadev – Pavla Forjana, Petra Jegliča, Borisa Žnidariča, Antona Dvorška in Tomaža Časa. Izziv je bil velik, še posebej, ker moja takratna prodekanja, Bojana Virjent, ni izpustila nobene priložnosti, da bi me spomnila, »kako je bilo včasih fino«. Vse, kar sem – skupaj s svojimi sodelavci – uspel narediti v času svojih treh dekanskih mandatov, je bilo mogoče le zaradi dosežkov mojih predhodnikov. Njihove poteze, ki se danes zde samoumevne, so takrat predstavljale prave prelomnice, na primer priprava triletnega študijskega programa, ki je omogočila prehod iz višje v visoko šolo, odprtje vpisa za študente, ki niso bili uslužbenci MNZ, vpis prvih študentk ipd. Zato je vse, kar smo dosegli v času mojega dekanovanja, zgolj logično nadaljevanje dela mojih predhodnikov.

To je bilo obdobje, ko je šola stala na razpotju. Na eni strani so bili vse močnejši pritiski Ministrstva za visoko šolstvo in Univerze v Ljubljani, češ, da interna šola, ki je organizacijsko del Ministrstva za notranje zadeve, ne more biti članica uni-

verze, niti ne more podeljevati javnoveljavnih diplom. Na drugi strani pa vztrajanje mnogih na MNZ in v Policiji, da mora šola bodisi ostati v okviru MNZ, bodisi oditi popolnoma, v smislu: »Potem boste pač zgolj ena od članic univerze,

*Dr. Milan Pagon,
dekan v letih 1995–1998*

**»To je bilo obdobje, ko je
šola stala na razpotju.«**

od nas pa bo odvisno, ali bomo svoje kadre izobraževali pri vas ali ne.« Problem smo začasno rešili tako, da je šola postala pridružena članica Univerze v Ljubljani, pričela pa se je oblikovati vizija, da postanemo fakulteta in del univerze. Treba pa je poudariti, da vsi zaposleni te vizije niso sprejeli, saj so nekateri želeli ostati v 'varnem' zavetju MNZ.

To je bil tudi čas preimenovanja šole iz Visoke šole za notranje zadeve v Visoko policijsko-varnostno šolo (VPVŠ). S preimenovanjem smo želeli pokazati, da šola izobražuje za širše področje, kot so notranje zadeve, saj so nekateri kolegi aktivno delovali tudi na področju zasebnega varstva, krepili pa smo tudi sodelovanje z detektivsko dejavnostjo. Hkrati s tem se je odprlo vprašanje študijskega področja VPVŠ in bodoče fakultete. Področje prejšnjega visokošolskega programa, notranje zadeve, je bilo preozko, nihče pa ni imel ideje, kakšno ime bi sploh prišlo v poštev. K sodelovanju smo povabili dva znana slovenista in jezikoslovca, Jožeta Toporišiča in Bredo Pogorelec. Skupaj z njima smo na sestanku 'iznašli' izraz varstvoslovje. Kot je z vsako novostjo, je tudi ta naletela na številne odpore in pomisleke. Glavni pomislek je bil, da tega izraza nihče ne pozna, zato naj bi deloval nenavadno ali celo smešno. Ko smo oklevali, ali naj predlog sprejmemo ali ne, je nekdo pripomnil, da so bili enaki pomisleki izraženi ob uvedbi izraza obramboslovje na FDV, da pa so se potem nanj vsi navadili. Tako smo sprejeli izraz varstvoslovje in si – s časovne distance v letu 2013 – upam trditi, da so se tudi na ta izraz ljudje že navadili. K temu je najbrž pripomoglo tudi to, da smo pričeli izdajati revijo Varstvoslovje, ki je sedaj že v 15. letu izhajanja.

Kocka z grbom VPVŠ je postala eno izmed najbolj prepoznavnih daril šole

V tistem času smo, ob sodelovanju arhitekta Tomaža Vidica, uredili tudi celostno podobo VPVŠ, ki je ostala v glavnem nespremenjena, dokler je ni zamenjala poenotena celostna podoba Univerze v Mariboru.

V letu 1995 je prišlo do ideje, da bi organizirali mednarodno konferenco na temo policijske dejavnosti v Srednji in Vzhodni Evropi. Kljub nekaterim pomislekom o izvedljivosti ideje smo se zanjo odločili, imenovali programski in organizacijski odbor ter se lotili priprav, pri čemer smo uporabili vse stike, ki smo jih imeli kjerkoli v svetu. Čeprav je pri organizaciji sodelovalo mnogo kole-

gov, moram posebej izpostaviti prispevek Andreja Anžiča in Mire Britovšek, predsednika in generalne sekretarke organizacijskega odbora. Po enoletnih pripravah smo konferenco izvedli novembra 1996. Uspeh je presegel naša najbolj drzna pričakovanja. Konferenca se je udeležilo preko 200 udeležencev iz več kot 20 držav s petih celin, med njimi predstavniki ameriškega FBI, predsednik *John Jay College of Criminal Justice* s sodelavci, predsednik nemške *Polizei-Führungsakademie* iz Münstra, predstavnik *United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute*, član ameriškega *National Institute of Justice*, direktorica *European Network of Policewomen*, predstavniki britanske *Surrey Police*, predstavnica *World Policy Institute*, predstavniki policijskih akademij iz Belorusije, Češke, Hrvaške, Litve in Slovaške, profesorji z univerz iz Avstralije, Belgije, Hrvaške, Indije, Italije, Južne Afrike, Kanade, Madžarske, Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Rusije, Slovenije, Velike Britanije, Združenih držav Amerike, raziskovalec iz ameriške mornarice (*U.S. Navy*) itd. 64 prispevkov, predstavljenih na konferenci, je bilo objavljenih v zborniku, ki so ga udeleženci prejeli ob prihodu na konferenco. Vsi prispevki iz zbornika so objavljeni tudi na spletnih straneh ameriškega *National Criminal Justice Reference Service (NCJRS)*.

*Utrinki s prve mednarodne konference
»Policing in Central and Eastern Europe« (1996)*

Čeprav danes nekateri poskušajo zmanjševati pomen te konference in vihajo nos nad kakovostjo prispevkov, je prav ta konferenca postavila VPVŠ na mednarodni zemljevid institucij, ki se ukvarjajo s področjem policijskih, kriminoloških in podobnih ved, hkrati pa omogočila kolegom z VPVŠ navezavo stikov z institucijami in posamezniki v ostalih državah. Ko ob 40-letnici ponosno naštevamo dosežke na področju mednarodne dejavnosti fakultete, ne smemo pozabiti, da lahko korenine številnih od teh dosežkov sledimo prav do prvih nekaj konferenc *Policing in Central and Eastern Europe*. Konferenca je namreč postala bienalna in je bila od leta 1996 organizirana vsaki dve leti.

Ko mi je leta 1998 potekel mandat dekana, sem se odločil, da ne bom ponovno kandidiral. Ker med kolegi na šoli ni bilo posebnega navdušenja, da

bi kdo prevzel to mesto (ali pa še niso izpolnjevali pogojev), sem prepričal kolega Darka Mavra z MNZ, da se je prijavil in bil tudi izvoljen kot sedmi dekan šole (sem prištevam tudi Pavla Forjana, ki ni imel naziva dekan, pač pa direktor šole). V času dekanovanja kolega Mavra sem se posvetil vodenju skupine za pripravo fakultetnega programa, vodenju Katedre za policijsko upravljanje in management, vodil pa sem tudi priprave in izvedbo prve ekskurzije študentov VPVŠ v ZDA. Z desetimi študentkami in študenti smo obiskali *FBI* v Washingtonu in njihovo akademijo v Virginiji, izpostavo *FBI* v New Yorku, *John Jay College of Criminal Justice* v New Yorku ter *Federal Law Enforcement Training Center* v Georgiji.

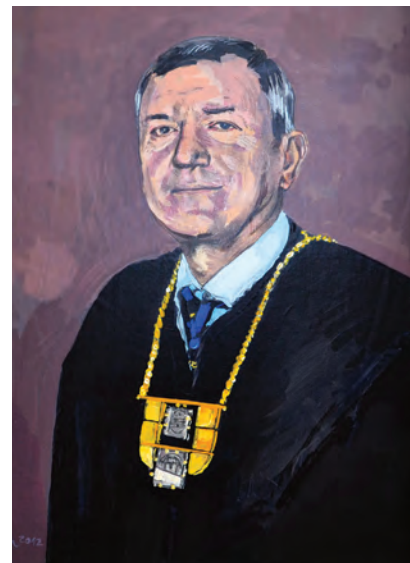
V drugi polovici 90. let je VPVŠ organizirala številna posvetovanja, nekatera izmed njih so postala tradicionalna. Na fotografijah zbornik posveta »Posebne operativne metode in sredstva dela obveščevalno-varnostnih služb« (Brdo, 1996) ter zborniki posvetov o zasebnem varovanju in detektivski dejavnosti (Portorož, 1997–2000).

Dr. Darko Maver, dekan od 1998 do 2001

Petnajst let je že minilo od mojega prihoda in zaposlitve na tedanji Visoki policijsko-varnostni šoli (VPVŠ), pa se mi zdi, kot da je bilo to včeraj. Čas očitno hitro teče. Čeprav sem na šoli predaval že prej, sem bil vseeno presenečen, ko me je spomladi leta 1998 tedanji dekan dr. Milan Pagon povabil na pogovor in mi predlagal, da se prijavim za novega dekana. Izziv je bil velik, saj je bil pred VPVŠ postavljen ambiciozen in zahteven cilj: preiti na univerzitetni študij in se vključiti v univerzo. To je pomenilo veliko sprememb: prenovo vi-sokega strokovnega in izdelavo novega univerzitetnega študijskega programa, organizacijski prehod iz Ministrstva za notranje zadeve v Univerzo v Ljubljani, novo organizacijo in sistemizacijo šole, ureditev financiranja, kadrovske okrepitev, prehod iz pretežno pedagoške tudi na raziskovalno dejavnost predavateljev, še večjo odprtost študija za vse študente in še bi lahko našteval. Vse to sem zapisal v program dela, ki je bil sprejet, jaz pa sem septembra tega leta postal dekan.

Čakalo me je precej naporno, vendar tudi lepo obdobje življenja (po sicer prav tako zahtevnem in dinamičnem delu na Ministrstvu za notranje zadeve, kjer sem kot državni podsekretar skrbel za mednarodno sodelovanje policije in MNZ). Po eni strani smo se pri ure-sničevanju zastavljenih ciljev soočali z vrsto problemov, nasprotovanj, takšnih ali drugačnih zapletov in težav, po drugi strani pa smo se veselili uspešnih realizacij neka-terih projektov (izdelave

»Še zlasti je pomembno, da je kolektiv na FVV zelo homogen in povezan, da so odnosi korektni in prijateljski, da je sodelovanje dobro in da je motivacija vseh pozitivna.«

Dr. Darko Maver,
dekan v letih 1998–2001

Junija 2000 so bili na Bledu organizirani prvi »Dnevi varstvoslovja«. Na Bledu, v Moravcih, Portorožu in Ljubljani smo se do sedaj srečali že štirinajstkrat.

Delavci VPVŠ na enem izmed tradicionalnih planinskih izletov

je zabeležila prijetna proslava ob 25-letnici VPVŠ, ki smo jo ob udeležbi visokih gostov z MNZ in Univerze v Ljubljani pripravili v Slovenski filharmoniji, konec pa je sovpadal s terorističnim napadom v New Yorku 11. septembra 2001. Zanimivo obdobje torej.

Po koncu svojega mandata sem ostal na fakulteti kot pedagoški delavec in raziskovalec. Kmalu (2003) sem dobil Fulbrightovo štipendijo in kot gostujoči profesor nekaj mesecev preživel na Grand Valey State University v Grand Rapidsu, Michigan (ZDA). Pridobil sem nova znanja in izkušnje in izpolnil pogoje za rednega profesorja. Tako sem postal redni profesor za kriminalistiko in z raziskovalnim delom na tem področju nadaljeval do zdaj.

študijskih programov, organizacije prvih »Dnevov varstvoslovja«, vključevanja v mednarodne projekte, udeležbe na srečanjih rektorjev policijskih akademij Srednje in Vzhodne Evrope in drugih projektov). Ob tem smo imeli veliko družabnega in športnega življenja, izletov v naravo, praznovanj in drugih lepih stvari. Svoje vtise o rezultatih naših prizadevanj sem objavil že v zborniku ob 30-letnici Fakultete za policijsko-varnostne vede, zato jih ne bom ponavljal. Začetek mojega dekanskega obdobja

Dekan dr. Darko Maver na proslavi ob 25. obletnici VPVŠ. Za umetniški del je, tako kot na mnogih prireditvah VPVŠ, tudi tokrat odlično poskrbel orkester slovenske policije.

Ko se danes ozrem nazaj, se mi zdi, da je fakulteta v času po mojem odhodu z mesta dekana prehodila izjemno pot. Tistega, kar ni uspelo meni, sta se lotila naslednja dekana, najprej dr. Milan Pagon in nato dvakrat dr. Gorazd Meško. Ni jima bilo lahko, ampak bila sta uspešna. Najprej akreditacija univerzitetnega programa, prenova strokovnega študija, odcepitev od Ministrstva za notranje zadeve in polnopravno članstvo v Univerzi v Mariboru, nato reorganizacija študija v skladu z novim Bolonjskim programom, pa uvedba magistrskega in doktorskega študija, vključitev v številne oblike mednarodnega sodelovanja, pridobitev mednarodnih raziskovalnih projektov in širjenje ugleda naše institucije doma in v tujini. Fakulteta se je tudi kadrovsko spremenila in izjemno okrepila s priznanimi in izkušenimi pedagoškimi in raziskovalnimi delavci, še zlasti pa je bistveno povečala publicistično dejavnost in raziskovalno odličnost.

Kljub temu pa tudi v tem času ni šlo lahko in dekani so se soočali z vrsto problemov in težav. Od denacionalizacijskih vprašanj v zvezi s prostori fakultete, kadrovske težave in zapleti ter v zadnjem času problemi financiranja in oženja študijskih programov in ukinjanja predmetov. Včasih bi človek rekel, da je marsikaj »deja vu« in da se vrtimo v začaranem krogu: enkrat širjenje, drugič oženje števila ur in predmetov, pa zaposlovanje novih pedagoških delavcev in kasneje želja, da bi se nekateri čim prej upokojili, pa želje po višanju habilitacijskih nazivov in hkrati omejevanje napredovanja ali pa zahteve po odličnosti, hkrati pa slabše nagrajevanje uspešnih. Časi so res težki in finančna kriza terja odpovedovanje in varčevanje, vendar to nikakor ne bo prineslo rešitve, še zlasti na področju visokega šolstva ne. Ni čudno torej, da mnogi mladi uspešni diplomanti odhajajo v tujino in iščejo priložnosti zunaj domovine. Znanje, ki bi ga potrebovali doma, tako ostaja v tujini. Osebnostno pa so me najbolj prizadele razmere na področju kriminalistike: ukinilo se je samostojno habilitacijsko področje in s tem tudi status kriminalistike kot samostojne znanosti (pridružena je kriminologiji), zmanjšuje se število pedagoških in raziskovalnih delavcev (kolega dr. Dvoršek je lani odšel v pokoj, jaz odhajam prihodnje leto, dr. Dobovšek raziskuje

Prva številka revije Varstvoslovje je izšla leta 1999, prvi urednik je bil mag. Anton Dvoršek

bolj na kriminološkem področju, upanje daje nova doktorica znanosti Danijela Frangež), oži se število predmetov s tega področja (kot vemo iz izkušenj tistega, kar ukinemo, običajno ni mogoče več oživiti), težko pa je tudi dobiti empirične raziskovalne projekte.

Svoj prispevek pa bom vendarle zaključil optimistično. Ideja o ustanovitvi Fakultete za (policijsko-) varnostne vede je bila ideja, za katero se je splačalo boriti. Tako sem trdil v času svojega mandata in tako trdim tudi danes. Vedno so se pojavljale ovire in težave, bili so finančni problemi in druge stiske, pa smo jih vendarle premagali in šli naprej. Prepričan sem, da bo tako tudi tokrat. Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru je postala ugledna in cenjena institucija ne le v Sloveniji ter Srednji in Jugovzhodni Evropi, temveč tudi drugje po svetu.

Moje napovedi in želje iz nagovora ob 25-letnici se torej urešničujejo. Številna partnerstva s podobnimi univerzitetnimi institucijami po svetu ter udeležba na mednarodnih raziskovalnih projektih dokazujejo njeno odličnost, zato menim, da se za prihodnost ni treba bati. Še zlasti pomembno pa se mi zdi, da je kolektiv zaposlenih na FVV zelo homogen in povezan, da so odnosi korektni in prijateljski, da je sodelovanje dobro in da je motivacija vseh pozitivna. Srečno torej tudi v prihodnje!

Dekan dr. Darko Maver in minister za notranje zadeve Mirko Bandelj podeljujeta diplomske listine

Dr. Milan Pagon, dekan od 2001 do 2007

Ko se je po izteku mandata v letu 2001 kolega Maver odločil, da ne bo ponovno kandidiral, so bili nekateri kolegi in kolegice mnenja, da bi bila ponovno primerna moja kandidatura, to pa zato, ker so intenzivno potekale aktivnosti za pripravo fakultetnega programa, preoblikovanje v fakulteto in vključitev v univerzo. Kot eden od nosilcev teh priprav sem bil, po njihovem mnenju, primeren kandidat za tisto obdobje. S tem nikakor ne namigujem, da ni bilo drugih, morda primernejših kandidatov, vendar se ti, iz takšnih in drugačnih razlogov, za kandidaturo niso odločili.

Tako sem leta 2001 ponovno postal dekan VPVŠ (kasneje Fakultete za policijsko-varnostne vede in nato Fakultete za varnostne vede). Ker sem na tej funkciji ostal do leta 2007 (mandat sem takrat predčasno zaključil, ker sem postal dekan na Fakulteti za organizacijske vede), imam trenutno med vsemi dekani VŠNZ/VPVŠ/FPVV/FVV najdaljši staž, saj sem bil na tej funkciji kar devet let.

Kot najpomembnejši mejnik v obdobju 2001–2007 ocenjujem naše preoblikovanje v fakulteto in

»Fakulteta za varnostne vede je danes uveljavljena članica univerze, ki ji nihče več ne odreka pravice do prostora v izobraževalni in znanstveno-raziskovalni sferi.«

vključitev v Univerzo v Mariboru leta 2003. Ker za dev nikoli nisem obešal na veliki zvon, razen mojih najožjih sodelavcev še danes marsikdo ne pozna podrobnosti in dramatičnosti

*Dr. Milan Pagon,
dekan v letih 2001–2007*

FPVV je ob 30. obletnici prejela priznanje Ministrstva za notranje zadeve, ki ga je podelil državni sekretar Miha Molan

*Visoka policijsko-varnostna šola, pridružena članica Univerze v Ljubljani
Fakulteta za policijsko-varnostne vede Univerze v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru*

naših pogajanj in 'bitk', da je do tega koraka sploh prišlo. Naj tako tudi ostane. Pomembno je, da je Fakulteta za varnostne vede danes uveljavljena članica univerze, ki ji nihče več ne odreka pravice do prostora v izobraževalni in

Kot se spodobi za okrogli jubilej tudi torta ni manjkala, razrezala sta jo dekan dr. Milan Pagon in rektor dr. Ivan Rozman

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA POLICIJSKO-VARNOSTNE VEDE
ŠTUDIJSKO LETO 2004/2005

Visokošolski strokovni program »Varstvoslovje«

1. letnik

1. Ekonomika poslovanja
2. Psihologija
3. Sociologija
4. Uvod v pravo s temelji državne ureditve
5. Kriminalologija
6. Nacionalnovarnostni sistem
7. Statistika
8. Tuj jezik (Angleški jezik 1, Nemški jezik 1, Italijanski jezik 1)
9. Praktično usposabljanje
10. Športna vzgoja

2. letnik

1. Osnove kazenskega prava RS
2. Upravno pravo in javna uprava
3. Raziskovanje varnostnih pojavov
4. Tuj jezik (Angleški jezik 2, Nemški jezik 2, Italijanski jezik 2)
5. Kriminalistika
6. Management in organizacijsko vedenje
7. Osnove kazensko procesnega prava RS
8. Človekove pravice in pooblastila
9. Praktično usposabljanje
10. Športna vzgoja

3. letnik

SKUPNI PREDMETI

1. Osnove policijske dejavnosti
2. Mednarodno varnostno sodelovanje
3. Kriminalistična metodika
4. Informacijski sistemi
5. Praktično usposabljanje
6. Športna vzgoja

IZBIRNI PREDMETI (študent izbere 5 predmetov)

1. Preprečevanje in preiskovanje prometne delinkvence
2. Splošne operative zadeve policije
3. Mejne zadeve in migracije
4. Kriminalistična psihologija
5. Organizirani kriminal
6. Kriminalistična strategija
7. Obveščevalno-varnostne službe
8. Metode dela obveščevalno-varnostnih služb
9. Zasebno varstvo in zasebnovarnostni management
10. Sistem varovanja v podjetju
11. Tehnika in tehnologija varovanja
12. Preiskovanje gospodarske kriminalitete
13. Kriminalistična tehnika
14. Odnosi z javnostmi
15. Informacijska varnost
16. Penologija

Predmetnik visokošolskega strokovnega programa v študijskem letu 2004/2005

znanstveno-raziskovalni sferi. Se pa zaradi tega grenko nasmehnem, ko vidim, s kakšno lahkotnostjo se v zadnjem obdobju v Sloveniji ustanavljajo fakultete.

Pereč problem, s katerim smo se v tem obdobju začeli srečevati, je bilo vprašanje zaposljivosti naših diplomantov. V našem prostoru je takrat še vedno prevladovala miselnost, da dokončanje fakultete avtomatično pomeni zagotovljeno službo, še zlasti, če gre za 'policijsko' fakulteto. Čeprav smo na informativnih dnevih poudarjali, da diploma naše fakultete ne zagotavlja zaposlitve na MNZ ali v policiji, se je večina študentov vpisovala z željo in pričakovanjem, da bodo postali kriminalisti. Znana situacija z omejevanjem zaposlovanja v javni upravi je tako marsikateremu študentu ali študentki prekrizala načrte. Ko danes prebiram novice o stotinah brezposelnih zdravnikov v Sloveniji, pomislim, da najbrž nihče od njih za to ne krivi medicinskih fakultet. Pri nas pa je bila takrat situacija drugačna. Kar nekaj pisem

*Visoka policijsko-varnostna šola, pridružena članica Univerze v Ljubljani
Fakulteta za policijsko-varnostne vede Univerze v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru*

UNIVERZA V MARIBORU FAKULTETA ZA POLICIJSKO-VARNOSTNE VEDE ŠTUDIJSKO LETO 2004/2005 Univerzitetni program »Varstvoslovje«	
1. letnik	1. Varnostni sistem 2. Družbeno nadzorstvo 3. Osnove organizacijskih teorij 4. Sociologija 5. Psihologija 6. Pravoznanstvo z ustavnim pravom 7. Statistika v raziskovanju 8. Tuji jezik 1 (Ang., Nem. ali Ital. Jezik) 9. Športna vzgoja 1
2. letnik	1. Evropske varnostne integracije 2. Kadrovske management 3. Organizacijsko vedenje 4. Računalništvo in informatika 5. Metodologija družboslovnega raziskovanja 6. Temelji ekonomije 7. Javna uprava 8. Etika in človekove pravice 9. Športna vzgoja 2
3. letnik	1. Kriminalistika 1 2. Kriminologija 3. Kazensko pravo 4. Kazensko procesno pravo 5. Psihologija varnostnih pojavov 6. Upravno pravo in upravni postopek 7. Viktimologija 8. Tuji jeziki 2 (Ang., Nem)*
4. letnik	SKUPNI PREDMETI 1. Kriminalistika II 2. Teorija policijskega dela 3. Pooblastila 4. Kriminalna prevencija 5. Strateški management IZBIRNI PREDMETI (študent izbere 3 predmete) 1. Penologija 2. Zasebna varnost 3. Kriminalistična psihologija 4. Obveščevalno-varnostne službe 5. Kriminalistična tehnika 6. Kineziologija v policiji 7. Organizacija in upravljanje policije

Predmetnik univerzitetnega programa v študijskem letu 2004/2005

letnega univerzitetnega programa »Varstvoslovje UN«, so bili to še štirje programi specializacije (Informacijska varnost, Kriminalistično preiskovanje, Policijski management in Poslovno varnostni management) ter magistrski in doktorski bolonjski program »Varstvoslovje«.

in klicev bivših študentov ali njihovih staršev sem prejel v tistem času, v katerih so mene in moje sodelavce obtoževali za slabe zaposlitvene možnosti diplomantov. Čeprav sem jim odgovarjal, da naši diplomanti niso nič na slabšem kot diplomanti večine družboslovnih študijev, so 'obtožbe' visele v zraku in moram reči, da so bili, po vsem, kar smo s sodelavci vložili v nastanek fakultete, to težki trenutki.

Preoblikovanje v fakulteto v okviru univerze je omogočilo tudi nadaljnji razvoj študijskih programov. V opisanem obdobju smo pripravili in dobili potrjene številne programe. Poleg prenovljenega triletnega visokošolskega programa »Varstvoslovje VS« in novega štiri-

UNIVERZA V MARIBORU FAKULTETA ZA POLICIJSKO-VARNOSTNE VEDE ŠTUDIJSKO LETO 2004/2005 Podiplomski študij: programi specializacije	
Informacijska varnost	
SKUPNI PREDMETI	1. Osnove informacijske varnosti 2. Varnost in zaščita v elektronskem poslovanju 3. Kazensko-pravni okvirji zaščite in varnosti podatkov in sistemov 4. Varnostni standardi za ravnanje z informacijskimi sistemi
IZBIRNI PREDMETI	1. Nadzor dostopa do informacijskega sistema 2. Kriptografski sistemi in algoritmi 3. Ukrepi v primeru "informacijske nesreče" 4. Računalniški kriminal 5. Informacijska varnost in državna uprava
Specialistična naloga	
Kriminalistično preiskovanje	
SKUPNI PREDMETI	1. Posebne metode preiskovanja kaznivih dejanj 2. Kriminalitetna politika in kriminalistična strategija 3. Dokazovanje v kazenskem postopku 4. Kriminalistično tehnično preiskovanje
IZBIRNI PREDMETI	1. Organiziran kriminal in terorizem 2. Korporacijska delinkvenca 3. Preprečevanje kriminalitete in viktimologija 4. Kognitivni intervju 5. Nove oblike gospodarskega kriminala
Specialistična naloga	
Policijski management	
SKUPNI PREDMETI	1. Strateški management v policiji 2. Kadrovske management v policiji 3. Operativni management v policiji 4. Človekove pravice in policijska pooblastila
IZBIRNI PREDMETI	1. Policijske specialnosti 2. Informacijski sistem za podporo odločanju 3. Ekonomija in finance za policijski management 4. Socialni management v neprofitnem sektorju
Specialistična naloga	
Poslovno varnostni management	
SKUPNI PREDMETI	1. Integralni sistemi varovanja 2. Strateško in operativno vodenje varnostnih organizacij 3. Ekonomika varovanja in zavarovanja 4. Trženje varnostnih storitev
IZBIRNI PREDMETI	1. Poslovno varnostna kultura in etika 2. Risk management - upravljanje s tveganji 3. Gospodarsko vohunstvo 4. Varovanje tajnih podatkov in varnostno preverjanje
Specialistična naloga	

Predmetnik specialističnih programov v študijskem letu 2004/2005

Visoka policijsko-varnostna šola, pridružena članica Univerze v Ljubljani
Fakulteta za policijsko-varnostne vede Univerze v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru

UNIVERZA V MARIBORU
 FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE
 ŠTUDIJSKO LETO 2006/2007

Magistrski program »Varstvoslovje«

1. letnik

SKUPNI PREDMETI

1. Ustavno kazensko procesno pravo
2. Elementi kriminalitetne politike - zatiranje in preprečevanje kriminalitete ter zagotavljanje javne varnosti

IZBIRNI PREDMETI (študent izbere 6 predmetov)

1. Operativni policijski management
2. Profiliranje v kriminalističnem preiskovanju
3. Dokazno pravo
4. Forenzične znanosti
5. Odkrivanje izbranih oblik transnacionalne kriminalitete
6. Izbrana poglavja iz viktimologije
7. Odklonskost na delovnem mestu
8. Nasilje in kazniva dejanja z elementi nasilja - izbrana poglavja
9. Droge in kriminaliteta
10. Sistemski vidiki varovanja tajnih podatkov
11. Nadzorstvo obveščevalno - varnostnih sistemov
12. Gospodarsko vohunstvo
13. Poslovno - varnostna kultura in poslovanje
14. Management varnostnih procesov
15. Zavarovalništvo in varnost
16. Aplikativne in integrativne znanstvene študije na področju zagotavljanja javne varnosti in odzivanja na kriminaliteto

2. letnik

SKUPNI PREDMETI

1. Kritično razmišljanje in reševanje problemov
2. Metodologija družboslovnega raziskovanja in multivariatne statistične metode

MODUL 1: POLICIJSKA DEJAVNOST

1. Strateški management v varnostnih organizacijah
2. Primerjalni vidiki policijske dejavnosti

MODUL 2: KRIMINALISTIKA

1. Kriminalistični spoznavni proces
2. Kriminalistična strategija omejevanja kriminalitete

MODUL 3: APLIKATIVNA KRIMINOLOGIJA

1. Sociološki in filozofski vidiki v kriminologiji
2. Kaznivalna politika in penologija

MODUL 4: OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNA DEJAVNOST

1. Obveščevalno-varnostna dejavnost
2. Psihosocialni vidiki obveščevalno-varnostne dejavnosti

MODUL 5: VARNOST POSLOVNIH PROCESOV

1. Industrijska, gospodarska in poslovna varnost
2. Zasebnovarnostna industrija

MODUL 6: MIROVNI PROCESI IN MEDNARODNA VARNOST

1. Humanitarne intervencije in mirovne operacije
2. Evropsko in mednarodno pogodbeno kazensko pravo

Magistrska naloga

*Predmetnik magistrskega programa v študijskem letu
 2006/2007*

Zadnje, kar želim izpostaviti v obdobju svojega dekanovanja v drugem in tretjem mandatu, je kadrovski razvoj. V tem času smo sicer zaposlili nekaj novih sodelavcev, še najbolj pa se je fakulteta kadrovsko okrepila s študijskim in strokovnim razvojem lastnega kadra. Mlajši (pa tudi malo manj mladi) sodelavci so pridobili doktorske nazive, tisti, ki so jih že imeli, pa so se pričeli vzpenjati po habilitacijski lestvici. V veliko veselje mi je danes pogledati seznam zaposlenih na FVV in videti »dr.«, »docent«, »izredni profesor« ali »redni profesor« tam, kjer je ne tako dolgo nazaj pisalo »mag.«, »asistent«, »docent« ipd. Žal vidim tudi, da imen nekaterih 'sobork' in 'sborceev' ni več na seznamu. Tudi študentke in študenti, s katerimi smo skupaj marsikje orali ledino, že dolgo niso več študentke in študenti. Vsem, ki ste, ali ste

nekoč bili VŠNZ/VPVŠ/FPVV/FVV, bi se rad zahvalil za vaš dragoceni prispevek.

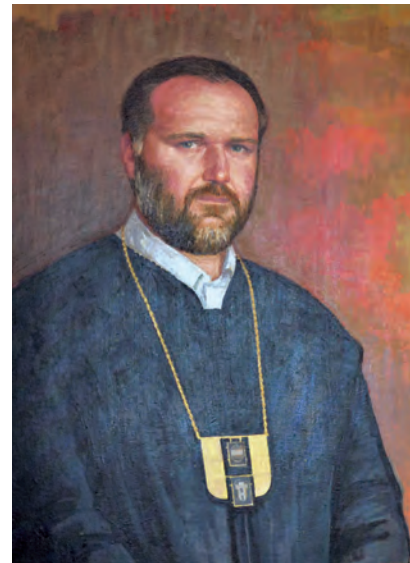
Po priključitvi Univerzi v Mariboru se je FPVV tudi kadrovsko okrepila

Dr. Gorazd Meško, dekan od 2007 do 2011, ponovno izvoljen za obdobje od 2011 do 2015

Čas idealov bolonjske reforme in vse višjih zahtev glede raziskovalnega dela je pred zaposlene na Fakulteti za varnostne vede postavil nove izzive. Spomin na začetke prvega mandata dekanstva je obarvan z mešanimi občutki. Po prevzemu funkcije dekana smo na fakulteti naredili analizo naših razvojnih potencialov, določili nekaj temeljnih ciljev in začrtali smernice razvoja fakultete, ki se je v obdobju po slovenski osamosvojitvi razvijala v pravo akademsko institucijo. Veliko dela smo s sodelavci opravili v času pred mojim prvim dekanskim mandatom, saj sem bil pred tem na »šoli« že od leta 1992 in sem bil dejavno udeležen v spremembah, ki jih je bila deležna naša fakulteta. Znašli smo se v času sprememb filozofije visokega šolstva, idealov bolonjske reforme o uporabnosti znanj, na raziskovanju temeljčnega poučevanja, mednarodnega povezovanja, izmenjav študentov in osebja, ne le pedagoškega in raziskovalnega, temveč tudi nepedagoškega idr. Spremenila so se merila za raziskovalno uspešnost, tudi habilitacijska merila so postajala vse strožja. Ekonomska kriza je kasneje veliko tega, kar

»Nahajamo se v času sprememb filozofije visokega šolstva, idealov bolonjske reforme o uporabnosti znanj, na raziskovanju temeljčega poučevanja, mednarodnega povezovanja, izmenjav študentov in osebja, ne le pedagoškega in raziskovalnega, temveč tudi nepedagoškega.«

smo z velikim trdom zgradili in uspešno izvajali, postavila na glavo in ponovno smo se morali prilagajati novim razmeram. Obdobje dekanstva od junija 2007 dalje bi poimenoval čas prilagajanja novim pedagoškim izzivom in iskanje svojega mesta na raziskovalnem področju v nacionalnem in mednarodnem okolju.

*Dr. Gorazd Meško,
dekan v letih 2007–2011,
ponovno izvoljen
za obdobje 2011–2015*

Dr. Gorazd Meško je prvič postal dekan leta 2007. Dekanske insignije je prejel iz rok rektorja Univerze v Mariboru dr. Ivana Rozmana, ob njem v. d. dekana FVV dr. Anton Dvoršek.

Dr. Gorazd Meško ob nastopu drugega dekanskega mandata leta 2011. Na fotografiji z rektorjem Univerze v Mariboru dr. Danijelom Reboljem in predsednikom akademskega zbora FVV dr. Antonom Dvorškom.

Čeprav se številne dejavnosti zaposlenih na Fakulteti za varnostne vede medsebojno prepletajo, sem predstavitev dela fakultete zaradi večje nazornosti razdelil na posamezna področja. Skozi celotno besedilo predstavljam dejavnosti, ki imajo namen dvigniti kakovost dela s študenti in njihovo aktivno vključevanje v pedagoške, raziskovalne in razvojne dejavnosti fakultete, kajti njena prvenstvena naloga je izobraževati strokovnjake na področju varnosti.

Pedagoška dejavnost

V študijskem letu 2007/2008 smo začeli z izvedbo bolonjskih programov na vseh treh stopnjah študija. Preden sem postal dekan, sem bil vodja delovnih skupin za pripravo programov druge in tretje stopnje. Temeljna ideja, ki je spremljala delo obeh delovnih skupin, je bila mednarodna primerjava z najboljšimi programi, ne le v Evropi, ampak v svetovnem merilu. Še posebej to velja za doktorski program Varstvoslovje, ki je ključnega pomena za razvoj znanosti na področju varnosti in vključevanja mladih perspektivnih in ambicioznih doktorskih študentov v raz-

iskovalne programe fakultete. Do sredine leta 2013 je študij uspešno zaključilo 9 doktorskih študentov. Poleg omenjenih programov smo leta 2010 akreditirali tudi program prve stopnje Informacijska varnost.

Na fakulteti smo v času med letoma 2007 in 2011 nadaljevali s prizadeva-

UNIVERZA V MARIBORU FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE ŠTUDIJSKO LETO 2012/2013
Visokošolski strokovni študijski program »Varnost in policijsko delo« (1. stopnja)
1. letnik
1. Psihologija
2. Osnove sociologije za varstvoslovce
3. Osnove kriminologije
4. Osnove ekonomike
5. Uvod v pravo s temelji državne ureditve
6. Nacionalno varnostni sistem
7. Osnove informatike in računalništva
8. Upravno pravo in javna uprava
9. Šport 1
10. Strokovna praksa
2. letnik
1. Kazensko pravni sistem RS
2. Kriminalistično preiskovanje
3. Management in organizacijsko vedenje
4. Kazenski postopek v RS
5. Mednarodno varnostno sodelovanje
6. Metodologija z elementi statistike
7. Poslovno komuniciranje
8. Strokovna terminologija v angleškem jeziku
10. Šport 2
11. Strokovna praksa
3. letnik
ŠTUDIJSKA SMER: ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI V SKUPNOSTI
1. Ocenjevanje varnosti za potrebe skupnosti
2. Osnove okoljevarstvene kriminalitete
3. Varnostna pooblastila policije in drugih državnih organov
ŠTUDIJSKA SMER: KRIMINALISTIČNA DEJAVNOST
1. Organizirana kriminaliteta
2. Gospodarska kriminaliteta
3. Policijska in forenzična psihologija
ŠTUDIJSKA SMER: ZASEBNO VARSTVO
1. Zasebno varovanje in detektivska dejavnost
2. Varnostni sistemi podjetij
3. Tehnično varovanje
ŠTUDIJSKA SMER: OBVEŠČEVALNO VARNOSTNA DEJAVNOST
1. Obveščevalne službe
2. Operativno pridobivanje OV podatkov
3. Analiziranje in vrednotenje na OV področju
ŠTUDIJSKA SMER: OPERATIVNE POLICIJSKE DEJAVNOSTI
1. Osnove policijske dejavnosti
2. Organizacija in delovanje policije
3. Človekove pravice in represivna pooblastila
OSTALI IZBIRNI PREDMETI
1. Osnove informacijske varnosti
2. Osnove kineziologije v varstvoslovju
3. Preiskovanje prometnih deliktov
4. Terorizem in obveščevalna dejavnost
5. Terorizem in obveščevalna dejavnost
6. Zasebno varnostni management
Diplomsko delo

*Predmetnik visokošolskega strokovnega programa
»Varnost in policijsko delo« v študijskem letu
2012/2013*

Januarja 2011 je na FVV potekal zagovor prve doktorske disertacije s področja varstvoslovja. Na fotografiji doktorandka Elizabeta Mičović z mentorjem dr. Gorazdom Meškom in somentorico dr. Avrelijo Cencič.

nji za razvoj programov in raziskovalnega dela, pri čemer smo v vse dejavnosti fakultete intenzivno vključevali študente in partnerje iz prakse. Ob velikem interesu za študij na vseh programih Fakultete za varnostne vede smo se potrudili zagotavljati kakovosten pedagoški proces in študentom nuditi čim boljše teoretično znanje, ki smo ga dopolnjevali s primeri iz domače in mednarodne prakse na področju varnosti. Študenti so bili deležni številnih študijskih obiskov institucij, podjetij in civilnih pobud na področju zagotavljanja varnosti. V tem času smo začeli tudi z intenziviranjem mednarodne izmenjave študentov v okviru programa ERASMUS, v letih 2006–2009 pa izvajali projekt izmenjave študentov kriminologije med avstralskimi univerzami (Griffits,

UNIVERZA V MARIBORU FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE ŠTUDIJSKO LETO 2012/2013 Visokošolski strokovni študijski program »Informacijska varnost« (1. stopnja)	
1. letnik	
1. Psihologija 2. Osnove sociologije za varstvoslovce 3. Osnove kriminologije 4. Osnove ekonomike 5. Uvod v pravo s temelji državne ureditve 6. Nacionalno varnostni sistem 7. Osnove informatike in računalništva 8. Upravno pravo in javna uprava 9. Šport 1 10. Strokovna praksa	
2. letnik	
1. Osnove informacijske varnosti ** 2. Kriminalistično preiskovanje* 3. Metodologija z elementi statistike* 4. Management in organizacijsko vedenje* 5. Varstvoslovna terminologija v informatiki 6. Kazensko pravni vidiki informacijske varnosti 7. E-storitve, e-vsebine in e-sodelovanje MODUL 1 1. Preiskovanje informacijskih kaznivih dejanj 2. Varno elektronsko poslovanje MODUL 2 1. Arhitektura IS 2. Kriptografija	
3. letnik	
SKUPNI PREDMETI 1. Upravljanje informacijske varnosti in varnostne politike 2. Digitalna forenzika 3. Varnost omrežij in interneta IZBIRNI PREDMETI 1. Revizija informacijskih sistemov 2. Zagotavljanje zanesljivosti in razpoložljivosti IS 3. Tehnično varovanje 4. Varne spletne aplikacije in storitve 5. Mednarodne varnostne integracije in informacijska varnost 6. Standardi na področju inf. varnosti in upravljanje digitalnih identitet 7. Projektni management informacijske varnosti	
Diplomsko delo	

Predmetnik visokošolskega programa 'Informacijska varnost' v študijskem letu 2012/2013

Monash, Flinders in Western Sydney) in univerzami iz EU (Keele, Velika Britanija, Grenoble, Francija in Univerza v Mariboru, Slovenija). V okviru projekta je bilo na izmenjavi na avstralskih univerzah petnajst študentov Fakultete za varnostne vede, medtem ko je petnajst avstralskih študentov opravilo semester študija v Sloveniji. Ta projekt je imel močan vpliv na razvoj poučevanja vsebin v angleškem jeziku in na nabiranje izkušenj za delo z mednarodnimi študenti v kasnejših letih. Poleg tega so bili na študijskih obiskih na FVV številni kolegi z evropskih in ameriških univerz, ki so ponesli v svet dober glas o našem delu.

V tem obdobju smo intenzivirali vse dejavnosti fakultete z namenom doseči odličnost na pedagoškem in raziskovalnem področju. Spodbujali smo stike s prakso in si poleg zahtevanega znanstvenega vpliva prizadevali tudi za vpliv na področju praks zagotavljanja varno-

sti v Sloveniji in v projektih, ki niso bili zgolj raziskovalne narave. Pri tem smo bili uspešni, saj smo postajali vse bolj prepoznavni glede kakovosti našega dela. Delavcem fakultete smo zagotavljali izpopolnjevanje in usposabljanje za dvig kakovosti dela. Organizirali smo tudi tečaje angleškega jezika za vse zaposlene, saj smo na fakulteti imeli vse več gostov in študentov iz tujine.

Leta 2007 smo imeli podpisanih okrog 10 sporazumov o sodelovanju z drugimi institucijami v tujini, med njimi nekaj Erasmus sporazumov. V letu 2013 pa imamo podpisanih okrog 40 (med njimi 30 Erasmus) sporazumov o sodelovanju s partnerskimi institucijami iz EU, ZDA, Islandije, držav z območja nekdanje Jugoslavije in Turčije, s katerimi dejavno izvajamo izmenjavo študentov, pedagoškega in drugega osebja. Z večino partnerskih institucij sodelujemo tudi na področju konferenčne in raziskovalne dejavnosti.

Pedagoški kader in napredovanje v akademskih nazivih (2007–2013)

V drugi polovici leta 2007 so bili na Fakulteti za varnostne vede zaposleni štirje asistenti, deset višjih predavateljev, štirje docenti, štirje izredni profesorji in dva redna profesorja. Stanje na področju habilitacijskih nazivov v prvi polovici 2013 kaže, da imamo štiri asistente, dva predavatelja, tri višje predavatelje, osem docentov, štiri izredne in štiri redne profesorje, kar je rezultat dejavnega pedagoškega in raziskovalnega dela predavateljev. Kljub strožjim merilom za izvolitve v nazive smo bili na tem področju zelo uspešni. Dosežki, ki jih predstavljam v nadaljevanju, so prispevali k pospešenemu razvoju pedagoške in raziskovalne dejavnosti fakultete in Inštituta za varstvoslovje ter k prepoznavnosti naših prizadevanj v širšem družbenem okolju.

Karierni center in Alumni klub

Na Fakulteti za varnostne vede je bil v novembru 2010 ustanovljen Karierni center, ki nudi bodočim študentom, študentom in diplomantom celostno podporo pri študijskem in kariernem odločanju. Študentom svetujemo pri načrtovanju poklicne poti in pomagamo graditi njihove zaposlitvene kompetence že v času študija, našim diplomantom pa skušamo olajšati prehod v prvo zaposlitev.

Alumni klub FVV je zaživel v študijskem letu 2012/2013. Združuje diplomante vseh študijskih programov različnih generacij Fakultete za varnostne vede in njenih predhodnic. Namen Alumni kluba je, da tudi po študiju diplomanti ohranijo stike s kolegi, predavatelji, spoznajo svoje potencialne delodajalce ter se strokovno in tudi sicer izpopolnjujejo. V okviru Alumni kluba FVV vabimo diplomante na različne dogodke in konference, ki jih organiziramo na fakulteti ter na ta način poskrbimo za dodatno strokovno izpopolnjevanje diplomantov.

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE
ŠTUDIJSKO LETO 2012/2013

Univerzitetni študijski program »Varstvoslovje« (1. stopnja)

1. letnik

1. Družbeno nadzorstvo
2. Etika in človekove pravice
3. Metodologija družboslovnega raziskovanja s statistiko
4. Osnove informatike in računalništva
5. Uvod v razumevanje prava in države (novo ime predmeta)
6. Psihologija v varstvoslovju
7. Sociologija
8. Šport z osnovami kineziologije
9. Temeljni ekonomije
10. Varnostni sistem

2. letnik

1. Kadrovskega managementa
2. Kazensko materialno pravo
3. Kazensko procesno pravo
4. Kriminalistika
5. Kriminologija
6. Mednarodne varnostne integracije
7. Organizacijsko vedenje
8. Pravna ureditev javne uprave
9. Varstvoslovna terminologija (ang)
10. Varstvoslovna terminologija (nem)*

3. letnik

1. Skupinska dinamika in timsko delo
- ŠTUDIJSKA SMER: JAVNA VARNOST
1. Kriminalistična strategija
2. Represivna in nadzorstvena pooblastila državnih organov
3. Teorije policijske dejavnosti
- ŠTUDIJSKA SMER: ZASEBNA IN POSLOVNA VARNOST
1. Sistemi in trgi poslovne varnosti
2. Tehnologija varovanja
3. Zasebno varstvo
- ŠTUDIJSKA SMER: OBVEŠČEVALNO ANALITIČNA
1. Metode operativnega pridobivanja OV podatkov
2. Metode vrednotenja in analiziranja v OVS službah
3. Obveščevalno varnostni sistemi
- ŠTUDIJSKA PREDMETI
1. Medosebno komuniciranje
2. Metodologija preiskovanja posameznih vrst kriminalitete
3. Nadnacionalno ogrožanje varnosti
4. Organizacija in upravljanje policije
5. Osnove forenzičnih znanosti
6. Osnove informacijske varnosti
7. Preiskovalna in sodna psihologija
8. Prekrškovno pravo
9. Upravno pravo in upravni postopek

Diplomsko delo

Predmetnik univerzitetnega programa v študijskem letu 2012/2013

Raziskovalna in konferenčna dejavnost

Prelomnica na področju raziskovalnega dela Fakultete za varnostne vede se je zgodila z udeležbo v evropskem raziskovalnem projektu *FP6 CRIMPREV – Assessing Deviance, Crime and Prevention in Europe* (2006–2009), kjer smo imeli v vodstvu projekta svojega predstavnika in smo sodelovali v treh delovnih skupinah. Sodelo-

vanje v projektu CRIMPREV je vplivalo na razvoj mednarodne raziskovalne dejavnosti Fakultete za varnostne vede, saj so bili mednarodni raziskovalni projekti v času pred tem prej izjema kot pravilo. Sodelovali smo tudi v evropskih projektih Daphne o zalezovanju, viktimizaciji starejših oseb in preprečevanju nasilja mladih. Poleg tega smo v mednarodnem raziskovalnem okolju sodelovali še v projektih Evropskega foruma za varnost v urbanih okoljih (EFUS). Poleg sodelovanja v projektu o zagotavljanju varnosti v urbanih okoljih smo s partnerji pripravili tudi evropski magistrski program s področja urbane varnosti (EEMUS), v katerem je fakulteta odgovorna za modul »policijska dejavnost v mestih«. Pomemben raziskovalni projekt za spoznavanje varnostnih ved v Evropi je bil projekt eSEC (2010–2012), v katerem smo skupaj z drugimi raziskovalci iz EU pripravili e-platformo za področje študija varnostnih ved. Sodelujemo tudi v EU projektih o vdoru organizirane kriminalitete v legitimne gospodarske dejavnosti (ARIEL) in upravljanju varnosti v urbanih okoljih v Evropi (URBIS) ter mednarodnih projektih s področja zasebnega varovanja, preprečevanja kriminalitete, nasilja mladih, starševskega nadzora in prestopništva mladih (PADS+), pluralne policijske dejavnosti, integritete in legitimnosti policijske dejavnosti in kazenskega pravosodja. Potrebno je omeniti tudi primerjalno študijo

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE
ŠTUDIJSKO LETO 2012/2013
Magistrski študijski program Varstvoslovje (2. stopnja)

1. letnik

SKUPNI PREDMETI

1. Ustavno kazensko procesno pravo
2. Elementi kriminalitetne politike - zatiranje in preprečevanje kriminalitete ter zagotavljanje javne varnosti
- IZBIRNI PREDMETI (študent izbere 6 izbirnih predmetov)
1. Dokazno pravo
2. Izbrana poglavja iz viktimologije
3. Odklonskost na delovnem mestu
4. Nasilje in kazniva dejanja z elementi nasilja - izbrana poglavja
5. Droge in kriminaliteta
6. Sistemski vidiki varovanja tajnih podatkov
7. Operativni policijski management
8. Profiliranje v kriminalističnem preiskovanju
9. Forenzične znanosti
10. Odkrivanje izbranih oblik transnacionalne kriminalitete
11. Nadzorstvo obveščevalno-varnostnih sistemov
12. Gospodarsko vohunstvo
13. Zavarovalništvo in varnost
14. Integrativna kriminologija
15. Informacijska varnost elektronskega poslovanja
16. Zasebnost in nadzor v informacijski družbi
17. Varnostni standardi za ravnanje z informacijskimi sistemi
18. Nadzor dostopa do informacijskega sistema
19. Ukrepi v primeru informacijske nesreče
20. Kibernetika kriminaliteta
21. Računalniška forenzika
22. Asimetrično ogrožanje sodobnega globalnega var. Okolja
23. Obvladovanje tveganj
24. Poslovno varnostni standardi
25. Kriminalistična obveščevalna dejavnost
26. Varnostna politika
27. Zaščita kritične infrastrukture

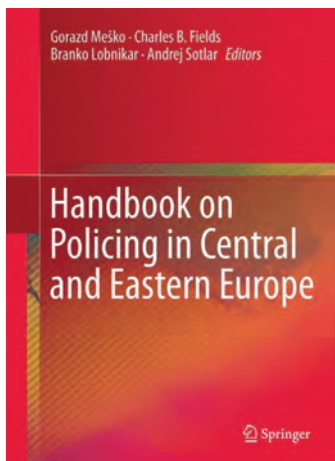
2. letnik (2 obvezna predmeta + modul)

SKUPNI PREDMETI

1. Kritično razmišljanje in reševanje problemov
2. Metodologija družboslovnega raziskovanja in multivariatne statistične metode
- Modul 1: Policijska dejavnost
1. Strateški management v varnostnih organizacijah
2. Primerjalni vidiki policijske dejavnosti
- Modul 2: Kriminalistika
1. Kriminalistični spoznavni proces
2. Kriminalistična strategija omejevanja kriminalitete
- Modul 3: Aplikativna kriminologija
1. Sociološki in filozofski vidiki v kriminologiji
2. Kaznovalna politika in penologija
- Modul 4: Obveščevalno-varnostna dejavnost
1. Obveščevalno-varnostna dejavnost
2. Psihosocialni vidiki obveščevalno-varnostne dejavnosti
- Modul 5: Varnost poslovnih procesov
1. Industrijska, gospodarska in poslovna varnost
2. Zasebno-varnostna industrija
- Modul 6: Mirovni procesi in mednarodna varnost
1. Humanitarne intervencije in mirovne operacije
2. Evropsko in mednarodno kazensko pravo
- Modul 7: Informacijska varnost
1. Informacijska varnost organizacij
2. Management informacijske varnosti

Magistrska naloga

Predmetnik magistrskega programa v študijskem letu 2012/2013

Najbolj celovita primerjalna študija o policijski dejavnosti v Srednji in Vzhodni Evropi do sedaj je plod večletnega raziskovalnega in uredniškega dela kolegov s FVV

policijske dejavnosti v Srednji in Vzhodni Evropi, ki je izšla v publikaciji *Handbook on Policing in Central and Eastern Europe* (Springer, 2013), katere souredniki so bili raziskovalci FVV. Sodelovali smo tudi v številnih drugih evropskih projektih o organizirani kriminaliteti in korupciji in pravni državi (Univerza v Wurtzburgu, Nemčija), zlorabi drog (Pompidujeva skupina za droge Sveta Evrope) in projektih organizacije *Transparency International*.

Na področju raziskovalnega dela, ki ga financira Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, smo sodelovali v ciljnih raziskovalnih projektih o odškodninskih zahtevkih pri uporabi policijskih prisilnih sredstev, varnostni kulturi in ravnanju s tajnimi podatki, razvoju modela za izbor kandidatov za tajno sodelovanje in zagotavljanju varnosti v lokalnih skupnostih.

Poseben dosežek je tudi temeljni raziskovalni projekt Ekološka kriminaliteta – kriminološki, viktimološki, kriminalnopreventivni, psihološki in pravni vidiki (2009–2012), ki je prvi temeljni raziskovalni projekt Fakultete za varnostne vede. V okviru tega projekta smo raziskovalci opravili veliko raziskovalnega dela, ki smo ga predstavili domači in mednarodni javnosti in mnogo vsebin vključili v pedagoško delo na vseh ravneh študija varstvoslovja. Kot pomembna dodana vrednost projekta je bila organizacija NATO raziskovalne delavnice, ki je imela za rezultat objavo znanstvene monografije *Understanding and Managing Threats to the Environment in South Eastern Europe* (Springer, 2011). Raziskovalci so objavili tudi knjigo o ekološki kriminaliteti v slovenskem jeziku (2012). Vodja raziskovalnega projekta je bil sourednik tematske številke revije *Crime, Law and So-*

V letih 2009–2012 je na FVV potekal TRP o ekološki kriminaliteti. Med drugim smo leta 2010 gostili veliko NATO raziskovalno delavnico, katere prispevki so bili objavljeni v monografiji založbe Springer (2011).

UNIVERZA V MARIBORU FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE ŠTUDIJSKO LETO 2012/2013 Doktorski študijski program »Varstvoslovje« (3. stopnja)
1. letnik SKUPNI PREDMETI 1. Znanstveno raziskovanje varnostnih pojavov 2. Kriminaliteta, varnost in družbeni red 3. Vedenje, vodenje in upravljanje v varnostnih organizacijah 4. Individualno raziskovalno delo I
2. letnik (študent izbere en modul) MODUL 1: Policijska dejavnost in kriminalistika 1. Policijska dejavnost v sodobni družbi in policijsko pravo 2. Sodobni trendi na področju strategije kriminalističnega preiskovanja 3. Kriminalistični vidiki odzivanja na sodobne oblike kriminalitete 4. Individualno raziskovalno delo II MODUL 2: Kriminologija 1. Primerjalna kriminologija 2. Družbeno nadzorstvo v postmoderni družbi 3. Evropsko in mednarodno kazensko pravo 4. Individualno raziskovalno delo II MODUL 3: Varnostne študije 1. Teoretični in sistemski vidiki nedržavnega varstva in varnost v poslovnih procesih 2. Obveščevalno-varnostna dejavnost in nadzorstvo nad obveščevalno-varnostnimi službami 3. Socialno-psihološki vidiki varnosti 4. Individualno raziskovalno delo II MODUL 4: Obvladovanje varnostnih tveganj 1. Obvladovanje varnostnih tveganj v sodobnem okolju 2. Sredstva za množično uničevanje 3. Geografski in politični vidiki varnostnih tveganj 4. Individualno raziskovalno delo II MODUL 5: Informacijska varnost 1. Upravljanje in nadzor informacijske varnosti 2. Obvladovanje informacijske varnosti in tveganj 3. Napredna varnost informacijskega sistema in aplikacij 4. Individualno raziskovalno delo II
3. letnik 1. Individualno raziskovalno delo III 2. Doktorska disertacija

Predmetnik doktorskega programa v študijskem letu 2012/2013

cial Change o ekološki kriminaliteti (2013/3), saj so bili v nacionalni projekt vključeni tudi vodilni svetovni strokovnjaki s področja ekološke kriminalitete. Rezultati raziskovalnega dela na projektu so bili izdani tudi v več drugih delih pri mednarodnih založbah. Leta 2013 smo začeli izvajati drugi temeljni raziskovalni projekt Legitimnost policijske dejavnosti in kazenskega pravosodja (ARRS), ki smo ga razširili na območje Vzhodne Evrope in v raziskovanje vključili številne akademske ustanove.

Po letu 2007 smo imeli na fakulteti na usposabljanju tri mlade raziskovalce, ki so uspešno zaključili doktorski študij. Usposabljali so se na področjih kriminologije, policijske dejavnosti in upravljanja varnostnih organizacij. Dve doktorski disertaciji sta bili napisani v angleškem jeziku. Vsi mladi raziskovalci so bili vključeni v raziskovalne projekte Fakultete za varnostne vede. Poleg mladih raziskovalcev so še štirje pedagoški delavci uspešno zaključili doktorski študij in ena sodelavka znanstveni magisterij.

Publicistična dejavnost

Publicistična dejavnost je ključnega pomena za predstavljanje znanstveno-raziskovalnega in strokovnega dela fakultete. Fakulteta izdaja učbenike, znanstvene monografije, konferenčne zbornike in revijo *Varstvoslovje*. Naši sodelavci objavljajo svoja dela tudi zunaj založniške dejavnosti fakultete in so vse bolj prepoznavni v mednarodnem prostoru, zato so čedalje pogostejše vabljeni tudi v uredniške odbore tujih revij. Sodelujemo tudi v uredniškem odboru Revije za kriminalistiko in kriminologijo, ki je bila leta 2008 kot prva slovenska revija s področja kriminologije in penologije vključena v *Social Science Citation Index*, od leta 2010 pa ima faktor vpliva (IF).

Revija za kriminalistiko in kriminologijo že 64 let izdaja Ministrstvo za notranje zadeve. Uredniki in člani uredniških odborov revije so bili vedno tudi sodelavci FVV. Od leta 2010 dalje naloge odgovornega urednika opravlja dr. Gorazd Meško, letos pa so se mu pri tehničnem urejanju revije pridružile tri sodelavke FVV.

Objave v znanstvenih monografijah pričajo o sposobnosti naših pedagoških delavcev publicirati v odličnih znanstvenih publikacijah. Takih del je bilo v zadnjih letih

pomembno več kot v vseh predhodnih obdobjih razvoja fakultete. Na osnovi raziskovalnega dela na Inštitutu za varstvoslovje smo objavili številne monografije ali dele monografij.

Poleg objav v znanstvenih monografijah je viden očiten napredek v objavljanju člankov v znanstvenih revijah, pri čemer smo v zadnjem obdobju objavili devetinšestdeset člankov v revijah, vključenih v Social Science Citation Index. Po letu 2008 je bilo v prvi polovici rangiranih revij objavljenih 9 člankov. Sodelavci fakultete so bili gostujoči uredniki tematskih števil uglednih mednarodnih revij

Na fakulteti si prizadevamo pripraviti študijska gradiva za študente na vseh ravneh študija. Za večino predmetov imamo objavljena študijska gradiva in učbenike. Nov izziv je zagotavljanje študijskih gradiv za Erasmus študente v angleškem jeziku, ki ga uspešno premagujemo, saj imamo zaposleni na fakulteti objavljenih vse več prispevkov v mednarodnih publikacijah.

Med letoma 1991 in 1996 je izšlo 11 števil Zbornika strokovnih znanstvenih razprav (urednik Andrej Anžič). Zbornik štejemo za predhodnika revije *Varstvoslovje*, ki jo izdajamo od leta 1999 dalje. Dosedanji uredniki revije so bili dr. Anton Dvoršek, dr. Milan Pagon, dr. Gorazd Meško, dr. Bojan Dobovšek in dr. Andrej Sotlar.

Policing – An International Journal of Police Strategies and Management (2009), The Prison Journal (2011) in Crime, Law and Social Change (2013).

Priznanje kvalitetnemu raziskovalnemu delu FVV so tudi gostujoča uredništva v uglednih mednarodnih revijah

Udeležbe na konferencah in organizacija posvetov

Udeleževali smo se mednarodnih in domačih znanstvenih oziroma strokovnih srečanj, kjer smo spoznavali dosežke drugih raziskovalcev, predstavljali svoje raziskovalno delo ter navezovali stike za sodelovanje v raziskovalnih in drugih projektih. Fakulteta za varnostne vede je zelo dejavna tudi na področju kakovostne konferenčne dejavnosti. Leta 2007 smo prvič izdali recenzirano znanstveno monografijo na osnovi prispevkov z mednarodne konference o policijski dejavnosti v Srednji in Vzhodni Evropi (*Policing in Central and Eastern Europe*) iz leta 2006. Sčasoma nam je konferenčne zbornike uspelo vključiti v *Conference Proceedings Citation Index – Social Science and Humanities*. Po konferenci leta 2008 zbornika sicer nismo izdali, smo pa pripravili tematsko številko revije *Policing – An International Journal of Police Strategies and Management* (2009/3). Prispevke s konference leta 2010 smo objavili v recenziranem zborniku (2011) in v tematski številki revije *Varstvoslovje*. Leta 2012 smo konferenco preimenovali v *Criminal Justice and Security in Central and Eastern Europe*, ki odraža tudi angleški prevod naziva fakultete, in s tem pritegnili širšo paleto referentov. Po konferenci smo v letu 2013 prispevke objavili v zborniku, tematski številki revije *Varstvoslovje* o kazenskem pravosodju v Srednji in Vzhodni Evropi (2013/2) in v angleški tematski številki *Revije za kriminalistiko in kriminologijo* o kriminalistiki v Evropi (2013/3).

Leta 2009 smo s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, Pravno fakulteto v Ljubljani in Inštitutom za kriminologijo organizirali evropsko kriminološko konferenco, katere se je udeležilo več kot 650 udeležencev. Pomembno vlogo pri

organizaciji evropske kriminološke konference so imeli študenti naše fakultete, ki so pripravili razstavo o delu zaposlenih in študijskih dejavnostih na fakulteti ter pomagali pri izvedbi konference.

Poleg omenjenih konferenc Fakulteta za varnostne vede organizira Dneve varstvoslovja, kjer se vsako leto srečujejo slovenski raziskovalci in praktiki, konference o problemih kazenskega preiskovanja in dokazovanja v kazenskih postopkih, ki jo fakulteta organizira skupaj s Pravno fakulteto UM, kriminološke konference, konference o informacijski varnosti in druge posvete, ki so namenjeni obravnavi aktualnih problemov s področja zagotavljanja varnosti (npr. priprava nacionalnega programa preprečevanja in zatiranja kriminalitete).

Leta 2011 je na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru potekala prva mednarodna kriminalistična konferenca *Criminalistics/Criminal Investigation in Europe: State of the Art and Challenges for the Future*. Namen konference je bil predstaviti kriminalistiko kot znanost, prikazati njeno povezanost z drugimi znanostmi, razpravljati o izzivih razvoja kriminalistike in o problemih, s katerimi se v praksi soočajo preiskovalci, ter na tem področju vzpostaviti mrežo strokovnjakov. V letu, ko slavimo 40. obletnico, smo organizirali več posvetov o informacijski varnosti, obveščevalni dejavnosti, pedagoški anketi na Univerzi v Mariboru in nacionalno kriminološko konferenco o kriminaliteti, varnosti in družbenem nadzorstvu v času ekonomske krize.

Mednarodno sodelovanje

Kolegi s partnerskih univerz so nam pomagali pri intenzivnem razvoju s podporo v mednarodnih združenjih. Z njimi sodelujemo v skupnih raziskovalnih projektih, pri izmenjavi študentov, profesorjev in nepedagoškega osebja. Na tem mestu je treba omeniti univerze, s katerimi smo v zadnjih šestih letih dejavno sodelovali in skupaj z njimi bogatili svoje izkušnje. S sorodnimi fakultetami z območja nekdanje Jugoslavije smo izvedli večje število primerjalnih raziskovalnih projektov, izmenjali pedagoški kader in spoznavali varnostne probleme v pokonfliktnih okoljih. Sodelovanje z univerzami vzhodno in južno od Slovenije je bilo vzorno, pri čemer je treba omeniti odlično sodelovanje z Univerzo v Sarajevu (Bosna in Hercegovina), Masarykovo univerzo in Univerzo za obrambo v Brnu (Češka), Estonsko akademijo za varnostne vede v Tallinnu (Estonija), univerzami v Zagrebu, Splitu in na Reki (Hrvaška), Mykolas Romeris Univerzo v Vilni (Litva), Univerzo Eotvos Lorand in Nacionalno univerzo za javne službe v Budimpešti (Madžarska), Univerzo v Bitoli

(Makedonija), Jagelonsko univerzo v Krakovu (Poljska), Univerzo v Bukarešti (Romunija), Moskovsko državno univerzo – Lomonosov (Rusija), Univerzo v Žilini (Slovaška), Univerzo v Beogradu (Srbija) in Policijsko akademijo v Ankari (Turčija). Poleg tega odlično sodelujemo s partnerskimi institucijami v Italiji (Katoliška univerza v Milanu in Inštitut Transcrime), Franciji (EFUS, GERN, Univerza v Toulusu), Nemčiji (Max Planck inštitut Freiburg, Šola za ekonomijo in pravo v Berlinu, Visoka policijska šola v Münstru, Univerza v Bochumu), Belgiji (Univerza v Gentu) in na Portugalskem (ISMAI). V Veliki Britaniji dejavno sodelujemo tudi z Inštitutom za kriminologijo pri Univerzi v Cambridgu, Univerzo v Cardiffu, Univerzo v Leicesteru, Univerzitetnim kolidžem v Londonu, Univerzo v Canterburyju, Univerzo v Salfordu in drugimi. V Severni Ameriki so naši partnerji kolegi z *Eastern Kentucky University*, *Michigan State University*, *Northeastern University*, *Arizona State University*, *City University of New York*, *Rutgers University*, *University of Nebraska* (Združene države Amerike) in *Mount Royal University* (Kanada).

Poleg članstva v nacionalnih združenjih smo dejavni člani v Evropskem kriminološkem združenju (ESC), Mednarodnem kriminološkem združenju (ISC), Ameriškem kriminološkem združenju (ASC), Akademiji za kazenskopravne znanosti (ACJS), Evropski skupini za preučevanje družbenih norm (GERN), Evropski mreži za preprečevanje kriminalitete (EUCPN), Evropskem forumu za varnost v mestih (EFUS), Beccaria centru za preprečevanje kriminalitete, CEPOL-u, Svetovni znanstveni in inženirski akademiji in združenju (WCEAS) in Mednarodnem združenju za akademske konference in založništvo (ACPI). Doktorski program "Varstvo-slovje" je kot edini neameriški program od leta 2010 vključen v Združenje doktorskih programov s področja kriminologije in kazenskega pravosodja (ADPCCJ). Sodelavci fakultete so dejavno sodelovali v projektih Združenih narodov (UNDP in UNDC), Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), Centra za demokratični nadzor oboroženih sil (DCAF) in drugih. Letos smo postali tudi članica mreže akademskih institucij United Nations Academic Impact (UNAI).

Strokovni prispevki k skupnosti, sodelovanje s prakso in FVV v medijih

Na področju prispevkov k družbenemu življenju smo zaposleni na fakulteti dejavni v svetih za varnost v občinah, pri kreiranju nacionalnih politik na področju varnosti in kriminalitete, v medijih, v javnih razpravah o varnostnih in kriminalitetnih problemih. Še posebej je treba izpostaviti sodelovanje z Ministrstvom za notranje za-

deve, Generalno policijsko upravo, Ministrstvom za pravosodje, Upravo za izvrševanje kazenskih sankcij, Ministrstvom za obrambo, Varuhom človekovih pravic, Komisijo za preprečevanje korupcije, Zbornico za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, Detektivsko zbornico RS, drugimi nevladnimi organizacijami na področju varnosti in kriminalitete ter gospodarskimi organizacijami.

Dekan dr. Gorazd Meško varuhinji človekovih pravic Vlasti Nussdorfer podarja Jubilejni zbornik znanstvenih razprav FVV (14. dnevi varstvoslovja, Ljubljana, 2013)

Generalni direktor policije Janko Goršek z dekanom FVV in rektorjem UM na otvoritvi 12. dnevov varstvoslovja (Moravci, 2011)

Profesorji Fakultete za varnostne vede se redno pojavljajo v slovenskih medijih in strokovno komentirajo varnostne in kriminalitetne dogodke v Sloveniji in po svetu. Poleg pojavljanja v medijih smo dejavni tudi pri izobraževanju novinarjev s področja varnosti in kriminalitete. Novinarje vključujemo tudi v predavanja o medijskem poročanju o kriminaliteti in varnostnih pojavih.

FVV je prva začela izvajati študijske vsebine in raziskovati na področju zasebnega varstva. V ta namen je vzpostavila tesne stike z obema reprezentativnima zbornicama, Detektivsko zbornico RS in Zbornico RS za zasebno varovanje (oziroma današnjo Zbornico za razvoj slovenskega zasebnega varovanja). Obe instituciji sta fakulteti podelili priznanji.

Namesto zaključka

Fakulteta je tudi po letu 2007 nadaljevala z odličnim delom in nadgradila prizadevanja v predhodnih obdobjih institucionalnega razvoja iz Oddelka za notranje zadeve pri Višji upravni šoli v Ljubljani, v Višjo šolo za notranje zadeve, Visoko šolo za notranje zadeve, Visoko policijsko-varnostno šolo in nato v Fakulteto za policijsko-varnostne vede oziroma Fakulteto za varnostne vede Univerze v Mariboru. Kljub različnim izzivom v zadnjem obdobju lahko brez zadržkov trdim, da je Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru postala prava visokošolska institucija, ki poleg prizadevanj na področju izobraževanja kadra za področje varnosti dokazuje odlično znanstveno

Dr. Gorazd Meško nikoli ne pozabi poudariti pomena nekdanjih dekanov za razvoj fakultete. Takole so ga medse vzeli njegovi predhodniki ob odprtju razstave portretov dekanov junija 2013. Na fotografiji z leve: dr. Tomaž Čas, dr. Boris Žnidarič, dr. Gorazd Meško, mag. Peter Jeglič, dr. Darko Maver in dr. Anton Dvoršek.

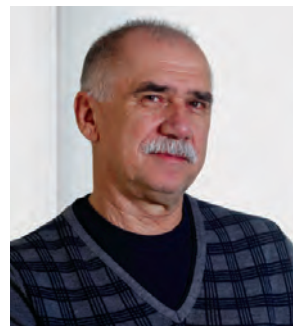
dejavnost v nacionalnem in mednarodnem okolju. Fakulteta za varnostne vede se lepo razvija zaradi odličnih sodelavcev in partnerjev ter podpore Univerze v Mariboru pri razvojnih dejavnostih fakultete. Njena pomembna odlika je vključevanje študentov v vse dejavnosti fakultete.

Organigram Fakultete za varnostne vede UM v letu 2013

Prepričan sem, da se bo fakulteta še naprej lepo razvijala in da bo v prihodnosti postala center odličnosti s področja varnostnih ved v Srednji in Vzhodni Evropi. Če sem še malo bolj ambiciozen; želim, da Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru postane mednarodno središče študija, raziskovanja in izmenjave idej na področju lokalne in globalne varnosti v enaindvajsetem stoletju. Naj bo izvolitev prof. dr. Petra Umka v zaslužnega profesorja Univerze v Mariboru prav v času našega jubileja dodatna vzpodbuda za doseg tega cilja.

Ob tej priložnosti čestitam vsem nekdanjim in sedanjim sodelavcem ter študentom za štirideseto obletnico študija s področja varstvoslovja, deseto obletnico fakultete in članstva v Univerzi v Mariboru ter se jim zahvaljujem za prispevek k razvoju fakultete.

Dr. Peter Umek, redni profesor za kriminalistično psihologijo, je postal prvi zaslužni profesor iz vrst visokošolskih učiteljev FVV

Kolektiv Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru (maj 2013)

Mira Britovšek, tajnica fakultete od 1992 do 2012

Štirideset let je za delovanje visokošolske ustanove lahko veliko v primerjavi z institucijami, ki se šele ustanavljajo, lahko tudi malo v primerjavi s tistimi, ki obstajajo že sto in več let. Prav gotovo pa je 20 let dela posameznika na eni instituciji veliko. V dvajsetih letih se marsikaj zgodi, spremeni, izboljša, zgradi na novo in lepo je čutiti, da je v tem tudi del tebe. Na Fakulteti za varnostne vede in njenih predhodnicah sem kot tajnik šole preživela več kot 20 let.

Delovno mesto tajnika je na fakultetah zelo pomembna funkcija, saj kot vodja nepedagoškega dela kolektiva koordinira delo, skrbi za pravno-formalne zadeve, ob tem pa ob raznih spremembah skrbi tudi za kontinuiteto dela fakultete na vseh področjih. Lahko rečemo, da tajnik fakultete podpira (tako kot v domači hiši) marsikateri vogal fakultete, zato ni naključje, da je med tajniki najti največ žensk. Tudi Fakulteta za varnostne vede in njene predhodnice tu niso izjeme, saj je med petimi tajniki najti samo enega moškega. Spodobi se, da svoje predhodnice in predhodnika na tem mestu vsaj na kratko omenim. Na začetku delovanja šole, leta 1973, torej še v času Oddelka za notranje zadeve pri VUŠ, je bila tajnica šole gospa Vida Pervinšek.

»V dvajsetih letih se marsikaj zgodi, spremeni, izboljša, zgradi na novo in lepo je čutiti, da je v tem tudi del tebe.«

Mira Britovšek, tajnica fakultete v letih 1992–2012

Prva tajnica šole Vida Pervinšek s skupino študentov 5. generacije Oddelka za notranje zadeve VUŠ

Vilma Kavšček, tajnica VŠNZ v letih 1984–1992

To delo je opravljala skoraj celo desetletje. Njeno delo je poleg nalog tajnika oddelka obsegalo tudi administrativna, referentska in druga opravila. Po letu 1981 se je šola večala, postala samostojna, in tudi obseg dela tajnika se je povečal. Krajši čas je to delo opravljal gospod Jože Kostanjevec, v letu 1984 pa ga je prevzela gospa Vilma Kavšček in ga z veliko energije uspešno opravljala vse do leta 1992, ko je posle predala meni. Upam in verjamem, da sem dvajset let kasneje, v vsaj enako dobri kondiciji, kot sem ga prejela, tajništvo fakultete predala gospe Anji Lesar, za katero sem prepričana, da bo delo opravljala strokovno in predano.

Na delovnem mestu tajnice fakultete sem bila od leta 1992 do leta 2012. V tem obdobju se je zgodilo veliko. V nadaljevanju bom zapisala nekaj ključnih dogodkov, ki so se zgodili v času mojega dela na šoli in so mi še posebej ostali v spominu. Teh spominov je veliko, saj sem na šoli delala v času, ko sem imela veliko energije, ko sta moji hčerki odrasli in šli po svoje. Imela sem dovolj časa za službo, za delo, ki mi je bilo všeč in mi je v tistem času veliko pomenilo. Živela sem s šolo in vedno sem govorila »moja šola«. Vesela sem bila njenega razvoja, napredka, vsake nove stvari. Imeli smo vizijo šole, v katero smo trdno verjeli in jo souresničevali. Imela pa sem tudi srečo, da so bili v vsem tem obdobju dekani, s katerimi sem se dobro razumela in mi je bilo z njimi veselje delati. Pa naj omenim dr. Antona Dvorška, dr. Tomaža Časa, dr. Milana Pagona, dr. Darka Mavra in nazadnje dr. Gorazda Meška. Vsak je bil nekaj posebnega, za vsakega bi lahko napisala zgodbo, vsak je dal šoli nekaj

Anja Lesar, p. p. tajnica fakultete od leta 2012

svojega in skupaj smo naredili za področje izobraževanja za varnost in za to šolo zelo veliko. Ponosna sem na to.

Ko sem prišla na Višjo šolo za notranje zadeve leta 1992, je bila to majhna šola, na prvi pogled manj pomemben odderek Izobraževalnega centra ONZ. Vendar sem že v prvih dneh dela na šoli spoznala, da je to pomembna institucija z ambicioznim vodstvom in učitelji, ki so se zavedali, da je treba z razvojem družbe razvijati tudi varnostni sistem družbe. Zavedali so se, da lahko le z več izobrazbe in več znanja dosežejo širino in sposobnost najti prave odgovore na varnostne probleme sodobnega časa in da je znanje nekaj, kar je treba nenehno razvijati in nadgrajevati, k temu pa lahko ključno pripomore prav izobraževalni sistem varnostnih organov.

O začetkih šole

V času svojega dela na šoli sem ob pojavljanju različnih problemov pri njenem razvoju, načrtovanju novih aktivnosti, večkrat razmišljala tudi o začetkih VŠNZ, o veliki volji in naporih posameznikov, ki so morali ogromno narediti, da je šola sploh začela delovati. Vedno sem razmišljanje zaključila s sklepom, da je bila to prava pot in bomo zmogli tudi mi, vsakokratna ekipa, ki je vodila šolo.

Višješolsko izobraževanje za področje varnosti v Sloveniji se je začelo leta 1973. Prepričana sem, da je bilo to v takratni Jugoslaviji zelo naporno in tudi tvegano dejanje. S pravo mero vztrajnosti in taktike je to po dobro premišljenih, postopnih korakih uspelo. Uspelo je ob podpori slovenskega političnega vodstva, Republiškega sekretariata za notranje zadeve (danes Ministrstvo za notranje zadeve), Pravne fakultete UL, Višje upravne šole UL in posameznikov, ki so v tistem času imeli moč odločanja. V letu 1973 je bil ustanovljen Odderek za notranje zadeve pri Višji upravni šoli v Ljubljani. V letu 1981 je iz oddelka zrasla samostojna Višja šola za notranje zadeve, ki je postala članica Univerze v Ljubljani. Šola se je počasi, a vztrajno širila in se razvijala tako glede programov kot po številu študentov. Današnja Fakulteta za varnostne vede je v primerjavi s šolo pred štiridesetimi leti povsem nekaj drugega. Prav gotovo pa brez tiste prve šole ne bi bilo današnje fakultete.

Programi

V letu 1992 je šola izvajala dveletni višješolski program, ki je bil nekajkrat prenovljen. Z reformo visokega šolstva in novim Zakonom o visokem šolstvu se je že v letu 1993 začel pripravljati triletni visokošolski program, v katerega so se prvi študenti vpisali leta 1995. To je bil velik napredek za šolo, saj je novost povzročila veliko dilem in pomislekov, ali so zaposleni sposobni to pripraviti, ali je to sploh potrebno in podobno. Prepričana sem, da se je takrat odločalo o tem, ali se pripravi triletni program ali pa šole ne bo več. Vesela sem, da je pri tem uspel tisti del kolektiva, ki je bil za razvoj in se ni ustrašil izzivov ter je z veliko truda in energije med prvimi v Sloveniji pripravil triletni visokošolski program. Že kmalu se je pojavila ideja o pripravi štiriletnega univerzitetnega programa za področje varnosti. Od ideje do realizacije pa je minilo veliko časa, tako zaradi formalnih pogojev kakor tudi zaradi nasprotovanj z več strani. Po takratnih zakonih se je štiriletni program lahko izvajal le na fakultetah, ki pa so delovale samo v okviru univerz. Takratna VPVŠ je bila visoka strokovna šola in »samo« pridružena članica Univerze v Ljubljani. Vzporedno s pripravljanjem štiriletnega univerzitetnega programa so se začele tudi aktivnosti za statusno spremembo šole, za ustanovitev fakultete, kar je pomenilo popolno izločitev iz MNZ in vključitev v eno od slovenskih univerz. Ko je to ob velikih naporih takratnega vodstva in večine kolektiva ter posameznih zunanjih sodelavcev v letu 2003 uspelo, se je začel izvajati tudi štiriletni univerzitetni program, eno leto kasneje pa še štirje podiplomski specialistični programi. Vsebinski razvoj šole se je nadaljeval. V letu 2006 so se prvi študenti vpisali v magistrski program, leto kasneje se je začel izvajati tudi doktorski program. Tako sedaj šola izvaja vse stopnje študija in suvereno razvija nove programe ter prenavlja že obstoječe.

Študenti

Prvi študenti na tej šoli so bili nekaj posebnega, vsi so bili zaposleni na Republiškem sekretariatu za notranje zadeve, imeli redno delovno razmerje, vendar je bilo njihovo delo študij. Na začetku so vsi študirali »iz dela«, to je podobno kot redni študenti. Kasneje, z ustanovitvijo samostojne šole, so se začeli vpisovati tudi študenti »ob delu«, kar pomeni kot izredni študenti. Skupno je bilo vpisanih letno po štirideset, po letu 1990 tudi že do devetdeset študentov. Vsi so redno hodili na predavanja in tudi na izpitne roke, tako da kakšnih dodatnih

terminov za izpite ni bilo treba razpisovati. Zavedali so se, da je to njihova delovna obveza in da imajo poseben status, da je študij privilegij. Vpisovali so se le kandidati, za katere so njihovi predpostavljeni v MNZ menili, da so sposobni za delo na višjih položajih, na vodstvenih delovnih mestih. Seveda so morali izpolnjevati osnovne pogoje za vpis (zaključena srednja šola). Zanimivo je, da so bili na začetku vsi študenti moški. Prva ženska študentka se je vpisala šele leta 1978.

V letu 1992, ko sem prišla na šolo, je bilo med 90 vpisanimi študenti pri rednem študiju ena študentka, nekaj več pa jih je študiralo ob delu. Število študentk se je počasi povečevalo, bolj enakovredno pa so bile zastopane šele od leta 1993 naprej, ko je v skladu z novim Zakonom o visokem šolstvu VŠNZ morala objaviti javni razpis za vpis (skupen razpis vseh visokošolskih institucij v Sloveniji) in začela vpisovati tudi »zunanje« študente. To je pomenilo veliko prelomnico za takratne razmere. Bilo je veliko pomislekov glede izvedbe predavanj strokovnih vsebin, ki so bile včasih tudi zaupne narave. S strokovnimi argumenti o vsebini predavanj ter o podajanju zaupnih podatkov na drugih nivojih usposabljanj, je vodstvu šole uspelo prepričati tudi skeptike in s tem šoli odpreti pot v javno visokošolsko izobraževalno institucijo, vpeto v slovenski sistem visokega šolstva. Moje mnenje je, da je bil to zelo velik dogodek za razvoj šole, ki se je tako lahko enakopravno postavila ob bok drugim visokim šolam in velik dogodek za vse študente in diplomante, saj so se s tem vključili v slovensko študentsko populacijo in postali popolnoma enakovredni študentom oziroma diplomantom drugih visokih šol in fakultet.

V letu 2012 je imela šola več kot 1.500 študentov, kar ni mogoče primerjati s številom vpisanih študentov pred 20 leti, ko sem prišla na šolo, saj je bilo takrat manj kot 100 študentov. Že samo to je jasen pokazatelj izjemnega razvoja šole v obdobju zadnjih dvajsetih let.

Študijska literatura in knjižnica

V prvih letih delovanja šole je velik problem predstavljalo pomanjkanje primerne študijskega gradiva. Študenti so se učili predvsem iz zapiskov s predavanj. Prvi učbeniki so bili napisani šele po letu 1988, razmah izdajanja učbenikov se je začel po letu 1996, ko je bila v ta namen na šoli ustanovljena Komisija za izdajateljsko dejavnost. Prvi učbeniki so bili napisani na teme organizacije dela policije in tujih jezikov. Sledili so jim učbeniki s področja obveščevalne dejavnosti, kriminalistike, kriminologije, statistike, psihologije, prava in drugi. Danes je

šola bogato založena z različnimi študijskimi gradivi in učbeniki za vsa področja. Izdanih je bilo več kot 50 učbenikov, poleg tega pa je literatura za študij objavljena v zbornikih, ki so bili izdani ob organizaciji posvetov in konferenc, ter v reviji, ki jo izdaja šola.

V začetku devetdesetih let je šola začela izdajati Zbornik strokovno-znanstvenih razprav, ki je bil predhodnica današnje revije Varstvoslovje. S takšnim poimenovanjem revije je šola želela tudi utrditi pojem »varstvoslovje«, ki je imel v začetnem obdobju kar veliko nasprotnikov. Veliko jih je bilo proti, vendar nihče ni dal boljšega predloga. Sicer pa ta naziv ni nastal slučajno, je dobro premi-

šljen, strokovno utemeljen in sedaj tudi že povsem uveljavljen. Revija Varstvoslovje redno izhaja že od leta 1999 in je sorazmerno dobro uveljavljena v znanstvenih in strokovnih krogih za področje varnosti.

Knjižnica je bila na šoli ustanovljena leta 1989, ko je razpolagala s približno 3.000 monografskimi publikacijami in nad 20 naslovi periodičnih publikacij. Od ustanovitve pa do danes se je knjižnica precej povečala, strokovno napredovala in postala ena izmed pomembnejših visokošolskih knjižnic, predvsem za specializirano strokovno področje. Vključena je v knjižnični sistem Cobiss.si in dostopna tako študentom kot zunanji javnosti. Danes ima knjižnica več kot 13.500 enot knjižničnega gradiva in z zagotavljanjem najnovejše strokovne literature pomembno podpira pedagoško-raziskovalni proces FVV ter prispeva k razvoju varstvoslovja.

V dobrih dvajsetih letih je knjižnica FVV postala ena najpomembnejših specializiranih knjižnic s področja varnosti

Raziskovalno delo

Ideja o organizirani raziskovalni dejavnosti se je porodila že kmalu po ustanovitvi šole, vendar je do realizacije preteklo še veliko vode. Raziskovalna enota, kot posebna organizacijska enota na šoli, je bila ustanovljena v tistem času, ko sem prišla na šolo, leta 1992. Veliko zaslug za začetni razvoj raziskovalnega dela na šoli je imel dr. Peter Umek. Na začetku je raziskovalna dejavnost obsegala predvsem področje policijskega dela, varnostnih sistemov, odnosov med javnostjo in policijo, izobraževalnih sistemov na področju varnosti, policijskega managementa in podobno. S širšim spektrom raziskav se je šola začela ukvarjati sočasno z razvojem univerzitetnega, magistrskega in doktorskega programa. Po letu 2005 je šola dobila prve raziskave s kandidaturo na javnih razpisih v Sloveniji in tudi v tujini. To za fakulteto pomeni veliko, tako moralno kot finančno. Večina izsledkov raziskav je objavljenih v različnih znanstvenih revijah, predstavljeni so na domačih in tujih konferencah, nekatere raziskave pa so objavljene v samostojnih monografskih publikacijah.

Posveti, konference

Spominjam se prvih začetkov, razgovorov o organizaciji večjega mednarodnega posveta za področja, ki jih je pokrivala šola. Tak posvet z mednarodno udeležbo je bil organiziran leta 1993 ob praznovanju 20-letnice šole (Policija na prehodu v 21. stoletje). Spominjam se, kako ponosni smo bili, da je prišlo na posvet vsaj nekaj tujcev iz Zahodne Evrope in nekaj več udeležencev iz nekdanje Jugoslavije. Leta 1995 se je porodila ideja o organizaciji večjega mednarodnega posveta z naslovom Policijska dejavnost v Srednji in Vzhodni Evropi. Veliko je bilo pomislekov, nasprotovanj, pa tudi volje in navdušenja, da bo to nekaj dobrega. Z veliko angažiranostjo takratnega dekana dr. Milana Pagona je posvet, ki je bil prvič organiziran novembra 1996, izjemno uspel in postal tradicionalen. Fakulteta ga organizira vsaki dve leti, do sedaj se jih je nabralo že devet.

Leta 2000 smo se resno lotili organizacije prvega slovenskega vsakoletnega posveta šole in ga poimenovali »Dnevi varstvoslovja«. Kakovostni prispevki predavateljev šole kot tudi strokovnjakov iz vrst policije, kriminalistov, zasebnega varovanja, detektivov, pravosodja, obrambe so dali posvetu zalet in energijo, da je postal tradicionalen in se organizira vsako leto. Prvega posveta na Bledu se je

udeležilo več kot dvesto udeležencev. Dvorane se bile polne, veliko vprašanj, strokovne diskusije in prijetno druženje zvečer, kjer so se stkala nova profesionalna prijateljstva, ki so ljudi družila tudi pri nadaljnjem poklicnem sodelovanju. Prva leta so bila srečanja vedno na začetku junija na Bledu, trajala pa so tudi po tri dni. V zadnjih letih je zaradi krize posvet organiziran v Ljubljani, nekajkrat vmes tudi kje drugje, vendar mislim, da se tistih dni z Bleda ne da povsem ponoviti.

Šola je posvete organizirala tudi že prej, vendar je bilo to res občasno in z veliko podpore MNZ. Seveda so bile v času mojega dela na šoli organizirane tudi druge konference in posveti za različna področja, kot so zasebno varstvo, etika, izobraževanje, begunci, policijska dejavnost in drugo. Večino teh posvetov je bilo vezanih na izsledke raziskav, ki jih je izvajala šola.

Status šole – vključevanje v univerzo

Urejanje statusa šole je posebno poglavje v zgodovini dela šole. Že ustanovitev višje šole v okviru MNZ (prej RSNZ) je bilo nekaj posebnega, saj so bile praviloma višje šole članice univerz. Ta posebnost, lahko rečemo tudi izjema, se je dogajala še dolgo, od začetka, da je bila šola sploh ustanovljena, do tega, da je bila akademsko vključena v univerzo, formalni del pa v MNZ. Prvi premiki v smeri oblikovanja običajne visokošolske institucije so se zgodili ob vključitvi v javni razpis za vpis (vpis zunanjih študentov) in s pripravo dodatnih vsebin (tudi za vojsko, detektive, zasebno varovanje). Zadnji korak na področju urejanja statusa šole pa je bil narejen leta 2003, s popolno izločitvijo šole iz Ministrstva za notranje zadeve in vključitvijo v Univerzo v Mariboru. To pa ne pomeni, da je šola pretrgala vezi z MNZ. Fakulteta za varnostne vede je še vedno tista institucija, ki lahko slovenski policiji da veliko teoretičnega znanja, dobre kadre, kakovostne izsledke raziskav, policija pa šoli izkušnje strokovnjakov in praktično delo. Za razvoj področja varnosti je pomembno sodelovanje, tako teorije kot prakse in v tem je vizija razvoja področja varnostnih ved.

Prostori

V letu 1992, ko sem prišla na šolo, se je šola preselila v prenovljene prostore, v levi del stavbe na Kotnikovi 8. Dobili smo nove pisarne, lepo pohištvo, ugleden dekanat, senatno sobo in novo predavalnico, kar je za tisti čas zadostovalo. Šola

Nekateri prenovljeni prostori FVV

se je širila tako s številom študentov kot z obsegom programa. V naslednjih letih je z veliko napora in prepričevanja od MNZ dobila še dve predavalnici v pritličju in veliko dvorano, rekli smo ji »kinodvorana«. Glede na to, da so se vpisovali tudi zunanji študenti, ki so plačevali

šolnino, je bilo možno s pridobljenim denarjem vse predavalnice tudi obnoviti. Kasneje v letu 2006 je bil prenovljen dekanat, sejna soba, v letu 2008 referat in nekatere pisarne ter v letu 2011 še knjižnica in kletni prostori, v katerih je moderno strelišče, laboratorij za informacijsko varnost in kriminalistični laboratorij. Prostori šole so sedaj v večini preurejeni, dokaj moderno opremljeni, uporabni in lepi na pogled. Stavbo pa čaka še prenova fasade, kar je velik finančni strošek in še vedno pod vprašajem zaradi nezaključenega postopka denacionalizacije. Prostore, v katerih deluje šola, je Vlada RS dala šoli v uporabo za nedoločen čas, zanje pa poteka postopek denacionalizacije, zato je vsako vlaganje v obnovo finančno nedorečeno. Iz zgornjega je razvidno, da si je vsakokratno vodstvo šole, kljub naštetim težavam, zelo prizadevalo in veliko naredilo tudi za obnovo prostorov, za prijetno bivalno okolje tako študentov kot delavcev.

Za zaključek

Ko razmišljam, koliko preprek in nasprotovanj pa tudi podpore za razvoj šole je bilo v času mojega 20-letnega dela na fakulteti, si tudi lažje predstavljam ogromno delo, ki je bilo opravljeno pri ustanavljanju šole, ko je bilo potrebno reševati skoraj nepremostljive težave zaradi nasprotovanj posameznikov s strani politike kot tudi nekaterih drugih. Velik korak je bil napravljen, ko je šola postala samostojna višja šola, s tesnim sodelovanjem s Pravno fakulteto in Univerzo v Ljubljani. Ne gre prezreti tudi prehoda na visoko šolo. Še posebej dobro pa se spominjam vseh naporov in ogromno vloženega truda za pripravo univerzitetnega programa in ustanovitev Fakultete za varnostne vede kot članice Univerze v Mariboru. Da je bila to prava pot, je razvidno tudi iz podatkov o velikem napredku in razvoju fakultete, ki ga je Fakulteta za varnostne vede dosegla v zadnjih desetih letih.

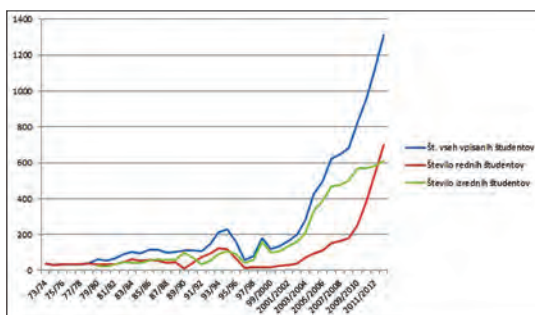
Glede na pot, ki jo je šola prehodila, smo lahko nanjo ponosni vsi, ki smo neposredno ali posredno sodelovali pri njenem razvoju. Ponosni so lahko tisti, ki so bili pri njenih začetkih, kot tudi tisti, ki so prispevali v času njene poti in razvoja v kvalitetno visokošolsko institucijo s študijskimi programi vseh stopenj, z uveljavljenim raziskovalnim delom in prepoznavnostjo fakultete v slovenskem in mednarodnem visokošolskem prostoru.

Študentsko življenje na Fakulteti za varnostne vede

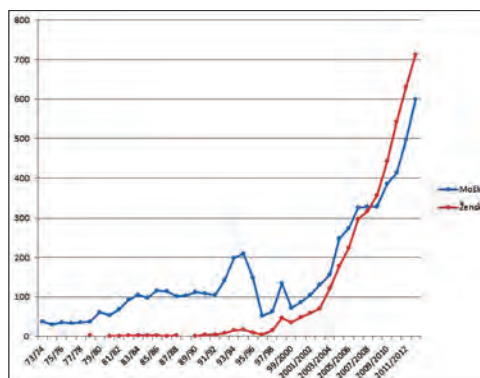
1973–2013

Študij na Fakulteti za varnostne vede se je skozi štiridesetletno zgodovino fakultete močno spreminjal. Spreminjali so se pogoji za vpis na študij, predmetniki, število študentov, predavateljev in administrativnega osebja, urejenost prostorov, praktično vse se je z leti spremenilo. Kar je vsa ta leta ostalo nespremenjeno, pa je močna vez med študenti in zaposlenimi na fakulteti, ki se je oblikovala pri skupni pripravi študijskih programov in obštudijskih projektov ter pri sprotnem reševanju problemov. Vse to je imelo za cilj samo eno – študentom ponuditi kvalitetne študijske vsebine in zanimivo ter privlačno študijsko okolje, ki bo omogočalo uspešen zaključek študija ter čim hitrejšo zaposlitev na področju varstvoslovja, kjer bi lahko s svojim znanjem pomagali širši družbi.

Prav zaradi mnogih sprememb, do katerih je prihajalo na področju politične ureditve, življenjskega standarda, kulture in samega načina razmišljanja državljanov Republike Slovenije, se je povečala potreba po izobraževanju kadrov s področja varstvoslovja, ki bodo svojo energijo, čas in tudi poklicno kariero posvetili delu v policijskih vrstah, vojaških enotah, zasebnih varnostnih službah, detektivskih agencijah, obveščevalno-varnostnih službah, nevladnih organizacijah in drugje. To dokazujeta tudi spodnja grafa, ki prikazujeta gibanje števila vpisanih študentov in števila vpisanih študentov glede na spol v letih 1973/74–2011/12.

VŠNZ je v devetdesetih letih odprla vrata tudi zunanjim študentom. Takrat se je število vpisanih študentov začelo skokovito povečevati.

Skromno število študentk v prvih letih šole ni dalo slutiti kasnejše feminizacije študija varstvoslovja.

Študentsko življenje nekoč ...

Fakulteta za varnostne vede je nastala kot višja strokovna šola za potrebe organov za notranje zadeve, zato je razumljivo, da se je status njenih študentov zelo spreminjal. Sprva je obstajal samo študij iz dela (študenti so bili v rednem delovnem razmerju v državnih organih, razporejeni na študij), kasneje se je pridružil še študij ob delu in redni študij, kot ga poznamo danes, odprt za vse, ki izpolnjujejo vpisne pogoje. Da bi prva desetletja študentskega življenja približali današnjemu bralcu, smo nekaj nekdanih študentov prosili, da obudijo spomine na čas, ki so ga preživeli na naši instituciji.

Drago Kupnik, vpisan v prvi generaciji študentov Oddelka za notranje zadeve pri Višji upravni šoli v Ljubljani v študijskem letu 1973/74, diplomiral leta 1975.

»Moji občutki in občutki prve generacije študentov so gotovo bili bistveno drugačni, kot so občutki današnjih generacij, ki se podajajo v povsem znan in preizkušen izobraževalni sistem, z lepim in zahtevnim študentskim življenjem. Razlika med našo in sedanjo generacijo stu-

Drago Kupnik, študent prve generacije Oddelka za notranje zadeve VUS (1973-1975)

Študenti prve generacije z vodstvom Oddelka za notranje zadeve VUS

dentov je po mojem mnenju velika. Mi smo študij sprejeli z velikim pričakovanjem in željo po znanju, istočasno pa z veliko obveznostjo, saj smo bili vsi v rednem delovnem razmerju, z večletnimi delovnimi izkušnjami v milici, kriminalistični službi, službi državne varnosti ipd. Res pa je tudi, da smo po uspešnem zaključku študija vsi imeli zagotovljena delovna mesta, in to ne slaba, česar sedanji diplomanti zagotovo niso deležni.

Za našo generacijo je bilo prav gotovo zelo pomembno, da smo bili prvi med izbranci, ki smo začeli orati ledino na tem področju. Kljub izredni želji po znanju so se nam že na samem začetku odpirala številna vprašanja, na katere v tistem trenutku nismo našli odgovorov; kam prihajamo, kakšne bodo študijske obveznosti, kakšni bodo predmeti in izpitni pogoji, ali bomo to zmogli, kdo in kakšni so profesorji, ali obstaja literatura za študij in kje je? Vse kar nam je na začetku bilo znanega, je bila napotitev na študij na Višjo upravno šolo, Oddelek za notranje zadeve.

Kam prihajamo in kakšna je naša vloga, nam je na začetku študija pojasnil direktor Oddelka za notranje zadeve pri Višji upravni šoli gospod Pavle Forjan s tajnico šole gospo Vido Pervinšek in to je bil tudi trenutni vodilni kader oddelka. Tajnica šole je tudi v nadaljevanju študija odigrala pomembno vlogo, saj je uspešno reševala tako naše vsakodnevne študijske in zasebne probleme, kakor tudi probleme nadaljnjih generacij.

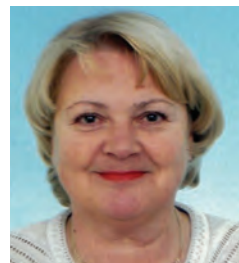
Prav tako smo se v neformalnih skupinah pripravljali na kolokvije in izpite ter si medsebojno pomagali, kar je pripomoglo k uspešnosti pri opravljanju izpitov, vendar kljub temu vsem ni vedno uspelo na prvem izpitnem roku. Zelo malo je bilo posameznikov, ki so se individualno pripravljali na izpite, prav tako je bilo zelo malo posameznikov, ki študija niso zaključili. Veliko študentov prve generacije je nadaljevalo študij na pravni in ostalih fakultetah, nekaj jih je končalo tudi podiplomski študij, kar pomeni, da smo kljub oranju ledine na področju varstvoslovja, dobili zadovoljivo osnovo za nadaljnji študij in za uspešno opravljanje odgovornih nalog.

»V kolektivu prve generacije študentov je bilo izredno prijetno vzdušje, homogenost in disciplina, saj se skoraj ni zgodilo, da na predavanjih ne bi bili vsi slušatelji. Temu so se vedno čudili zunanji profesorji, saj na ostalih fakultetah, od koder so prihajali, takih primerov niso poznali.«

**»Na začetku smo imeli le eno predavalnico, v kateri nas je bilo 35 slušateljev, o kabine-
tih, knjižnici, računalnikih
in drugih sodobnih pedago-
ških pripomočkih sploh ne
moremo govoriti.«**

Organizirali srečanje študentov prve generacije, so pa tudi posamezne skupine študentov, ki se še vedno vsako leto srečujejo in obujajo spomine.«

Deset let kasneje je Višjo šolo za notranje zadeve obiskovala **Dragica Wohlfeiler Borin**, ena prvih študentk na šoli, ki je diplomirala leta 1984. Njena grenko-sladka pripoved veliko pove o naravi študija pred tremi desetletji, ko so bile študentke na VŠNZ prej izjema kot pravilo.

Dragica Wohlfeiler Borin je VŠNZ obiskovala v prvi polovici osemdesetih let in leta 1984 diplomirala kot ena izmed prvih študentk

»Leta 1973 sem se kot gimnazijska maturantka zaposlila v takratni Skupščini mesta Ljubljana, v Mestnem sekretariatu za notranje zadeve kot referentka na Uradu za tujce. Tiste čase nadrejeni formalne izobrazbe večinoma niso imeli, zadostovalo je znanje, ki so ga dobili med in po vojni ter na t. i. »kumrovških tečajih«. Kar nekaj šefov se je moralo upokojiti, da sem dobila takega, ki je imel višjo izobrazbo od mene, čeprav sem bila še vedno le gimnazijska maturantka. Na Urad za tujce so prihajali tujci z vseh koncev sveta. Z drugimi navadami, kulturo in nazori, nekateri so bili liberalnejši, drugi spet ne; večinoma pa učeni in razgledani študenti, profesorji, znanstveniki in strokovnjaki vseh vrst. Ker sem imela premalo pravnega znanja, sem bila večkrat v zadregi, kako jim razložiti, kaj je po zakonu in predvsem po »navodilih od zgoraj« dovoljeno in kaj ne. V tem delovnem okolju se je moja želja po študiju spet okrepila (pred tem sem namreč zaradi družine in službe morala prekiniti študij na Pravni fakulteti). Denarja za izredni študij nisem imela. Vedela sem, da je bila pod okriljem Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ustanovljena Višja šola za notranje zadeve (VŠNZ), vendar pa je na začetku vpisovala le policiste in uslužbence državne varnosti. Čez nekaj let je vpis razširila še na zaposlene v občinskih sekretariatih za notranje zadeve, vendar je zaposlenega moral za vpis prijaviti njegov delodajalec. Dve leti mi nadrejeni ni hotel dovoliti vpisa, češ, da imam dovolj izobrazbe za svoje delovno mesto. Istočasno je mojemu sodelavcu soglasje dal takoj. Oba sva bila referenta z enako izobrazbo. Takrat sta bili policija in vojska, in tako tudi VŠNZ, izključno svet moških. Če je vanj zašla ženska, je bila lahko kvečjemu tajnica ali snažilka. Diskriminacija je bila zato le logična posledica tega. Vendar nisem obupala. Kolikor se spominjam, je VŠNZ organizirala pripravo na sprejemni izpit, ki je bil tudi en od pogojev za vpis. Takoj se je videlo, da smo tri vrste kandidatov: taki, ki izpit hočemo opraviti, pa nismo preveč zaželeni, taki, ki ga nočejo opraviti, a ga vseeno bodo, ker so baje perspektivni, in taki, ki niso imeli izbire, ker so jih kadrovniki napodili študirat, saj so dobivali višjo plačo, kot bi jim pripadala glede na njihovo izobrazbo. Na koncu nas je bilo vpisanih okoli trideset in v ta izključno moški svet sva vstopili tudi dve ženski. Poleg mene se je tisto leto na VŠNZ namreč vpisala tudi Sanda Žurga iz občine Kočevje. Večina sošolcev naju je lepo in spoštljivo sprejela medse, po mnenju nekaterih posameznikov pa kot ženski na šoli nisva imeli kaj početi. Vendar so se večinoma tudi oni sčasoma privadili na naju in smo se tudi na ta račun tekom študija večkrat pošalili.

Čas predavanj je bil prilagojen našim delovnim obveznostim, kar je bila dobra stran tega študija. Predavanja so bila v četrtek popoldne po službi, ves petek in soboto zjutraj. Tako smo študenti lažje koordinirali službo, družino in študij. Seveda sem morala za petke dati svoj dopust, za četrteke popoldne dostikrat s kolegico zamenjati svojo popoldansko izmeno, za varstvo sina pa prositi za pomoč sorodstvo. Predavanja so bila razvrščena v sklope, med enim in drugim pa je bilo dovolj časa za pripravo na izpite iz prejšnjega sklopa. Po zaključku sklopa smo običajno skupaj s predavateljem določili datum izpita, kar je bilo takrat zelo liberalno. Tako je bil uspeh večji, vendar pa le za tiste, ki smo sproti opravljali izpite iz posameznih sklopov.

Splošne predmete s pravnih področij so nam predavali profesorji s Pravne fakultete v Ljubljani, za specialne predmete pa so bili zadovolženi predavatelji z VŠNZ ali njihovi pogodbeni sodelavci iz državne uprave. Nekateri predmeti so se mi takrat zdeli nepotrebni in zame celo popolnoma neuporabni. Eden takšnih je bil vsekakor izpit iz splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, saj je bil to tudi po mojem mnenju svet za moške. A šola je prav temu predmetu posvečala ogromno pozornost, kar je bilo takrat razumljivo. Tako je kot pogoj za pripustitev k izpitu moral študent obvezno opraviti tudi 14-dnevno vojaško vadbo. Da so imeli malce prav tisti, ki so menili, da ženski na tej šoli nimava kaj početi, se je izrazito pokazalo prav pri tem predmetu. S sošolko Sando Žurga sva se zato poizkušali z vodstvom šole in z nosilcem predmeta dogovoriti, da bi se teorije naučili iz učbenikov, praktičnega usposabljanja pa naj bi bili kot nežnejši spol in kot materi ter ženi oproščeni. Obramba domovine je bila s služenjem v JLA naloga moških, sploh pa smo ljudje takrat živeli v miru, sožitju in prijateljstvu. Res, da ni bilo vsega v izobilju kot danes, vendar pa smo se veliko družili, si pomagali in se imeli radi. Zakaj naj bi se torej v taki državi morali dve ženski usposobiti za borbo? Se naučiti streljati, napadati, vdirati v tuje hiše, spat pod milim nebom na mokrih tleh, se iti nočno stražo, skakati iz helikopterja, hoditi po azimutu in kar je še takih, ženskam nepotrebnih, moških igrice? A vodstvo šole se ni dalo: pravila so za vse enaka. Morali sva iti na Jasnico, kjer je bil takrat center za policijsko in podobno usposabljanje. In sva ubogali. Opravili sva vse, kar so moški, dostikrat še celo več in bolje. Z znamenite Jasnice se največkrat spomnim poleta s helikopterjem. Naši študentski »obveščevalci« so uspeli izvedeti, da nas bodo odvrgli na neznanem terenu, mi pa se bomo morali peš vrniti na Jasnico. Hoje se nisem bala, glede orientacije sem se

»Tri leta, kolikor je trajal moj študij na VŠNZ, so bila napor-na, a hkrati zabavna in prijetna. Veliko smo se presmejali, si pomagali ter se radi in pogosto družili, sklepali prijateljstva in se kasneje tudi srečevali in obujali spomine«.

zanesla na kolege, kako bom skočila iz helikopterja, pa mi ni bilo jasno. Ponovno sem prosila vodjo usposabljanja, če sem lahko skakanja oproščena, odgovor je bil odločni: »Ne! Za vse enako!« Vdala sem se v usodo in s kolegi čakala, da nas helikopter pobere in odpelje v neznano. Naša skupina je bila zadnja. Tik preden smo prišli na vrsto, se je na vzletišču pojavil visoki politični predstavnik (menda celo takratni republiški sekretar) in si zaželel leteti s helikopterjem, a na njem ni bilo več prostora. Pa so se spomnili mojega moledovanja in me obvestili, da imam srečo, in da mi ne bo treba leteti, ker moj sedež potrebujejo zanj. Oho, tako torej, nič več za vse enako?! Pograbila me je sveta jeza, trma in užaljenost ter sem se uprla. Če se meni ni moglo ustreči, se tudi njemu ne bo! Tako je republiški sekretar ostal na tleh, jaz pa sem opravila svojo edino vožnjo s helikopterjem. Pred skokom mi je bilo sicer malo žal, da sem bila trmasta, vsi so bili že na tleh, jaz pa sem kar čakala in čakala, da so me ven bolj porinili, kot pa sem skočila. Ob doskoku sem si sicer kar dobro potolkla koleno, a bila sem ponosna, da mi je uspelo. Odpravili smo se in se nekaj časa prebijali skozi drn in strn, potem pa zagledali kmeta, ki je imel traktor s prikolico. Zbrali smo denar in mu ponudili plačilo, če nas odpelje v civilizacijo. Na traktorju smo se zabavali kot otroci, ki kaj ušpičijo. Hitro smo prispeli v bližino Jasnice. Da bi prikriji »goljufijo«, smo se še kakšno uro ali dve potikali okoli poslopja. Zvečer smo izvedeli, da so se podobno znašle še nekatere skupine. Ena si je baje kar v naprej organizirala prevoz s tovornjakom, samo ena pa je imela smolo in je vso pot prepešala.

Eno noč sem morala stražiti tabor, ki smo ga postavili v Svetlem Potoku, kjer je bilo takrat vojaško in policijsko strelišče, kakih 15 km od Jasnice. Ves dan smo morali streljati, zalezovati, se plaziti ipd., zvečer pa si pod milim nebom iz ničesar narediti bivališče oz. skupno ležišče. Določena sem bila za nočno stražo oz. patruljo. Komaj sem v mrazu uspela malo zadremati, že so me zbudili, mi v roke potisnili s pravimi naboji nabito avtomatsko puško in morala sem z njo v patruljo. Bilo je temno in bilo me je strah. Naenkrat čisto blizu mene zaslišim šuštenje, cmokanje, mrmranje in spet cmokanje. Ustavim se in vprašam, kdo je. Nič. Stopim malo vstran, spet cmokanje, še bolj izrazito. Na »kdo je?« ni odgovora. Spet cmokanje, počí vejica, še ena. Od strahu z ramen previdno snamem puško in jo namerim v temo, rekoč: »Kdo je, streljala bom!« Nič. Repetiram, ponovim opozorilo. Nič. Šuštenje in cmokanje malo potihne in takrat pobegnem v temo, kjer naletim na drugega stražarja. Povem mu, kaj je bilo. Pove, da je tudi njega strah. Kaj? Tebe je strah? Saj si straže navajen iz JLA pa še moški si! Pove, da se je straži v vojski vedno uspel izmuzniti in ta je zanj prva. »Ima boga!« sem si mislila in odšla patruljirat. Zjutraj so me poznavalski kolegi seznanili, da sem se ponoči po robu postavila ježu, ki da se oglašá kot človek. Ko smo si ogledali mesto incidenta, smo bili veseli, da v paniki nisem nikogar po nesreči ustrelila, saj sem bila ob napadu na ježa obrnjena proti taboru.

Kasneje sem diplomirala še na Pravni fakulteti. Od vseh izpitov, šolskih, študijskih in drugih, ki jih ni bilo malo, je bil ta izpit iz SLO in DS na VŠNZ zame najtežji. Vsa tista teorija in praksa se mi še danes zdita neumni in nesmiselni, a življenjske izkušnje, ki sem jih ob tem pridobila, so mi kasneje večkrat pomagale do pravilne odločitve. Že čez leto ali dve so bile moje ženske kolegice že oproščene praktičnega dela tega izpita – na VŠNZ se je namreč vpisovalo vse več žensk.

Ponosna sem, da sem bila leta 1984 ena izmed prvih žensk, ki smo diplomirale na VŠNZ in pridobile naziv pravnica notranjih zadev. Sanda Žurga je še danes ena mojih najboljših prijateljic. Z mnogimi kolegi sošolci sem kasneje imela priložnost sodelovati pri delu in to je bilo bolj prijetno in učinkovito, kot bi bilo, če bi se ne poznali. Marsikatera razlaga problema je odpadla, ker smo se takoj razumeli. Danes smo večinoma upokojeni in nimamo več stikov, če pa koga po naključju srečam in če se seveda sploh še prepoznavam, sva oba zelo vesela.»

Leta 1993 se je na VŠNZ vpisal **Ljubo Vošnjak**. Med leti 1995 in 2011 je zaključil višješolski, visokošolski, specialistični in magistrski program ter postal drugi doktor znanosti s področja varstvoslovja. Takole se spominja svoje neverjetne študijske poti:

»Če se prav spomnim, sem višješolski študij na VŠNZ začel na klasičen, tradicionalno policijski način, v družbi samih kolegov. Tudi obvezno izražanje spoštovanja do nekaterih profesorjev se je odražalo z obveznim vstajanjem ob njihovem prihodu v predavalnico. Potem pa šok na visokošolskem programu čez dve leti. Fantastična popestritev nabora študentov. Priključile so se nam uka željne kolegice z vseh koncev Slovenije. Napredek je bil očiten. Nič več vstajanja, ženska družba, ja in še nekaj v smislu napredka. Popolnoma novo za nas. Kontakt z nekaterimi profesorji samo preko interneta, e-prijava na izpit! Kaj je že to? Informacijski napredek, vendar takrat še brez ustrezne zaščite. S kolegom Gradinom sva za šalo za izpit iz Psihologije pri prof. Umku odjavila vse kolege in kolegice in jih opozorila, da pri ravnanju z računalnikom niso dovolj vešč. Seveda so se ponovno prijavili na izpit in ga vsi, več ali manj, uspešno opravili. Samo midva sva imela velike težave, saj sva ob vsej uspešno izvedeni »akciji« pozabila prijaviti sebe. Še danes se spomniva najinih

Dr. Ljubo Vošnjak je svoj bogat študijski opus na FVV zaključil z obrambo doktorske disertacije leta 2011. Na fotografiji z mentorjem dr. Gorazdom Meškom.

zaprepadenih fac, ko je profesor Umek zaklenil svojo pisarno in vprašal, koga čakava. Samo njegovi empatiji se lahko zahvaliva, da sva v prvem roku tudi midva opravila izpit. Seveda ne samo tega, ampak vrsto njih. Za šalo sem jih preštel. Od leta 1993, ko sem se vpisal na takratno Višjo šolo za notranje zadeve, pa do leta 2011, ko sem uspešno obranil svojo doktorsko disertacijo, se jih je nabralo več kot 60, vsekakor lepo število. Pravzaprav sem v teh letih kar zadovoljen, da v formalnem smislu študija ni več mogoče nadaljevati. Pa tudi v praktičnem smislu, saj na polici, v moji majhni študijski sobi doma, ni več prostora za vse diplome in diplomske naloge, ki sem jih zagovarjal na naši fakulteti. Takole si sledijo: višješolska diplomska naloga »Vsebinska primerjava uporabe prisilnih sredstev od leta 1945«, mentor dr. Tomaž Čas (leta 1995); visokošolska diplomska naloga »Parlamentarni nad-

»Težko bi rekel, da je bila doktorska disertacija moj cilj, ki sem si ga postavil pred slabimi dvajsetimi leti. Je bila pa prav gotovo posledica obljube, ki sem si jo zadal takrat. Spremljati razvoj fakultete in se vpisovati na vse stopnje študija, ki jih bo fakulteta omogočala. In uspelo mi je.«

zor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb«, mentor mag. Slavko Debeljak (leta 1999); specialistična naloga »Raven zadovoljstva letalskih prevoznikov s storitvami Aerodroma Ljubljana«, mentor dr. Milan Vršec (leta 2006); magistrsko delo »Strah pred kriminaliteto – nova spoznanja«, mentor dr. Gorazd Meško (leta 2009) in doktorska disertacija »Strukturalna analiza socio-demografskega, socialnopsihološkega in celostnega modela zaskrbljenosti ljudi glede kriminalitete in sodobnih oblik negotovosti«, mentor dr. Gorazd Meško (leta 2011). Razen prvih let svojega službovanja, ko sem svojo poklicno kariero začel kot miličnik, sem se ves čas svoje delovne dobe v Ministrstvu za notranje zadeve in kasneje v Ministrstvu za obrambo neposredno ali pa posredno ukvarjal z glasbo. Zato bi lahko površni opazovalec dejal, da sem svoje znanje kaj malo lahko uporabil v praksi. Pa ni čisto tako. Na fakulteti sem poleg strokovne usposobljenosti pridobil vrsto multidisciplinarnih znanj, ki sem jih uspešno uporabljal v svojem delovnem okolju. Seveda ne vseh, saj sem doktorsko disertacijo obranil, ko sem bil že dobro leto v pokoju. Naj zaključim tako, kot sem začel. Malenkost šaljivo. Z običajnim humornim odgovorom moje žene na vsakodnevna vprašanja znancev ali pa naključnih sogovornikov: »Ja, kaj pa mu bo toliko zvencečih nazivov?« In odgovor: »Parte bojo lepe.« Vesel in ponosen sem, da sem vztrajal in bil del zgodovine Fakultete za varnostne vede, ki je napolnila mojo skrinjo znanja in s svojim izobraževalnim sistemom ves čas odražala značilen napredek, ki je našo fakulteto razvil v spoštovano institucijo.«

... in danes

Študentski svet Fakultete za varnostne vede

Študentski svet Fakultete za varnostne vede (ŠS FVV) je avtonomni organ študentov FVV, preko katerega študenti skladno z Zakonom o visokem šolstvu, Statutom Univerze v Mariboru in s Pravilnikom o delovanju in sestavi študentskih svetov samostojno in avtonomno urejajo svoje delovanje ter zagotavljajo in soupravljajo delovanje Fakultete za varnostne vede.

Poleg tega ŠS FVV skrbi tudi za pripravo obštudijskih dejavnosti, katerih namen je povezovanje študentov tudi izven časa študijskega procesa ter aktivno in koristno preživljanje prostega časa. Svetu predseduje predsednik, ta položaj po funkciji pripada prodekanu za študentska vprašanja. Pri pripravi in vodenju rednih, izrednih in korespondenčnih sej mu pomaga sekretar. Poleg predsednika, študentski svet sestavljajo do največ dva izvoljena člana iz posameznega letnika 1. in 2. bolonjske stopnje, največ dva predstavnika absolventov in največ dva predstavnika študentov na 3. bolonjski stopnji.

V postopkih, ki ga neposredno zadevajo (habilitacije, soglasje k višini šolnin za izredni študij, mnenja k predlaganim spremembam študijskih programov in drugo), študentski svet podaja mnenja, soglasja, pripombe in opažanja ostalim organom Fakultete za varnostne vede (Senatu FVV, Akademskemu zboru FVV, dekanu, Poslovodnemu odboru FVV) in Študentskemu svetu Univerze v Mariboru.

Preko ŠS FVV so tako študenti vključeni na vse ravni akademskega življenja in imajo svoje predstavnike v vseh organih in delovnih skupinah fakultete ter komisijah Senata FVV.

Društvo študentov Fakultete za varnostne vede

Društvo študentov Fakultete za varnostne vede (DŠ FVV) je bilo ustanovljeno z namenom, da skrbi za interesne dejavnosti študentov na področju kulture, politike, športa in zabave. Vsako leto so v sodelovanju Društva študentov Fakultete za varnostne vede ter Študentske organizacije Univerze v Mariboru (ŠOUM) organizirani pikniki, na katerih se lahko družijo študenti in profesorji, športna tekmovanja v košarki, odbojki, nogometu, tekmovanja v bowlingu, spoznavni večeri in zabave za nove študente, ekskurzije v tujino, tečaji potapljanja ter še marsikatera druga dejavnost oziroma dogodek.

Aktivnosti študentov

Vojaški tabor

Študenti FVV že vrsto let prostovoljno sodelujejo na vojaškem taboru, ki ga za študente slovenskih fakultet organizira Slovenska vojska. Gre za tabor discipline, druženja študentov ter pridobivanja novih znanj in veščin. Na taboru so študenti aktivno vključeni v skupinsko delo ter posledično obogateni s spoznanjem, da je

samo tako mogoče reševati naloge in ovire. Zato je tabor idealna priložnost za druženje z vrstniki, življenjska izkušnja, ki študentom ponuja temelje timskega dela, praktična znanja in veščine ter osvojitve in ohranitev moralnih vrednot, katerih prisotnost lahko doživljajo dan za dnem v obliki medsebojne podpore in pomoči.

Znotraj vojaškega tabora se odvijajo številne dejavnosti, nekatere izmed njih zahtevajo visok nivo fizične zmogljivosti, dobre volje in vztrajnosti. V to skupino lahko nedvomno uvrstimo urjenje na taktičnem poligonu, ki je zaradi dinamičnosti ter vročine izčrpal marsikaterega študenta, letno plezanje na plezalni steni Iglica, pohode s polno bojno opremo ter streljanje s puško na žgočem soncu v bojni opremi.

Vojaški tabor je odlična priložnost, da spoznaš nove in stare prijatelje v dobrem in slabem, spoznaš sebe in svoje reakcije v stresnem okolju ter rokuješ s pravih orožjem.

Vojaški tabor študentom poda ogromno izčrpnih informacij in znanj s številnih področij, ki jim bodo koristile tako pri poklicni karieri kot v zasebnem življenju. To so znanja s področja obrambe Republike Slovenije, vojaškega življenja, skupinske dinamike, vodenja ter delovanja v stresnih situacijah. Za vse ostale malo manj prijetne oz. »žuljave« trenutke, pa lahko uporabimo znana reka: »V vsakem slabem je nekaj dobrega!« ter »Kar te ne ubije, te okrepi!«

Dobrodelne akcije študentov

Dobrodelnost ima na Fakulteti za varnostne vede prav posebno mesto, saj aktivno povezuje tako študente kot kolektiv fakultete.

Projekte s področja dobrodelnosti na fakulteti povezujemo s človekoljubjem, nesebičnostjo in srčnostjo. To se vedno znova in znova dokazuje v številnih projektih, ki jih organizira Do-

Utrinki s krvodajalske akcije študentov FVV

brodelni kotiček ŠS FVV. Veliko število študentov in tudi zaposlenih na fakulteti se organizirano dvakrat letno udeleži krvodajalskih akcij (vsako leto tudi vseslovenske krvodajalske študentske akcije »Častim 1/2 litra«). V mesecu novembru in decembru organiziramo obsežne zbiralne akcije za zapostavljene otroke, brezdomce in zapuščene hišne ljubljence. Zahvala za tovrstna dejanja je neprecenljiva – trden stisk roke, iskrena hvala in nasmeh. Na fakulteti zadnjih nekaj let neprekinjeno poteka tudi ekološko-humanitarna zbiralna akcija plastičnih zamaškov, ki je med študenti in kolektivom deležna izjemnega odziva, saj je zbiralna škatla ves čas polna. Zbiralna akcija je namenjena posamezniku, ki za normalno življenje potrebuje pripomoček, ki si ga sam ne more privoščiti. In tukaj pridemo na vrsto mi, saj z vsakim zbranim zamaškom prispevamo nekaj malega denarja za nakup tega pripomočka, ki bo nekomu močno olajšal življenje. Dobrodelni kotiček ŠS FVV aktivno sodeluje tudi v humanitarni akciji »NIVEA – podajte nam roko«, kjer je potreben le odtis dlani in brezmejna domišljija, ustvarjalnost ter pripravljenost odtegniti si nekaj svojega prostega časa. Za vsak narejeni odtis NIVEA nameni nekaj centov pomoči potrebnim otrokom.

Odtisi dlani za humanitarno akcijo
»NIVEA – podajte nam roko«

Motivacijsko popoldne Študentskega sveta FVV

Študentski svet je organ fakultete, ki je sestavljen iz izvoljenih študentov posameznih letnikov. Krepitev dobrih odnosov med študenti in kolektivom ter poznavanje aktualne problematike predstavljajo glavne smernice delovanja Študentskega sveta FVV. ŠS FVV vsakoletno organizira motivacijsko popoldne, ki je namenjeno dodatnemu izobraževanju in druženju njegovih članov z namenom boljšega in aktivnejšega delovanja na področju aktualne študentske problematike (poznavanje študijskega okolja, dolžnosti in pravic študentov, delovanje visokega šolstva in druge problematike).

Del prijetnega prazničnega vzdušja je tudi
okrašeno drevesce na hodniku fakultete

Predpraznično vzdušje

Predpraznični čas je čas veselja, toplih objemov in iskrenih besed. Na Fakulteti za varnostne vede je takrat razigrano, nasmejeno in

polno dejavnosti, ki se odvijajo na hodnikih fakultete. Med najbolj priljubljene nedvomno sodi postavitvev in okrasitev drevesca, ki razveseljuje študente in zaposlene vse do sredine januarja. V tem času se odvije tudi športni turnir v odbojki in košarki, s katerim se vzbudi zdrava mera tekmovalnega duha, hkrati pa pomeni prijetno druženje različnih generacij študentov.

Strokovne ekskurzije

Strokovne ekskurzije so namenjene predvsem spoznavanju institucij, ki so v povezavi s študijem na Fakulteti za varnostne vede, in so nekakšen dokaz, kako

Utrinki s strokovnih ekskurzij v tujini

široko in interdisciplinarno je področje varstvoslovja. Ni skrivnost, da strokovne ekskurzije odlično združujejo prijetno s koristnim, saj na njih smeha in pozitivne energije nikoli ne zmanjka. Obiski univerz v Veliki Britaniji (Cambridge, Leicester, Nottingham, Sheffield, Huddersfield, Manchester, London) ter ameriških univerz in FBI-a so bile med najbolj zaželenimi ekskurzijami.

Obisk mednarodnih institucij v Bruslju, Strasbourgu in Luksemburgu sodi med tradicionalne strokovne ekskurzije, ki traja več dni in posledično ponuja toliko več možnosti spoznavanja strokovnega okolja in prijetnega druženja. Študenti po navadi obiščejo Evropski parlament, Svet Evrope, Evropsko sodišče za človekove pravice, sedež Nata in druge institucije. Prav tako tradicionalna pa je tudi enodnevna ekskurzija na Dunaj, ki je namenjena obisku sedeža OZN, še posebej njenega Urada za nadzor nad drogami in preprečevanje kriminalitete, ter ogledu policijsko-varnostne akademije.

Mednarodna mobilnost študentov

Po skromnih začetkih pred desetletjem beleži Fakulteta za varnostne vede v zadnjih letih silovit porast števila študentov, ki del svojih obveznosti opravijo na partnerskih fakultetah v tujini. To jim omogoča 30 Erasmus sporazumov s fakultetami iz držav EU, Islandije in Turčije. Dober glas o FVV pa je prispeval k temu, da vsako leto skokovito narašča tudi število tujih študentov, ki pridejo na izmenjavo na FVV. Tako pridobljeno znanje, jezikovne spretnosti in kulturne izkušnje so za vsakega študenta neprecenljiva popotnica za nadaljnji študij, poklicno in življenjsko pot, za profesorje pa dodatna motivacija in možnost preizkusiti se v pestrem mednarodnem okolju.

Dejavnosti, druženja in sprostitev

Za ustvarjanje dobrega vzdušja je pomembno tudi druženje študentov izven študijskih klopi. S tem se ustvarjajo močnejše vezi med študenti, kar dobro vpliva na medsebojno sodelovanje pri študijskem procesu in boljše rezultate. Študentski svet FVV v sodelovanju z Društvom študentov FVV večkrat letno organizira zabave, spoznavni večer in brucovanje. Študenti in zaposleni na FVV se družijo ob različnih dogodkih, kot so dobrote študentske kuhinje, treningi borilnih veščin, tečaji streljanja, potapljaški tečaji, batatek, obisk adrenalinskega parka, izlet v zabavišni park in podobno.

Sladko popoldne na FVV ob dobrotah, ki jih pripravijo študenti

Šport in vrhunski športniki - študenti Fakultete za varnostne vede

Fakulteta za varnostne vede je bila pri kreiranju športa (osnovni programi, športna tekmovanja in športno-izobraževalni programi) vseskozi prepoznavna tako na Univerzi v Ljubljani kot na Univerzi v Mariboru. Skozi daljše obdobje smo bili organizatorji univerzitetnih prvenstev Univerze v Ljubljani v orientacijskem teku, streljanju z zračno puško in squashu, na katerih so naši študenti osvojili kar nekaj medalj in pokalov.

Da je bila športna dejavnost tudi vsebinsko zanimiva in pri tem ni odražala samo specifične študijske usmerjenosti športnih programov, so se študenti lah-

jadriranja. Prav tako so se lahko vsako leto udeležili božično-novoletnega turnirja v odbojki in košarki ter nekajkrat tudi božično-novoletnega potopa v Piranu. Na športne programe smo z razpisi vabili tudi študente drugih fakultet Univerz v Ljubljani in Mariboru, še posebej v programe strelstva in borilnih športov juda, ju-jitsa, aikida in tajjia. Štu-

ko vključevali v programe gornišstva (Triglav, Krn in Krnsko pogorje z obeležji iz 1. svetovne vojne, Nanos, Slavnik, Snežnik) s turno smuko (Krn, Kotovo sedlo, Kredarica, Mojstrovka), potapljanja, pri tem je bilo mogoče opraviti tudi potapljaške začetne OWD in nadaljevalne tečaje (Piran, Medveja, Pula, Brač, Split, Korčula), kolesarstva (kolesarske ture Ljubljana–Debeli rtič–Trst–Ljubljana in druge v okolici Ljubljane), raftinga na Soči z obiski trdnjave v Klužah, Hermanove trdnjave, muzeja in kostnice v Kobaridu ter

Športno udejstvovanje na FVV

dentke so se lahko v času študija vključevale v vodene programe aerobike na matični fakulteti, Medicinski fakulteti, Fakulteti za elektrotehniko in Fakulteti za družbene vede. S temi fakultetami smo tudi kreativno sodelovali pri ponudbi različnih športnih programov za študente. Na prošnjo Zveze študentskih klubov Slovenije ŠKIS smo na Študentski areni nekajkrat vodili delavnico z naslovom Osnove samoobrambnih tehnik za dekleta.

Pri športnih dejavnostih tudi delavci fakultete niso izvzeti. Zanje se vsako leto organizirata zimski (alpsko smučanje, smučarski tek, pohod) in poletni (visokogorska tura doma ali v tujini) športni dan.

Fakulteta za varnostne vede slovi tudi po odličnih športnikih, ki blestijo na medfakultetnih prvenstvih in v svetu vrhunskega športa. Mnogi izmed njih so že med študijem na fakulteti dosegali odlične rezultate, tako na državni kot mednarodni ravni. V nadaljevanju so predstavljeni nekateri izmed naših študentov športnikov.

Alenka Čebašek, tek na smučeh

Rok Klavora, gimnastika

Anja Kalan, alpsko smučanje

Peter Dokl, biatlon

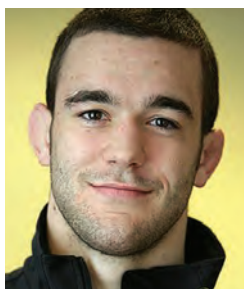
Benjamin Lah, ju-jitsu

Željko Moičević, strelstvo

*Katja Požun,
smučarski skoki*

*Aljaž Sedej,
judo*

Grega Novak, ju-jitsu

Miha Malus, alpsko smučanje

Mihela Sirk, odbojka

Študenti – prihodnost fakultete

Študenti predstavljamo največji ter najbolj živahen del fakultete. Zasluge za uspešnost in razvoj fakultete lahko pripišemo dobremu sodelovanju, spoštovanju, ter ne nazadnje vzajemnemu zaupanju študentov in zaposlenih na FVV. Mladi in vedoželjni študenti so prihodnost fakultete, saj s svojim pogledom na življenje dajejo čar in energijo študiju, katerega z izkušnjami in modrostmi oplemenitijo profesorji.

Priložnosti, ki jih ponuja Fakulteta za varnostne vede, je ogromno, samo izkoristiti jih je treba tukaj in zdaj. Izbira študija je izziv, ki mora predstavljati zgolj tisto, kar si želiš postati in delati, kajti šele takrat govorimo o uspehu. Uspeh pa je uresničevanje sanj.

pripravila Aleksandra Gradišnik in Primož Resnik

Seznam zaposlenih

1973–2013

Andrej Anžič	1988–1999
Igor Areh	2000–
Branko Ažman	2001–
Emanuel Banutai	2007–2012
Silva Batista	2013–
Gregor Bec	2011–
Ivan Bele	1995–2005
Igor Belič	1991–2008
Igor Bernik	2008–
Eva Bertok	2011–2012
Matevž Bren	2010–
Mira Britovšek	1992–2012
Bogomil Brvar	1981–1989
Aleš Bučar-Ručman	2004–
Jure Butinar	2006–2011
Tomaž Čas	1990–1995
Barbara Čuvan	2012–
Slavko Debelak	1982–1989
Melita Djurić	1988–2001
Bojan Dobovšek	1992–
Anton Dvoršek	1981–1994, 1997–2012
Nastja Dvoršek	2011–2013

Katja Eman	2008–
Barbara Erjavec	2006–2007, 2008–
Bojan Fekonja	1986–2006
Benjamin Flander	1997–
Pavle Forjan	1973–1980
Danijela Frangež	2007–
Vinko Gorenak	1999–2000, 2007–2007
Slavka Indof	1995–2010
Teodora Ivanuša	2008–
Stanko Jančar	1990–1992, 1994–1995
Ivica Janjac	1996–1997, 1998–2000
Peter Jeglič	1980–1991
Maja Jere	2010–
Darja Jug	1987–1988
Igor Kaučič	1985–1989
Vilma Kavšček	1984–1992
Goran Klemenčič	1996–2008, 2009–2009
Nataša Knap	2004–
Borivoj Kos	1991–1994
Jože Kostanjevec	1982–1984
Sonja Kotnik	1989–2010
Zoran Krunic	1992–1998
Nina Kržič	2011–
Anja Lesar	2010–
Anita Lilek	2004–2011

Branko Lobnikar	1994–
Zlatka Lupšina	1991–2000
Štefanija Luštrek	1983–1990
Zdravko Malnar	1989–1992
Blaž Markelj	2010–
Pavel Martonoši	1982–1990
Darko Maver	1998–2001, 2002–
Erika Melihen-Rot	1984–1987
Gorazd Meško	1992–
Miran Mitar	1988–2013
Boris Moravec	2004–2011
Lidija Movrin	1993–1997
Kristijan Musek-Lešnik	1996–1999
Bojana Novak-Fajfar	1994–1997
Maja Novak	2004–
Mojca Omahen	2012–2013
Milan Pagon	1992–2008
Tinkara Pavšič-Mrevlje	2009–
Teja Per	2010–
Anton Perenič	1995–1999
Vida Pervinšek	1973–1982
Iztok Podbregar	2006–2013
Aleksander Podlogar	1996–
Kristijan Prostran	1996–1998
Katja Rančigaj	2008–2010

Branko Repe	1991–1996
Franci Rojko	1994–1996
Borivoj Rozman	1993–1994
Polonca Selič	1993–1995
Boštjan Slak	2013–
Jelka Smrekar	1989–1994
Andrej Sotlar	1993–
Darja Stele	2004–
Vlasta Strajnar	1995–2012
Jerneja Šifrer	2007–
Jožica Škraban	2006–
Aljoša Španger	2007–
Tina Štrakič	2008–
Alenka Štritof	1999–2000
Bojan Tičar	2005–
Bernarda Tominc	2000–2002, 2005–
Cvetko Tovornik	1990–1992
Peter Umek	1990–2013
Anita Urbanija	2008–
Urban Vehovar	2005–2009
Lidija Vesel	1988–1994
Mojca Vidmar	1979–1983
Rafael Viltušnik	1997–1999
Bojana Virjent	1989–2009
Milan Vršec	1981–1994

Seznam zaposlenih

Ljubo Zajc	1991–1998
Vladoša Zega	1997–2010
Sabina Zgaga	2011–
Bojan Zorec	1992–2013
Franc Žibert	2005–2009
Boris Žnidarič	1984–1990

Tudi če bi nas bilo še dvakrat več, vsega dela ne bi mogli opraviti brez številnih zunanjih sodelavcev. Najlepša hvala vsem skupaj in vsakemu posebej.

